

**UCHWAŁA NR XIV/80/24
RADY GMINY ŚWINNA**

z dnia 30 grudnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn.zm.) oraz w związku z art. 3 pkt 3 i art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.),

Rada Gminy Świnna uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świnna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Świnna

Alicja Koltunowicz

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŚWINNA

Świnna, 2024 rok

Spis treści

WSTĘP	3
DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA.....	4
Położenie, powierzchnia, walory środowiskowe, hydrografia	4
Sfera społeczna – sytuacja demograficzna.....	7
Rynek pracy	11
Infrastruktura edukacyjna	13
Infrastruktura ochrony zdrowia	15
Opieka społeczna.....	16
Bezpieczeństwo publiczne.....	17
Stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym	17
Stan bezpieczeństwa powodziowego.....	20
Skala zjawiska przemocy domowej	21
Podmioty gospodarcze, przedsiębiorczość	22
Zagospodarowanie przestrzenne i infrastruktura	27
Model struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy Świnna	28
Ustalenia / rekomendacje w zakresie kształtowania / prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gminy	33
Infrastruktura dostępna na terenie gminy	37
Finanse Gminy	40
Turystyka	45
Gospodarka odpadami	46
Zasoby kulturowe, infrastruktura kultury	47
ANALIZA SWOT	50
Silne i słabe strony.....	50
Szanse i zagrożenia.....	51
MISJA I WIZJA GMINY.....	54
CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	60
Cele strategiczne	60
Kierunki działań	60
ZADANIA	64
Wykaz zadań inwestycyjnych	64
EFEKTY REALIZACJI STRATEGII I WSKAŹNIKI POMIARU	75
ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....	79

PROCEDURY UAKTUALNIANIA STRATEGII	98
MONITORING I EWALUACJA STRATEGII.....	99
HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII.....	101
WYKAZ MAP, WYKRESÓW I TABEL	102
Spis map	102
Spis wykresów	102
Spis tabel	102

Wstęp

Niniejsza Strategia jest jednym z dokumentów planistycznych Gminy Świnna, związanym bezpośrednio z jej zamierzeniami inwestycyjnymi, przewidzianymi do podjęcia w zrealizowania w trzeciej dekadzie XXI w. Dokument ten został opracowany w szczególnym okresie – wówczas, gdy okres programowania polityki regionalnej Unii Europejskiej 2014 – 2020 został już definitywnie zakończony oraz jednocześnie, gdy okres kolejny – perspektywa 2021 – 2027 faktycznie nie został jeszcze rozpoczęty (w marcu 2023 r. opublikowano dopiero Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Śląskiego, a pierwsze konkursy w ramach tego programu planowane są na IV kw. bieżącego roku). Jest to zatem optymalny moment do tego, aby po krótko podsumować to, co dotychczas na terenie Gminy Świnna jej samorządowi udało się przedsięwziąć i pomyślnie wdrożyć oraz wybrać kierunki działania, które z punktu widzenia obecnej sytuacji będą optymalne dla najbliższej dekady.

Strategia Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku spełnia trzy podstawowe funkcje. Po pierwsze jest swego rodzaju syntetycznym kompendium aktualnych informacji o gminie, głównie o stanie w jakim znajdują się kluczowe dla działalności samorządu obszary na przełomie 2022 i 2023 r. Po drugie niniejszy dokument postrzegać można jako jedno z narzędzi, możliwych do wykorzystania w procesie promocji Gminy Świnna, przede wszystkim poza granicami regionu, wszędzie tam gdzie Żywiecczyzna jest jeszcze stosunkowo mało znana / popularna. Natomiast po trzecie, co najistotniejsze, Strategia Rozwoju Gminy Świnna jest istotnym dokumentem, który samorząd w najbliższych latach wykorzystywać będzie przy ubieganiu się o środki ze źródeł zewnętrznych, niezbędne do współfinansowania kosztów, związanych z realizacją inwestycji, wyszczególnionych w jej treści.

Dokument ten składa się zasadniczo z trzech części. Pierwsza jest opisem stanu, w jakim znajduje się Gmina Świnna obecnie – na początku 2023 r. W ramach tej części po krótko opisano kluczowe dla Gminy sfery: demograficzną, społeczną, edukacyjną, infrastrukturalną, kultury, przedsiębiorczości, etc. Część druga to analiza SWOT aktualnej sytuacji, w jakiej znajduje się Gmina Świnna – zestawienie mocnych i słabych stron tej Gminy oraz stojących przed nią szans i zagrożeń. Natomiast część trzecia, najistotniejsza, to prezentacja strategicznych i operacyjnych celów, stawianych sobie przez samorząd Świnnej, wraz z wykazem przedsięwzięć i projektów inwestycyjnych, które w kontekście zaprezentowanych celów oraz w świetle wniosków płynących z poprzednich analiz będą w najbliższym czasie na terenie Gminy Świnna podejmowane.

Niniejsza strategia powstała w ramach współpracy z samorządem, pracownikami gminnych jednostek organizacyjnych, działaczami organizacji pozarządowych oraz mieszkańcami. Została skonsultowana z instytucjami oraz organizacjami odpowiedzialnymi za jej opiniowanie oraz przedłożona do akceptacji i przyjęcia Uchwałą Rady Gminy Świnna.

Diagnoza społeczno-gospodarcza

Położenie, powierzchnia, walory środowiskowe, hydrografia

Gmina Świnna położona jest na terenie Beskidu Żywieckiego, ale również w tzw. Paśmie Pewelskim czy też Pewelsko-Ślemieńskim, w Powiecie Żywieckim, w Województwie Śląskim. W skład Gminy wchodzi sześć sołectw: **Świnna, Pewel Mała, Pewel Ślemieńska, Przylęków, Rychwałdek i Trzebinia.**

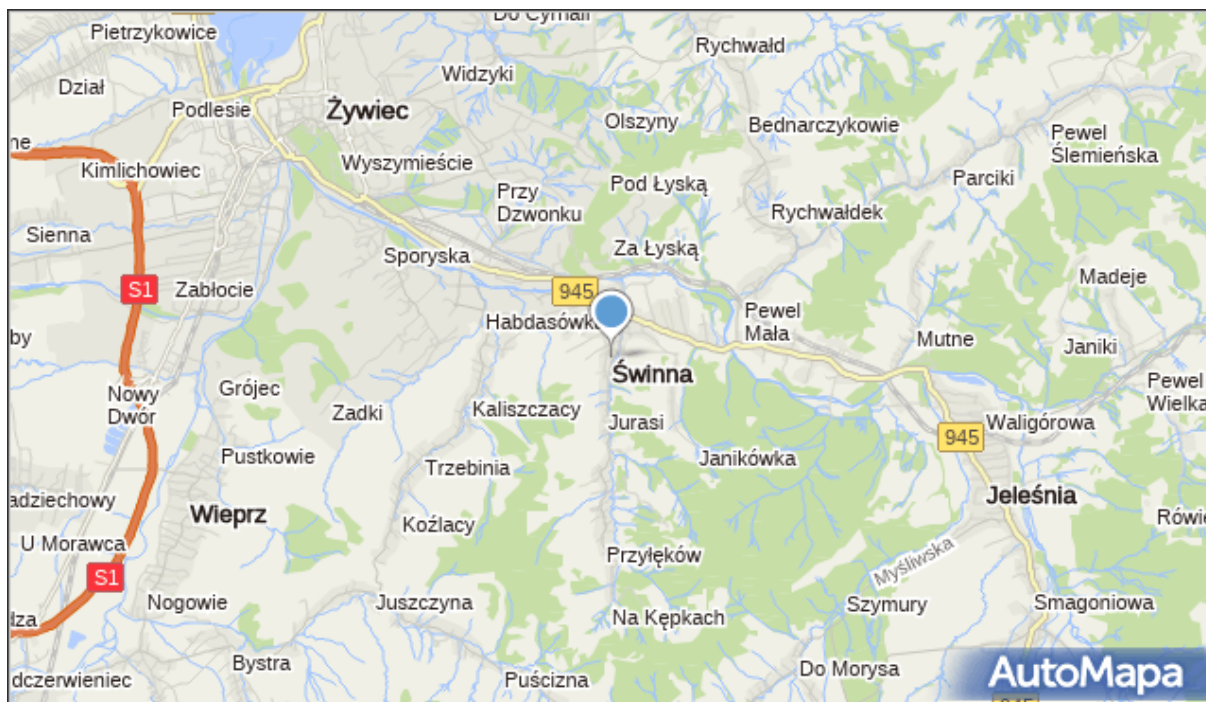
Gmina Świnna od wschodu graniczy z miastem Żywiec, od północy graniczy z gminami Gilowice i Ślemień, od zachodu z gminą Jeleśnia, a od południa z gminą Radziechowy- Wieprz. Ok. 15 km od Gminy Świnna mieści się granica Państwa z Republiką Słowacką.

Mapa 1: Lokalizacja Gminy Świnna na tle Województwa Śląskiego

Źródło: www.slaskie.pl

Gmina Świnna rozciąga się na 39,4 km², co stanowi ok. 3,8% powierzchni powiatu żywieckiego.

Mapa 2: Gmina Świnna – lokalizacja na tle powiatu żywieckiego

Źródło: <https://mapa.targeo.pl/swinna-powiat-zywiecki-0072376/miasta>

Teren Gminy wznosi się na wysokości od 370 m. n. p. m. do 761,3 m. n. p. m. Najniżej położona jest wieś Trzebinia i Świnna, a najwyższej Pewel Ślemieńska. Większą część Gminy zajmuje Żywiecki Park Krajobrazowy wraz ze strefą ochronną. Zabudowania wsi wchodzących w skład Gminy ciągną się dnem dolin rzecznych Przyłękówek, Trzebini, Pewlicy i Koszarawy. Okoliczne wzgórza, rzadko zalesione, przecinane pasmami pól uprawnych, łąk i pastwisk otwierają zaskakujące widoki na Kotlinę Żywiecką, Beskid Mały i Żywiecki. Jedynie tereny wchodzące w skład Grupy Pilska, położone w południowo-wschodnim obszarze Gminy, są w pełni zalesione (stoki Jastrzębicy, Kiczory, Grapy, Gawronca, Madejowa Groń).

Poza Żywieckim Parkiem Krajobrazowym, formą ochrony na terenie Gminy jest także rezerwat Gawroniec. Obejmuje on północne stoki góry Gawroniec oraz Wolentarski Groń i znajduje się na terenie Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

Przez teren gminy Świnna przepływa rzeka Koszarawa (długość całkowita rzeki wynosi 30,4 km, w tym 5,5 km na terenie gminy Świnna, powierzchnia zlewni ok. 184 km kw.), stanowiąca zlewnię Soły oraz wpadające do niej w dolinach potoki:

- Pewlica
- Przyłękówka

➤ Trzebinka.

Cały obszar gminy Świnna należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnętrznokarpackiego. Wody podziemne występują na tym terenie w postaci wód szczelinowych, rzadziej szczelinowo-porowych w utworach kredy i paleogenu (głównie piaskowce i zlepiące). Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Gmina Świnna położona jest w granicach Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych (LZWP) nr 445 zbiornik warstw Magura (Babia Góra) – trzeciorzędowy poziom wodonośny; szacunkowe zasoby dyspozycyjne LZWP Magura wynoszą 23,5 tys. m³/d, a średnia głębokość ujęć 80 m. W granicach Gminy Świnna znajduje się także obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 446 „Dolina rzeki Soła”, obszar wysokiej ochrony wód podziemnych (OWU), które są wodami poziomu czwartorzędowego słabo izolowanego i co jest z tym związane są silnie narażone na zanieczyszczenie z powierzchni ziemi. Zasięg zbiornika na terenie gminy jest niewielki i obejmuje skrawek północno - zachodniej części gminy.

Z punktu widzenia klasyfikacji wód powierzchniowych Gmina Świnna położona jest w rejonie 3 jednolitych części wód powierzchniowych tj.

- PLRW20001221324749 Pewlica,
- PLRW2000142132499 Koszarawa od Krzyżówki bez Krzyżówki do ujścia,
- PLRW20001221324929 Trzebinka.

Wszystkie 3 JCWP położone na terenie Gminy Świnna są silnie zmienionymi częściami wód (SZCW) dlatego określony dla nich został potencjał ekologiczny.

Potencjał wymienionych części wód powierzchniowych określa się jako poniżej dobrego (przekroczenia wskaźników chemicznych głównie ze względu na benzo(a)piren, heptachlor; bromowane difenyletery, heptachlor).

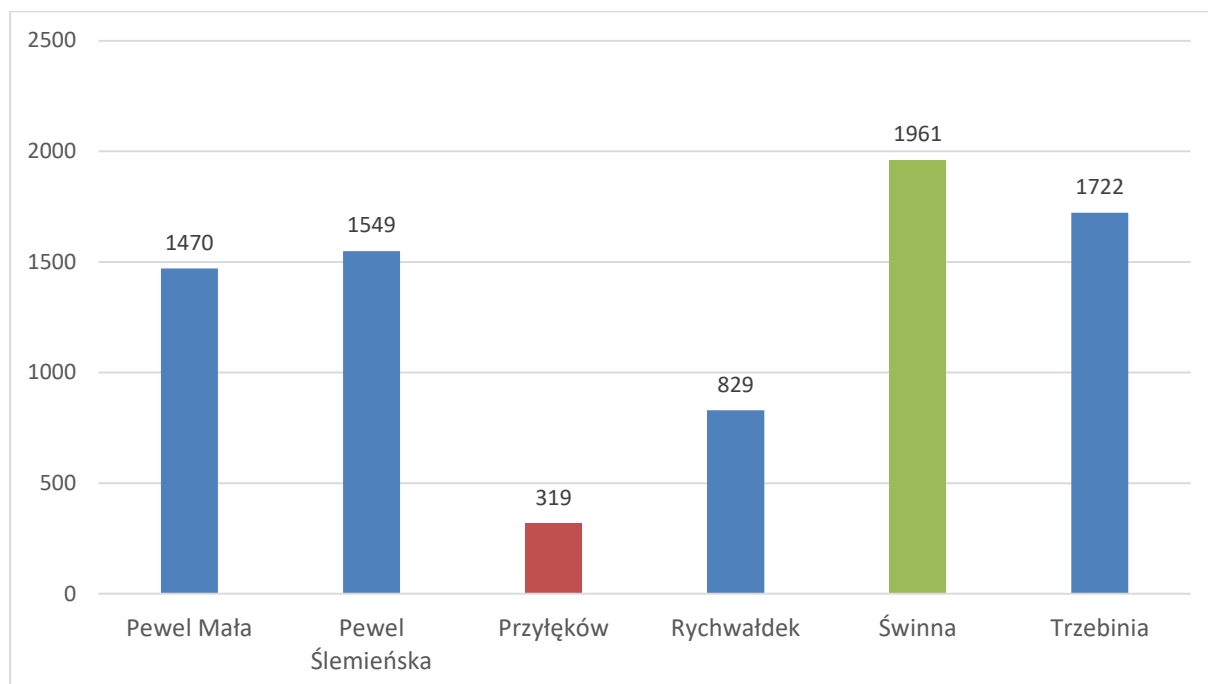
Wszystkie jednolite części wód powierzchniowych znajdujące się na terenie Gminy Świnna odznaczają się stanem ogólnym określonym jako zły.

Bardziej szczegółowe informacje z przedmiotowego zakresu zamieszczono w dokumencie: „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”, stanowiącym załącznik do niniejszej Strategii.

Sfera społeczna – sytuacja demograficzna

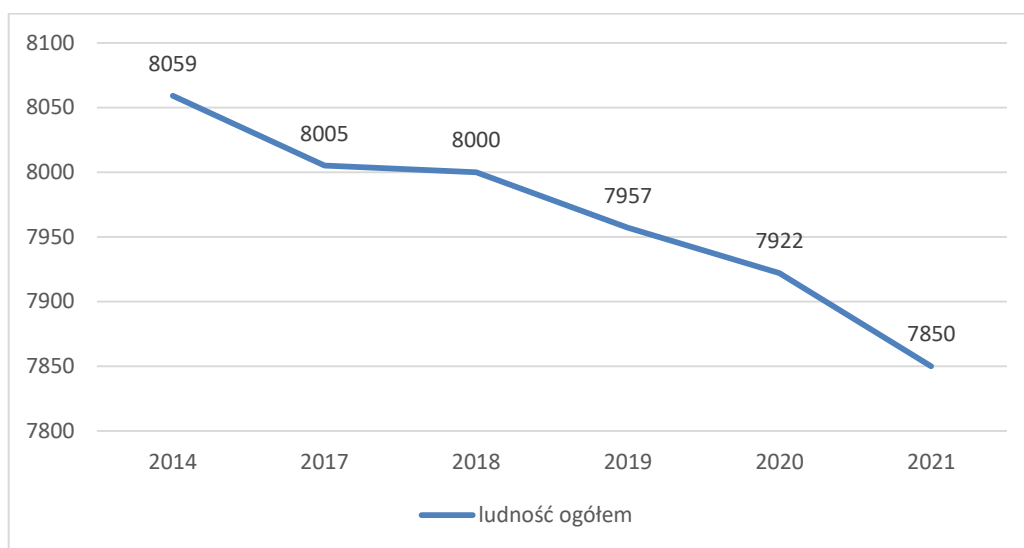
W 2021 r. liczba mieszkańców Gminy Świnna wyniosła łącznie 7850 osób, z tego najwięcej mieszkańców przypadło na miejscowość Świnna – 1961 osób (blisko 25%, a najmniej było w sołectwie Przyłków – 319 osób (4%). Dane te obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1: Ludność ogółem w miejscowościach Gminy Świnna na koniec 2021 r.

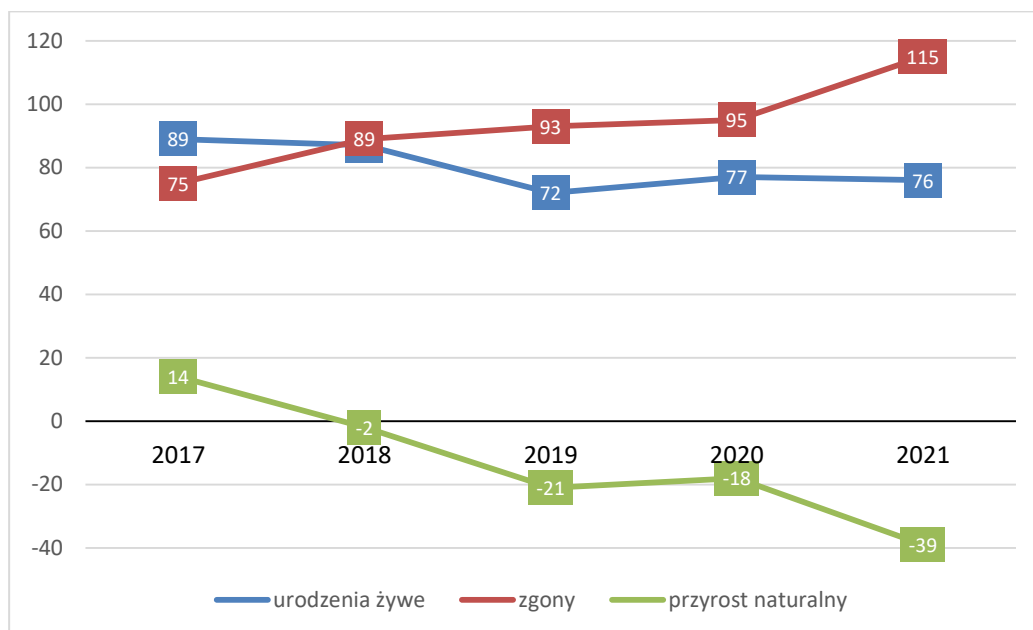
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Świnna

Niestety, od wielu lat nieprzerwanie trwa trend spadku liczby mieszkańców Gminy. Sytuację tą doskonale obrazuje wykres nr 2. Można dostrzec, iż porównując rok 2021 i 2014, spadek wyniósł aż 209 osób.

Wykres 2: Ludność ogółem w latach 2014-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Świnna

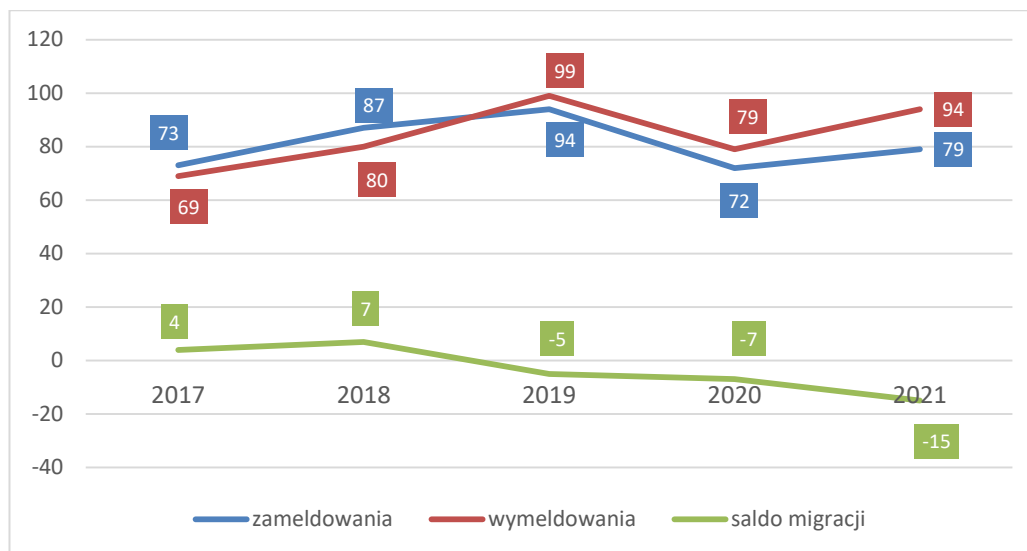
O malejącej liczbie mieszkańców Gminy Świnna decyduje zarówno ujemny przyrost naturalny – nieprzerwanie od 2018 roku, a w ostatnich 3 latach również ujemne saldo migracji mieszkańców (wykres 3 i 4). Na sytuację demograficzną w Gminie, w 2021 r. nadal wpływała pandemia COVID-19.

Wykres 3: Ruch naturalny w Gminie Świnna w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Świnna

Większość migracji na terenie Gminy to migracje ekonomiczne, związane z chęcią poprawienia własnego bytu materialnego (wyjazdy za pracę).

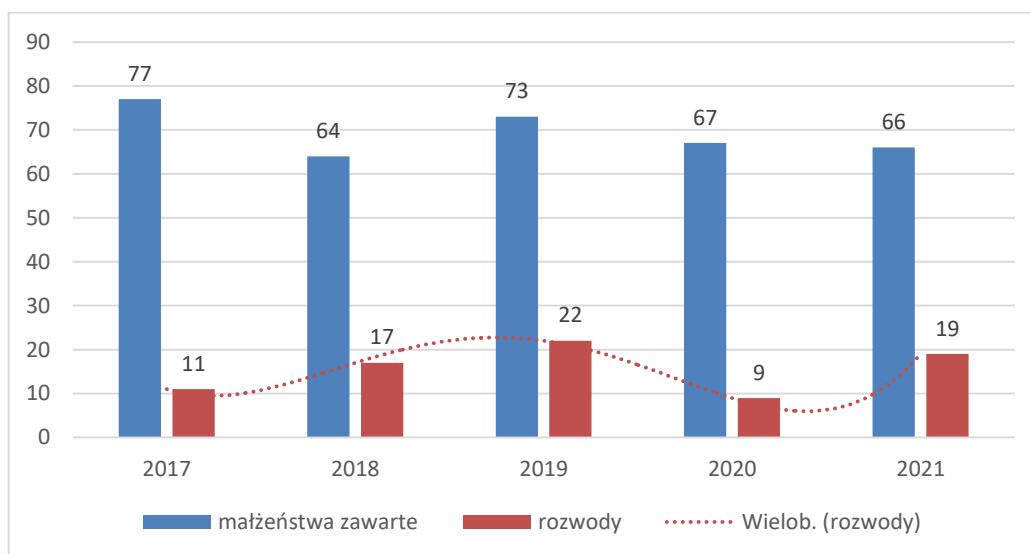
Wykres 4: Migracje w Gminie Świnna w latach 2017-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Świnna

W 2021 roku liczba zawartych małżeństw na terenie Gminy wyniosła 66. Na przestrzeni ostatnich lat widać tendencję spadkową. Jeszcze w 2017 r. było ich 77. Niepokojące dane można odnotować w zakresie liczby rozwodów, które w ostatnich 5 latach rosną (za wyjątkiem roku 2020). Dane te obrazuje poniższy wykres.

Wykres 5: Liczba zawartych małżeństw i rozwodów w Gminie Świnna w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Świnna

Biorąc pod uwagę wiek mieszkańców Gminy, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, dominują osoby w wieku 30-34 i 35-39 lat, jest ich łącznie 608. Blisko 12% mieszkańców Gminy, to osoby po 70 roku życia. Niepokojący jest fakt spadku liczby mieszkańców w wieku do 4 lat, który zaobserwować można od 2018 r. Dane te przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1: Ludność według wieku w Gminie Świnna w latach 2017-2021

Grupy wiekowe	2017	2018	2019	2020	2021	% w ogólnej liczbie mieszkańców w 2021
0-4	383	400	398	391	387	4,83
5-9	450	435	426	415	405	5,06
10-14	423	442	432	437	458	5,72
15-19	479	464	460	442	435	5,43
20-24	511	507	503	497	484	6,04
25-29	630	627	568	554	527	6,58
30-34	590	561	564	571	574	7,17
35-39	593	597	627	610	608	7,59
40-44	600	589	570	599	579	7,23
45-49	584	600	607	602	606	7,57
50-54	545	527	543	532	562	7,02
55-59	516	513	498	499	503	6,28
60-64	475	507	515	538	499	6,23
65-69	447	438	443	431	428	5,35
70 i więcej	863	888	916	936	952	11,89
RAZEM	8089	8095	8070	8054	8007	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2021 r. w strukturze ludności zamieszkującej Gminę Świnna dominowały osoby w wieku produkcyjnym – 61,0% ogółu ludności (4884 osób). Ludność w wieku przedprodukcyjnym to 18,8% ogółu ludności (1503 osób), zaś w wieku poprodukcyjnym 20,3% (1620 osób). Niekorzystnym zjawiskiem jest rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym, a malejący udział osób w wieku przedprodukcyjnym. Świadczy to o starzejącym się społeczeństwie oraz o fakcie ujemnego przyrostu naturalnego.

Tabela 2: Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % w latach 2013-2021

Lata	2013	2017	2018	2019	2020	2021
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	20,4	19,1	19,1	18,9	18,7	18,8
Ludność w wieku produkcyjnym	61,7	61,7	61,3	60,9	61,0	61,0
Ludność w wieku poprodukcyjnym	17,9	19,3	19,6	20,2	20,4	20,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik dla ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 64% i jest to wielkość, która stale wzrasta na przestrzeni ubiegłych lat. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi aż 108,1%, natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniosła w 2021 r. 33,3%.

Taka sytuacja prowadzi do sformułowania następujących wniosków:

- ✓ W Gminie, proporcjonalnie mała grupa osób w wieku produkcyjnym (61,0%) utrzymuje stosunkowo znaczną grupę osób nieprodukcyjnych (39,1%). Jest to sytuacja niekorzystna.
- ✓ Niski udział osób w wieku przedprodukcyjnym (18,8%) rodzi obawę niskiego dopływu liczby osób na rynek pracy.

Niestety powyższe dane są trendem długoletnim, na przestrzeni ostatnich, co najmniej kilkunastu lat, sytuacja ta sukcesywnie się pogarsza.

Rynek pracy

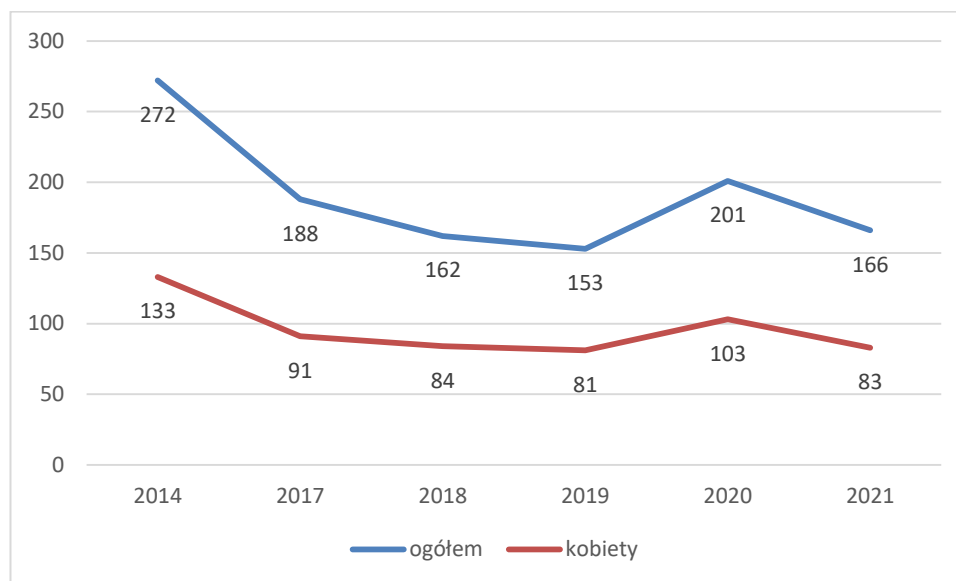
Z perspektywy ostatnich lat, można zaobserwować, iż do 2021 r. sytuacja na rynku pracy poprawiała się. Jeszcze w 2014 r., według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu, zarejestrowane były łącznie z całej Gminy 272 osoby, a już w 2021 r. jedynie 166.

Wybuch pandemii koronawirusa w 2020 r., a co się z tym wiąże ogólny kryzys gospodarczy, który wyniknął z długotrwałego lockdownu, mocno zachwiał trend spadku bezrobocia. W tym samym roku, w Urzędzie Pracy zarejestrowano 201 osób. Spośród wszystkich mieszkańców danej miejscowości, największy % osób zarejestrowanych

w Urzędzie Pracy, przypada na Przyłęków oraz Trzebinę – odpowiednio 2,5 % i 2,4%. Jedynie 19% osób jest z prawem do zasiłku.

Udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w Gminie, w 2021 r. wyniósł 50%. W poprzednich latach bezrobotnych kobiet było więcej niż mężczyzn. Dane te obrazuje poniższy wykres.

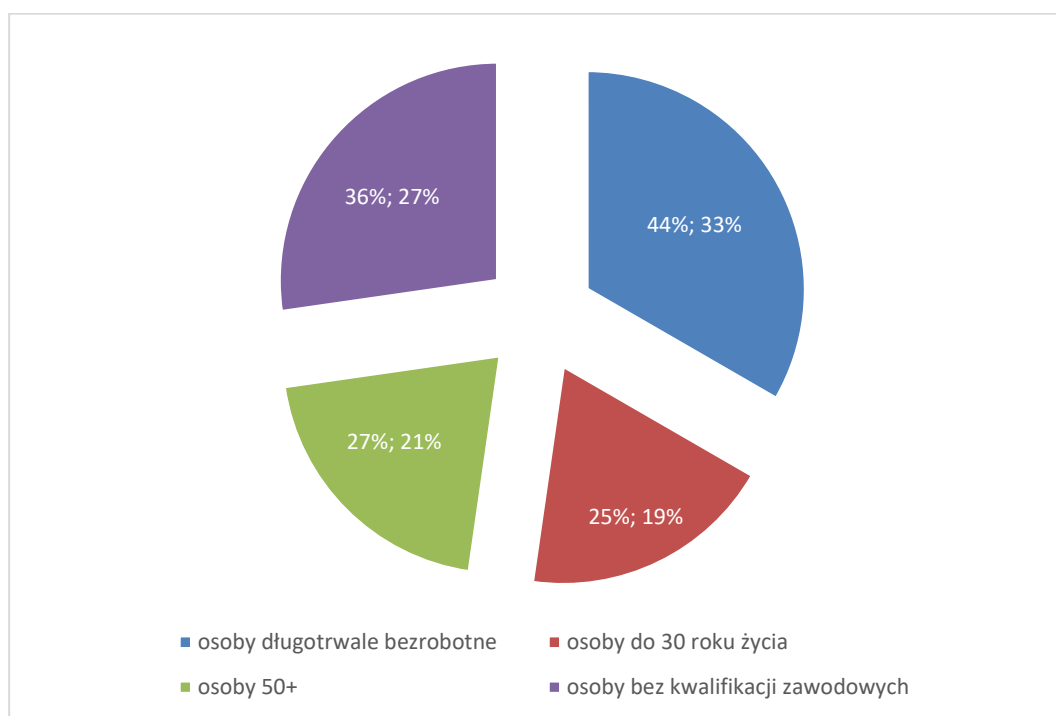
Wykres 6: Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Świnna w latach 2014-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Biorąc pod uwagę rodzaj wykształcenia, w grupie osób bezrobotnych, najwięcej jest z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 35,5% oraz policealnym i średnim zawodowym – 22,9%. Najmniej osób bezrobotnych jest z wykształceniem ogólnokształcącym – 10,2% oraz wyższym – 13,5%. Trend ten utrzymuje się w ostatnich latach.

Niestety nadal w grupie osób bezrobotnych dominują osoby długotrwale bezrobotne. W 2021 r. ich udział wyniósł 44%. Średnio co trzecia zarejestrowana osoba to bezrobotny w wieku 50+, a co czwarta to osoba do 30 roku życia. 36% osób stanowią także osoby bez kwalifikacji zawodowych.

Wykres 7: Struktura osób bezrobotnych w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu

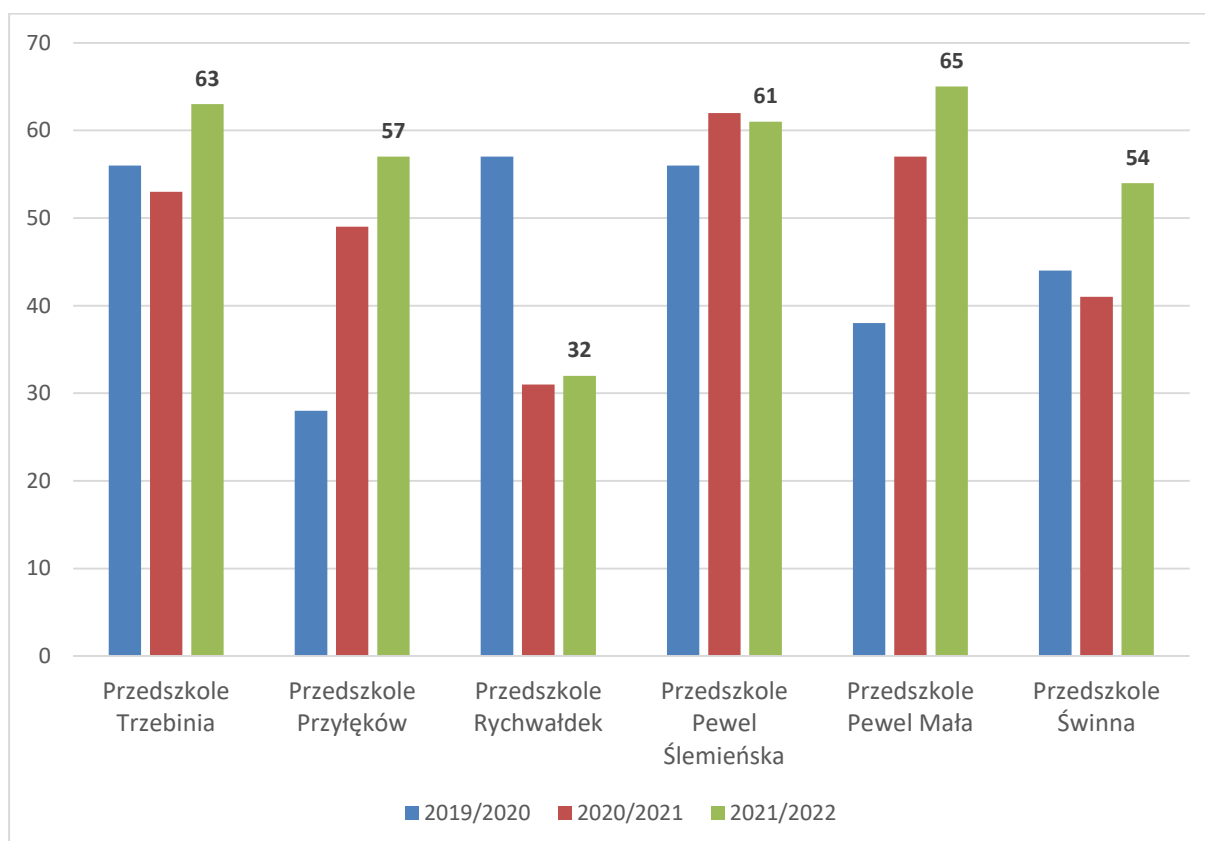
Infrastruktura edukacyjna

Na terenie Gminy działają następujące placówki przedszkolne:

- Przedszkole Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Rychwałdku, którego organem prowadzącym jest Stowarzyszenie,
- Niepubliczne Przedszkole Językowo- Artystyczne „Rainbow” w Świnnej, którego organem prowadzącym jest osoba fizyczna,
- Przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina, odpowiednio w: Trzebini, Pewli Ślemieńskiej, Świnnej oraz Pewli Małej.

Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli, których organem prowadzącym jest Gmina, w roku szkolnym 2021/2022 wyniosła 332. W ostatnich latach zaobserwować można wzrost liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli. W roku szkolnym 2019/2020 wynosiła ona 279.

Dane odnośnie liczby dzieci w poszczególnych przedszkolach w ostatnich latach prezentuje poniższy wykres.

Wykres 8: Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach gminnych na przestrzeni lat 2019-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Świnna

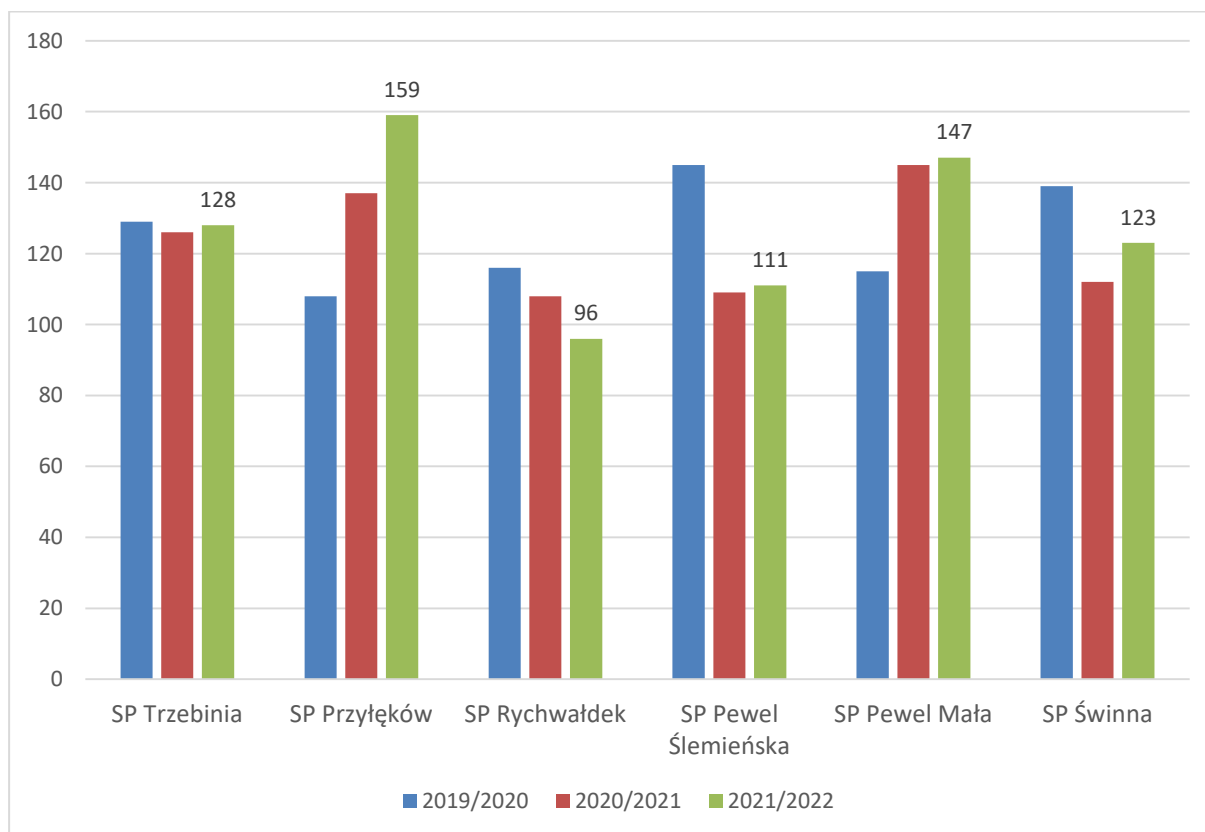
Na obszarze Gminy funkcjonuje 6 szkół podstawowych:

- Szkoła Podstawowa w Pewli Małej (organ prowadzący Gmina),
- Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej – Curie w Świnnej (organ prowadzących Gmina),
- Szkoła Podstawowa Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich im. Franciszkańskich Męczenników z Peru Bł. Michała Tomaszka i Bł. Zbigniewa Strzałkowskiego w Rychwałdku (organ prowadzących Stowarzyszenie),
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa Fundacji Królowej Świętej Jadwigi w Przyłękowie (organ prowadzący Fundacja),
- Szkoła Podstawowa w Pewli Ślemieńskiej (organ prowadzący Gmina),
- Szkoła Podstawowa w Trzebini (organ prowadzący Gmina).

Pozytywnym zjawiskiem jest wzrost liczby uczniów w szkołach na terenie Gminy Świnna. W roku szkolnym 2021/2022 było ich razem 764, tj. o 27 więcej niż w poprzednim roku szkolnym.

Na wynik ten składa się znaczny przyrost uczniów w poszczególnych szkołach, m.in.: w Szkole Podstawowej w Przyłękowie oraz Szkole Podstawowej w Świnnej. Spadek uczniów odnotowano jedynie w Szkole Podstawowej w Rychwałdku.

Wykres 9: Liczba uczniów w poszczególnych szkołach na przestrzeni lat 2019-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Świnna

Infrastruktura ochrony zdrowia

Na terenie Gminy Świnna znajduje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Grupowa Praktyka Lekarska Lekarz Rodzinny S.C. Pewel Mała, ul. Jana Pawła II 66.

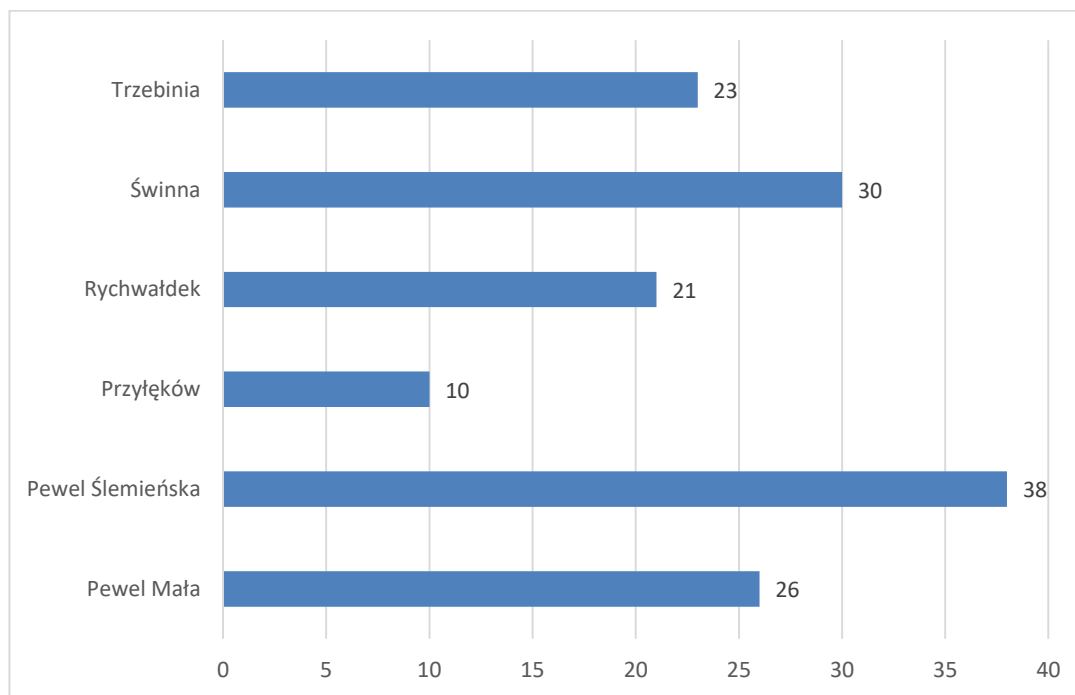
Opieka społeczna

Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnnej, w 2021 r., liczba rodzin objętych pomocą społeczną wyniosła 132 (łączna liczba osób w rodzinie – 295). Dane te są z roku na rok korzystniejsze. W poszczególnych miejscowościach liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną przedstawia się następująco:

- Pewel Mała – 26 rodzin (58 osób),
- Pewel Ślemieńska – 38 rodzin (93 osoby),
- Przyłęków – 10 rodzin (22 osoby).
- Rychwałdek – 21 rodzin (41 osób),
- Świnna – 30 rodzin (60 osób),
- Trzebinia – 23 rodziny (57 osób).

Dane te, z punktu widzenia miejscowości, są zmienne. Nie ma jasnego trendu w tym zakresie. Są rodziny, które korzystają ze wsparcia długotrwale, są też takie, które korzystają okresowo np. z uwagi na wystąpienie jakiejś sytuacji kryzysowej (utrata pracy, nagła choroba lub inna losowa sytuacja).

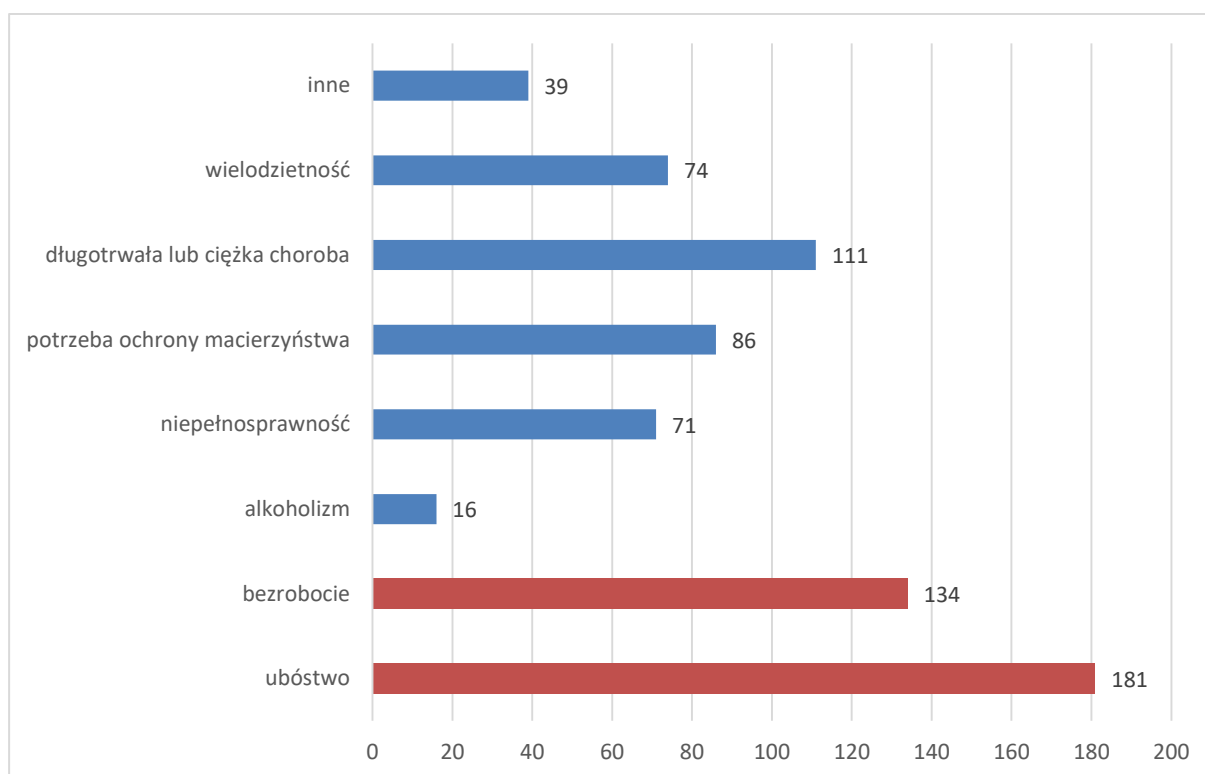
Wykres 10: Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w sołectwach Gminy Świnna w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Świnna

Główną przyczyną występinia do GOPS-u z wnioskiem o pomoc jest ubóstwo i bezrobocie. Na dalszych miejscach wymienić należy długotrwałą lub ciężką chorobę i niepełnosprawność.

Wykres 11: Przyczyny występowania z wnioskiem o pomoc do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Świnna w 2021 roku (liczba osób)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Świnna

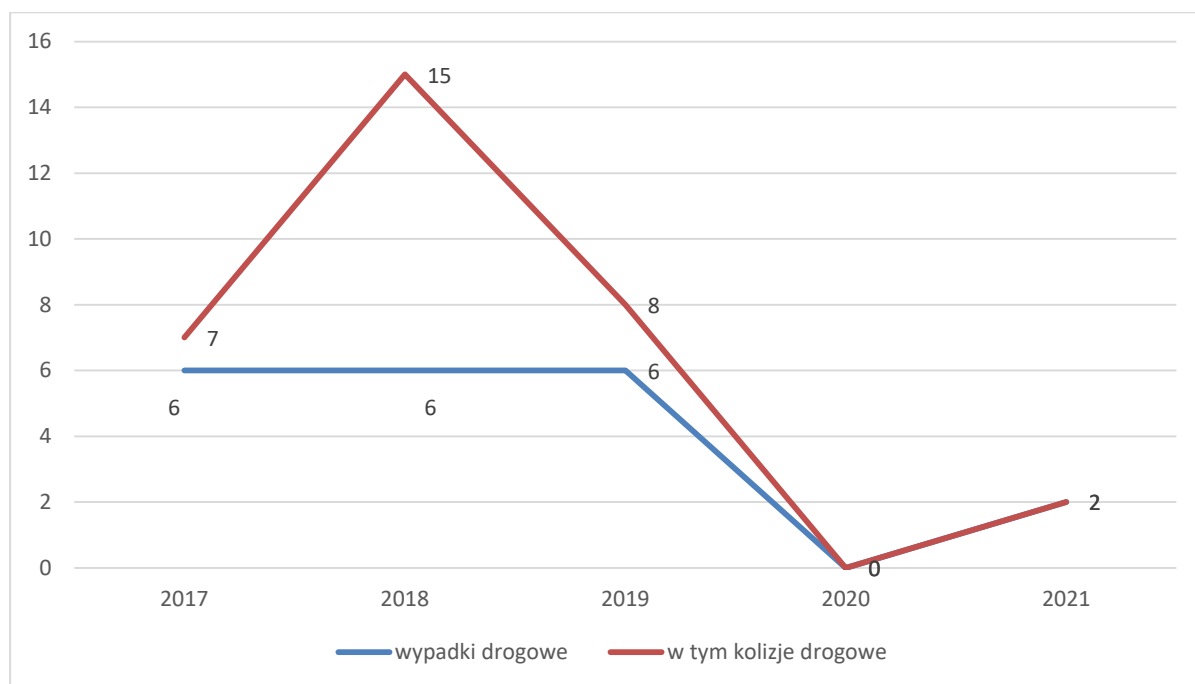
Bezpieczeństwo publiczne

Stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Dane liczbowe, pozyskane z Komendy Powiatowej Policji w Żywcu, wskazują, że ogólna liczba zdarzeń drogowych, na które składają się wypadki drogowe i kolizje w 2021 r. wyniosła 73. Porównując te dane dla ostatnich 5 lat, zaobserwować można, iż jedynie w 2020 r. liczba ta była zdecydowanie niższa (37). Wyniku takiego można było oczekiwać z uwagi na pandemię COVID-19, która wybuchła początkiem 2020 r. Jej konsekwencją było wprowadzenie przez większość miesięcy w roku ogólnopolskiego

lockdown-u. Pozytywnym aspektem, biorąc pod uwagę powyższe, jest fakt znacznego zmniejszenia się liczby wypadków drogowych. W roku 2021 było ich jedynie 2, gdzie jeszcze 5 lat temu odnotować można było 6. Największa liczba dotyczy sołectwa Pewel Mała.

Wykres 12: Zdarzenia drogowe w Gminie Świnna w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Żywcu

Dane odnośnie zdarzeń drogowych, z podziałem na miejscowości, prezentują poniższe tabele.

Tabela 3: Wypadki drogowe w Gminie Świnna

Lp.	Miejscowości	2017	2018	2019	2020	2021
1	Pewel Mała	2	3	2	0	0
2	Pewel Ślemieńska	1	0	1	0	0
3	Przyłęków	0	0	0	0	0
4	Rychwałdek	1	0	1	0	0
5	Świnna	2	1	1	0	2
6	Trzebinia	0	2	1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Żywcu

W ostatnich 5 latach, na terenie Gminy odnotowano jedynie jeden przypadek śmiertelny w wyniku wypadku drogowego – w miejscowości Świnna, w 2019 r.

Tabela 4: Ranni w wyniku wypadków drogowych w Gminie Świnna

Lp.	Miejscowości	2017	2018	2019	2020	2021
1	Pewel Mała	3	7	4	0	0
2	Pewel Ślemieńska	1	0	1	0	0
3	Przyłków	0	0	0	0	0
4	Rychwałdek	1	0	2	0	0
5	Świnna	2	1	0	0	2
6	Trzebinia	0	7	1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Żywcu

Tabela 5: Kolizje drogowe w Gminie Świnna

Lp.	Miejscowości	2017	2018	2019	2020	2021
1	Pewel Mała	32	23	30	17	31
2	Pewel Ślemieńska	2	5	5	3	10
3	Przyłków	2	1	1	0	0
4	Rychwałdek	3	3	6	4	4
5	Świnna	19	10	13	10	16
6	Trzebinia	1	6	5	3	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Żywcu

Zdarzenia z udziałem nietrzeźwych kierujących w ostatnich 5 latach kształtują się odpowiednio - 2017 – 3, 2018 – 2, 2019 – 5, 2020 – 1, 2021 – 2. Nie odnotowano natomiast zdarzeń z udziałem nietrzeźwych pieszych.

Stan bezpieczeństwa powodziowego

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową odpowiada, zgodnie z ustawą Prawo wodne, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które jest również odpowiedzialne za prowadzenie działań informacyjnych i koordynację w razie powodzi lub suszy na podległym terenie.

W latach 2016 – 2020 dokonano przeglądu map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP) sporządzonych w I cyklu, i w uzasadnionych przypadkach ich aktualizacji. Sporządzone zostały również nowe mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dla obszarów i typów powodzi wskazanych w wyniku przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP) zakończonej w 2018 r. Obszary zagrożone powodzią na terenie gminy Świnna zaprezentowano w ramach poniższej mapy:

Mapa 3: Obszary zagrożone powodzią w rejonie gminy Świnna

Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl> (dostęp 2.01.2024)

Na podstawie ww. mapy zagrożenia powodziowego stwierdzono, że na terenie gminy Świnna występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Koszarawa oraz potoków: Pewlica, Przyłkówka i Trzebinka, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest:

- wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),

- średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%)
- niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%).

W myśl zapisu art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo wodne, planowane zagospodarowanie terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nie może m. in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym, stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy też utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. W związku z tym wszelkie inwestycje, które planowane będą na tych terenach będą planowane w taki sposób by nie naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Bardziej szczegółowe informacje z przedmiotowego zakresu zamieszczono w dokumencie: „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”, stanowiącym załącznik do niniejszej Strategii.

Skala zjawiska przemocy domowej

Niestety na terenie Gminy Świnna, pojawia się problem przemocy w rodzinie. Pokrzywdzonymi w wyniku przemocy w rodzinie są głównie kobiety i nieletni. Analizując dane z poprzednich lat, zauważyć należy, że do największego wzrostu, który miał miejsce w 2020 r. przyczyniła się głównie wspomniana już wielokrotnie pandemia koronawirusa i związany z nią narzucony lockdown.

Tabela 6: Interwencje związane z przemocą w rodzinie w Gminie Świnna

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie ogółem:	18	27	22	34	12
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie w poszczególnych sołectwach:					
Pewel Mała	8	1	3	4	1
Pewel Ślemieńska	1	4	3	4	3
Przyłęków	1	1	1	2	0
Rychwałdek	0	4	2	2	1
Świnna	6	9	7	14	4
Trzebinia	2	8	7	8	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Żywcu

Podmioty gospodarcze, przedsiębiorczość

Według dostępnych danych, publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, liczebność podmiotów, prowadzących na terenie Gminy Świnna działalność gospodarczą wykazuje tendencję rosnącą. O ile w 2016 r. łączna liczba przedsiębiorstw, zarejestrowanych w Świnnej wynosiła 622 podmioty, tak obecnie (według danych na koniec 2021 r.) jest ich 712. Oznacza to średnioroczny wzrost liczby podmiotów, prowadzących na terenie Świnnej działalność gospodarczą rzędu ok 3,0%. Każdego roku liczba przedsiębiorstw, prowadzących na terenie Świnnej działalność gospodarczą zwiększa się o 60 – 90 podmiotów. Oznacza to, że w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców liczba nowo rejestrowanych działalności wynosi 81, a likwidowanych (wykreślanych z rejestru) – 43. Niewątpliwie korzystnie ocenić należy fakt, iż liczba nowo zakładanych działalności wykazuje wraz z upływem czasu tendencje rosnące. Oznacza to odwrócenie trendów, obserwowanych w tym obszarze w przeszłości. Dane te zebrano i zaprezentowano w ramach poniższej tabeli oraz zobrazowano na poniższym wykresie:

Tabela 1: Liczebność, dynamika przyrostu oraz struktura nowo rejestrowanych przedsiębiorstw, na terenie Gminy Świnna, z punktu widzenia formy prawnej

Wyszczególnienie	Lata					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba podmiotów ogółem	622	617	624	650	689	712
W tym nowo rejestrowane podmioty	48	51	56	54	49	64
W tym działalność gospodarcza os. fizycznych	517	518	522	546	582	604
W tym kapitałowe spółki prawa handlowego	16	14	14	18	20	19
Liczba podmiotów wykreślanych z rejestru	42	48	43	25	17	34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 13: Liczebność przedsiębiorstw na terenie Gminy Świnna w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Korzystnie z punktu widzenia szeroko pojętej sytuacji gospodarczo społecznej na terenie Gminy Świnna ocenić należy fakt, iż od szeregu lat liczba przedsiębiorstw nowozakładanych wyraźnie przekracza liczbę firm likwidowanych (wykreślanych z rejestru) – według danych w powyższej tabeli. Sytuację tę zobrazowano na poniższym wykresie.

Wykres 14: Przyrost liczby przedsiębiorstw na terenie Gminy Świnna w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zdecydowaną większość wśród przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Świnna stanowią podmioty reprezentujące sektor prywatny – jest ich ponad 96,48 %. Sektor publiczny reprezentuje grupa jedynie 21 firm. Omawianą strukturę zaprezentowano w ramach poniższego zestawienia:

Tabela 7: Liczebność i struktura przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Świnna, z punktu widzenia formy własności

Wyszczególnienie	Lata					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba podmiotów ogółem	622	617	624	650	689	712
W tym sektor publiczny	25	21	21	21	21	21
W tym sektor prywatny	597	596	600	627	666	687

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W łącznej liczbie przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Świnna dominują firmy rejestrowane i prowadzone w formie działalności gospodarczej osób fizycznych (84,8 % ogółu). Kapitałowe spółki prawa handlowego, spółki cywilne, spółdzielnie, fundacje i stowarzyszenia stanowią w własnościowej strukturze podmiotów na terenie gminy Świnna mniejszość. Zobrazowano to w ramach poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	Lata					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba podmiotów ogółem	622	617	624	650	689	712
W tym działalność gospodarcza os. fizycznych	517	518	522	546	582	604
W tym kapitałowe spółki prawa handlowego	16	14	14	18	20	19
W tym spółki cywilne	33	33	31	31	31	32
W tym spółdzielnie						
W tym fundacje	4	4	4	4	3	4
W tym stowarzyszenia	15	15	16	16	16	16

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z punktu widzenia wielkości przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Świnna najliczniej reprezentowane są podmioty najmniejsze, zatrudniające do 9-ciu pracowników (mikroprzedsiębiorstwa). Jest ich bez mała 97 % (96,9 % ogółu). Odpowiednio mniej jest firm zaliczanych do małych (zatrudniających od 10-ciu do 49-ciu pracowników), a przedsiębiorstwa z grupy średnich (zatrudniające od 50-ciu do 249-ciu pracowników) nie są na terenie Świnnej reprezentowane w ogóle. Sytuacja ta jest niezmienna od szeregu lat i uznać ją należy za typową w skali ogólnokrajowej. Omawiane dane zobrazowano w ramach poniższego zestawienia:

Wyszczególnienie	Lata					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba podmiotów ogółem	622	617	624	650	689	712
W tym mikroprzedsiębiorstwa	594	593	601	628	667	690
W tym małe przedsiębiorstwa	28	24	23	22	22	22
W tym średnie przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zdecydowana większość przedsiębiorstw z terenu Gminy Świnna zajmuje się drobną działalnością usługową lub handlową, działalność produkcyjna jest rzadkością. W przeszłości liczna grupa firm prowadziła na terenie Świnnej działalność związaną z obsługą ruchu turystycznego, koncentrującego się na Żywiecczyźnie, jednakże obecnie są to zaledwie pojedyncze przypadki przedsiębiorstw aktywnych w tym obszarze. Potwierdza to analiza struktury przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy (w formie jednoosobowej działalności gospodarczej osoby fizycznej), z punktu widzenia właściwej dla nich sekcji PKD. Pokazano ją w poniższej tabeli.

Tabela 8: Struktura przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Świnna, z punktu widzenia właściwej dla nich sekcji PKD

Wyszczególnienie	Lata					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sekcja A	8	6	7	9	9	8
Sekcja B						
Sekcja C	92	99	97	99	99	98
Sekcja E						
Sekcja F	129	133	130	143	153	173
Sekcja G	149	140	135	132	142	141
Sekcja H	56	59	57	60	61	60
Sekcja I	17	18	18	19	23	22

Sekcja J	10	11	11	14	15	15
Sekcja K	14	13	12	14	15	15
Sekcja L	5	6	5	5	5	5
Sekcja M	24	21	26	31	34	35
Sekcja N	12	11	15	14	17	18
Sekcja P	31	26	27	26	26	30
Sekcja Q	12	15	16	18	21	22
Sekcja R	15	13	12	11	12	12
Sekcje S i T	39	37	47	45	48	48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jednym z najważniejszych zadań, jakie stawia sobie Samorząd Świnnej jest tworzenie dla tych przedsiębiorstw korzystnych warunków, umożliwiających im efektywne funkcjonowanie oraz rozwój.

Zagospodarowanie przestrzenne i infrastruktura

Teren Gminy Świnna jest objęty zarówno ustaleniami uchwalonego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Świnna nr LVI/309/14 z dnia 26 czerwca 2014 r.), jak również ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z następującymi uchwałami Rady Gminy Świnna:

- Uchwała nr LVI/310/14 z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna,
- Uchwała nr XI/49/15 z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna
- Uchwała nr XXIV/110/16 z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna.

Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna przeznacza pod różnego rodzaju zabudowę mieszkaniową powierzchnię ok. 537 ha, z czego aktualnie

zainwestowane jest ok. 45%. Na pozostałe funkcje (usługi, handel, obiekty i urządzenia sportowe, turystyczne, obiekty użyteczności publicznej, w tym m.in. usługi oświaty, opieki zdrowotnej, administracji oraz obiekty kultu religijnego) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego przeznacza 24,5 ha, z czego odsetek zainwestowanych terenów przekracza 70%. Znajdujące się na terenie gminy tereny produkcyjne, wykorzystywane przez różnego rodzaju gałęzie przemysłu mają powierzchnię 8,5 ha, z czego zainwestowano już ponad 70%.

Z łącznej powierzchni gminy, wynoszącej 39,4 km² użytki rolne stanowią ok. 54,5%, a grunty leśne ok. 37,2%. Grunty o charakterze rolniczym najczęściej reprezentowane są w Trzebini (56% powierzchni sołectwa) oraz Pewli Ślemieńskiej (47% powierzchni sołectwa). Największe powierzchnie przeznaczone pod tereny leśne znajdują się w Świnnej (55% powierzchni sołectwa) oraz w Pewli Ślemieńskiej (38% powierzchni sołectwa). Na obszarze gminy znajdują się zasoby przyrodnicze o charakterze obszarów prawnie chronionych, należą do nich: tereny włączone w obszar Żywieckiego Parku Krajobrazowego, obszary zaliczane do sieci NATURA 2000 Beskid Żywiecki, rezerwat przyrody Gawroniec, pomnik przyrody (skupisko drzew) oraz dwa inne pomniki przyrody (pojedyncze drzewa).

Model struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy Świnna

Model struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy Świnna jest determinowany przez czynniki takie, jak:

- Ulokowanie gminy w południowej części Województwa Śląskiego, na terenie powiatu żywieckiego, w bezpośrednim sąsiedztwie Żywca,
- Naturalne ukształtowanie terenu, w tym przebieg koryt rzek i potoków, przepływających przez teren gminy,
- Trasa przebiegu elementów regionalnej / lokalnej sieci połączeń drogowych, dostępnych na terenie gminy,
- Liczba oraz potrzeby mieszkańców gminy,
- Dostępność na terenie gminy terenów szczególnie cennych pod kątem przyrodniczym, wymagających ochrony,
- Charakterystyka gruntów użytkowanych dotychczas rolniczo, znajdujących się na terenie gminy.

Teren Gminy Świnna rozciąga się na obszarze 3.913 ha i obejmuje 6 sołectw: Świnna, Trzebinia, Pewel Mała, Pewel Ślemieńska, Przyłęków, Rychwałdek. Gmina Świnna graniczy od strony zachodniej z miastem Żywiec oraz gminami: Gilowice (od północy), Jeleśnia (od

południa i południowego wschodu), Radziechowy - Wieprz (od południowego – zachodu i południa) oraz Ślemień (od północnego wschodu).

Połączenia komunikacyjne w ramach terenu gminy, a także z terenami ościennymi zapewnia sieć powiązanych ze sobą dróg: droga wojewódzka nr 945 relacji Żywiec – Korbielów (przebiegająca po terenie gminy z zachodu na wschód) oraz łączące się z nią cztery drogi zbiorcze powiatowe:

- Łękawica – Rychwałd – Pewel Mała – droga powiatowa 1412 S o dł. 1,9 km,
- Pewel Mała - Pewel Ślemieńska - Ślemień – droga powiatowa 1415 S o dł. 8,3 km,
- Żywiec – Trzebinia – Juszczyzna – droga powiatowa 1428 S o dł. 3,8 km,
- Świnną – Przyłęków - Juszczyzna – droga powiatowa 1427 S o dł. 4,5 km.

Układ ten uzupełniają drogi gminne i wewnętrzne. Łączna długość dróg na terenie gminy Świnna wynosi 64 km. Wjazd na teren gminy Świnna jest zapewniony zasadniczo: od strony Żywca (strona zachodnia) oraz z kierunku przeciwnego, od strony gminy Jeleśnia (strona wschodnia) – drogą wojewódzką nr 945. Jest to najbardziej uczęszczana na terenie gminy ul. Żywiecka. Wzdłuż jej przebiegu (początkowo na terenie sołectwa Świnna, następnie na terenie sąsiedniej Pewli Małej) rozlokowane są przede wszystkim tereny zabudowy usługowej, mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej. Tereny te zabudowane są budynkami mieszkalnymi (głównie jednorodzinnymi) oraz niewielkimi budynkami usługowymi i handlowymi.

Równolegle do przebiegu drogi wojewódzkiej nr 945 relacji Żywiec – Korbielów przez opisywany teren przebiega jednotorowa, zelektryfikowana linia kolejowa nr 97 łącząca Żywiec i Suchą Beskidzką, z jednym przystankiem na terenie gminy Świnna, znajdującym się w Pewli Małej. Na terenie gminy przebieg linii kolejowej krzyżuje się w jednej lokalizacji z przebiegiem drogi wojewódzkiej nr 945 oraz w jednej lokalizacji z drogą powiatową, łączącą Rychwałdek z Rychwałdem i dalej Łękawicą.

Co istotne teren sołectwa Trzebinia nie jest w ogóle dostępny bezpośrednio z obszaru Świnnej, lecz z miasta Żywiec (graniczy on jedynie z sołectwami Świnna i Przyłęków, lecz wjazd do Trzebini jest uwarunkowany uprzednim wjazdem na teren Żywca). Ważnym założeniem polityki przestrzennej Gminy Świnna jest eliminacja w przyszłości tego negatywnego uwarunkowania poprzez wybudowanie nowego połączenia drogowego pomiędzy Świnną / Przyłękowem, a Trzebiną. Sołectwo Trzebinia (dostępne z terenu miasta Żywiec) jest zagospodarowane przede wszystkim terenami zabudowy mieszkaniowej, letniskowej, mieszkaniowej z usługami oraz mieszkaniowo – usługowej. W sołectwie tym

ulokowane są przede wszystkim budynki mieszkalne jednorodzinne, letniskowe oraz pojedyncze, niewielkie budynki usługowe, czy handlowe. Z terenu sołectwa Trzebinia, poruszając się drogą powiatową 1428 S (ul. Beskidzka w Trzebini) w kierunku południowym jest zapewniony dostęp na teren gmin Radziechowy – Wieprz oraz Jeleśnia. Teren rozciągający się na południowy wschód od Trzebini zagospodarowany jest lasem.

Z punktu widzenia dostępności komunikacyjnej, bezpośredniego sąsiedztwa z miastem Żywiec oraz ewidentnych walorów krajobrazowych teren gminy Świnna pod kątem funkcjonalnym rozwija się jako zaplecze mieszkalne Żywca. Na terenie gminy (we wszystkich sołectwach) ulokowane są: tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami oraz tereny zabudowy mieszkaniowej ekstensywnej. Obejmują one przede wszystkim tereny zagospodarowane istniejącymi budynkami mieszkalnymi (głównie budynki jednorodzinne), niewielkimi budynkami usługowymi oraz tereny na których dostępne są działki budowlane, przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe (jednorodzinne). Tereny te ulokowane są przede wszystkim: wzdłuż przebiegu drogi wojewódzkiej nr 945, wzdłuż przebiegu wymienionych czterech dróg powiatowych oraz krzyżujących się z nimi dróg gminnych i wewnętrznych. Priorytetem polityki przestrzennej realizowanej przez Gminę Świnna jest zapewnienie na wskazanych terenach dostępu do istotnych z punktu widzenia rozwoju gminy elementów infrastruktury, takich jak sieć wodociągowa oraz sieć kanalizacji sanitarnej. Kolektory główne wymienionych sieci są przez gminę lokowane w pasach drogowych dróg publicznych, w sposób maksymalnie ułatwiający właścicielom posesji, znajdujących się wzdłuż dróg realizację indywidualnych przyłączy: wodociągowych oraz kanalizacyjnych. Długość czynnej obecnie, wybudowanej dotychczas na terenie gminy sieci wodociągowej wynosi: 47,6 km (w tym 6 hydroforni w obrębie sieci), a czynnej sieci kanalizacji sanitarnej wynosi: 84,6 km. Z wymienionymi terenami zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej, ulokowanymi w zasięgu sieci połączeń drogowych sąsiadują tereny zabudowy letniskowej oraz zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, a także tereny użytkowane rolniczo.

Centrum gminy wykształciło się w naturalny sposób, wraz z upływem czasu w obszarze skrzyżowania ul. Żywieckiej (droga wojewódzka nr 945) oraz ul. Wspólnej (droga powiatowa 1427 S). W lokalizacji tej skoncentrowane są tereny zabudowy usług administracji, porządku i bezpieczeństwa, teren zabudowy usług ochrony zdrowia i opieki społecznej, tereny zabudowy usług kultu religijnego, tereny zabudowy usług turystyki, tereny zabudowy usług nieuciążliwych. Ulica Wspólna w Świnnej (krzyżująca się w tym sołectwie z drogą wojewódzką nr 945) biegnie w stronę południową, prowadząc ruch samochodowy oraz

pieszy do sołectwa Przyłęków, gdzie kończy się, doprowadzając do terenów szczególnie cennych przyrodniczo, atrakcyjnych pod kątem turystycznym (teren Żywieckiego Parku Krajobrazowego). Ulokowane są w tym miejscu tereny lasów, tereny zieleni urządzonej z dopuszczeniem rekreacji i turystyki, tereny zieleni nieurządzonej oraz tereny turystyki, w tym tereny turystyki – obiekty i urządzenia związane z obsługą sportów zimowych.

Poruszając się przez teren gminy Świnna drogą wojewódzką nr 945 (ul. Żywiecka), mijając skrzyżowanie ze wspomnianą ul. Wspólną (droga powiatowa 1427 S) dojeżdża się do punktu, w którym droga wojewódzka przekracza przepływającą przez gminę rzekę Koszarawę oraz dojeżdża się do kolejnego skrzyżowania z drogą powiatową 1412 S prowadzącą na teren gmin Gilowice i Łękawica oraz łączącej się z nią drogi powiatowej 1415 S, prowadzącej na teren gminy Ślemień. Z obiema drogami powiatowymi (1412 S oraz 1415 S) łączą się liczne drogi gminne i drogi wewnętrzne, prowadzące na teren poszczególnych posesji, rozlokowanych wzdłuż ich przebiegu. Na opisywanym terenie ulokowane są przede wszystkim: tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami oraz tereny zabudowy mieszkaniowej ekstensywnej. Obejmują one przede wszystkim tereny zagospodarowane istniejącymi budynkami mieszkalnymi (głównie budynki jednorodzinne), niewielkimi budynkami usługowymi oraz tereny na których dostępne są działki budowlane, przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe (jednorodzinne). Tereny te ulokowane są przede wszystkim wzdłuż przebiegu wymienionych czterech dróg powiatowych oraz krzyżujących się z nimi dróg gminnych i wewnętrznych.

W przypadku wszystkich wymienionych sołectw, poza ulokowanymi w zasięgu sieci połączeń drogowych terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej znajdują się także tereny rolnicze z dopuszczeniem / zakazem zabudowy, tereny zieleni urządzonej z dopuszczeniem rekreacji i turystyki, teren obiektów obsługi gospodarki rolnej i hodowlanej oraz tereny wód powierzchniowych. Użytki rolne stanowią a 27 % całości terenów na obszarze gminy Świnna. Jakość gleb na terenie gminy przesądza o tym, że rolnictwo nie jest priorytetowym kierunkiem w zagospodarowaniu przestrzennym. W gminie dominują gleby mało urodzajne, zaliczane do IV i V klasy bonitacyjnej. Gleby III klasy bonitacyjnej występują sporadycznie, całkowita powierzchnia przez nie zajmowana wynosi w skali gminy 13 ha. Użytki rolne, położone na glebach klas III, w kompleksach o powierzchni powyżej 0,5 ha objęte są ochroną przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze na mocy Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Najbardziej rozpowszechnione na terenie gminy są gleby brunatne kwaśne, grubokamieniste, inicjalne, mające małą przydatność rolniczą. Uzupełniają je gleby bielcowe

gliniaste i ilaste. W dolinie Koszarawy występują płatami mady. Gleby na 80 % powierzchni gminy posiadają właściwe uwilgotnienie.

Na terenie gminy Świnna dominuje użytkowanie przyrodnicze: 38% terenu zajmują powierzchnie leśne, a 6% terenu objęte jest planowanym zalesieniem. Tereny leśne rozciągają się w trzech głównych strefach na obszarze gminy, tj.: pomiędzy sołectwami Trzebinia, a sołectwami Świnna i Przyłęków, pomiędzy sołectwami Świnna i Przyłęków, a sołectwem Pewel Mała (teren Żywieckiego Parku Krajobrazowego i Rezerwatu Gawroniec) oraz na południowy wschód od sołectw Rychwałdek i Pewel Ślemieńska. Łączna powierzchnia lasów to 1.381,3 ha (w tym 747 ha stanowiące własność osób fizycznych i 652,3 ha w zarządzie Lasów Państwowych) z 3.913 ha powierzchni gminy ogółem. Oznacza to lesistość na poziomie 35,3 % (przy lesistości powiatu żywieckiego na poziomie przekraczającym nieznacznie 50 %).

Wspominane w przypadku każdego z sołectw tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej stanowią 17 % ogólnej powierzchni Gminy. Uzupełniają je w przypadku każdego z sołectw:

- Tereny zabudowy usług oświaty, tereny zabudowy usług sportu i rekreacji (na terenie sołectw: Świnna, Trzebinia, Pewel Mała oraz Pewel Ślemieńska ulokowane są placówki edukacyjne, wraz z ich infrastrukturą – Zespoły Szkolno – Przedszkolne),
- Teren zabudowy usług ochrony zdrowia i opieki społecznej (w gminie ulokowany jest jeden ośrodek zdrowia, świadczący usługi finansowane w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia) oraz jedna apteka,
- Tereny zabudowy usług kultu religijnego (w 5-ciu sołectwach znajdują się obiekty kultu religijnego administrowane przez parafie: w Świnnej, Trzebini, Przyłękowie, Pewli Małej oraz Pewli Ślemieńskiej. Na terenie sołectw: Świnna, Trzebinia oraz Pewel Ślemieńska znajdują się cmentarze komunalne, natomiast na terenie Pewli Małej oraz Przyłękowa cmentarze parafialne),
- Tereny turystyki oraz tereny turystyki – obiekty i urządzenia związane z obsługą sportów zimowych (tereny przeznaczone do eksploatacji jako stoki narciarskie, punkty widokowo – biwakowe, ścieżki edukacyjne / przyrodnicze, czy szlaki turystyczne wraz z ich niezbędną infrastrukturą towarzyszącą),
- Tereny zabudowy usług administracji, porządku i bezpieczeństwa (w każdym z 6-ciu sołectw gminy Świnna ulokowana jest strażnica jednostki ochotniczej straży pożarnej).

Przez teren gminy Świnna, ze wschodu na zachód przepływa rzeka Koszarawa, wraz z jej prawą i lewobrzeżnymi dopływami (Trzebinia, Pewlicą i Przyłękówką). Koryto rzeki w jednej lokalizacji przecina się z przebiegiem drogi powiatowej nr 945. Na rzece Koszarawie użytkowane jest ujęcie wody powierzchniowej mające na celu zaspokojenie potrzeb aglomeracji żywieckiej. Ujęcie składa się z ujęcia brzegowego na prawym brzegu rzeki oraz ujęcia infiltracyjnego na lewym brzegu. Sieć rzeczna gminy charakteryzuje się dużą gęstością (1,5 – 4 km/km kw.). Rzeki na terenie Gminy zasilane są z opadów, topnienia pokrywy śnieżnej oraz drenażu wód podziemnych. Występujące na obszarze gminy duże spadki terenu powodują szybkie powierzchniowe spływy wód opadowych. Występowanie opadów o charakterze nawałnym w połączeniu ze wspomnianymi spadkami terenu powodują, że znaczna część gminy jest obszarem o dużym potencjale powodziowym. W celu zabezpieczenia powodziowego na rzekach Koszarawa, Pewlica i Trzebinia wybudowano progi rzeczne.

Na terenie gminy nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków, natomiast ochroną wynikającą z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego objęto natomiast 93 obiekty, do których zaliczają się m. in.: budynki drewniane i murowane, kapliczki i krzyże przydrożne, obiekty sakralne, stodoły, stajnie, obory, spichlerz oraz cmentarz.

Ustalenia / rekomendacje w zakresie kształtowania / prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gminy

Ustalenia / rekomendacje w zakresie kształtowania / prowadzenia polityki przestrzennej na terenie Gminy Świnna są następujące:

- Utrzymanie na terenie gminy tradycyjnej skali i form zabudowy,
- Dostosowanie sposobu zagospodarowania terenu do jego naturalnych cech, predyspozycji i walorów oraz odporności środowiska na antropopresję,
- Kształtowanie zabudowy o wysokiej jakości rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych, z wykorzystaniem tradycyjnych form i materiałów budowlanych,
- Koncentrowanie terenów inwestycyjnych (w tym zabudowy mieszkaniowej) w obszarach aglomeracji obsługiwanych systemami zbiorowego odprowadzania ścieków do oczyszczalni, zapewniających właściwy stopień oczyszczania ścieków,
- Ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy podmiejskiej, ochrona historycznych układów ruralistycznych,

- Integracja przestrzenna terenów zamkniętych z ich otoczeniem funkcjonalnym,
- Utrzymanie aktualnego użytkowania na terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej,
- Wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków,
- Zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych,
- Wyłączenie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów na obszarach objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu i zagrożonych takimi ruchami,
- Przeciwdziałanie powstawaniu i zmniejszanie uciążliwości hałasu,
- Wprowadzanie rozwiązań przestrzennych poprawiających bezpieczeństwo publiczne,
- Kształtowanie oraz poprawa dostępności przestrzeni i obiektów publicznych z uwzględnieniem ograniczeń i potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami, utrudniającymi poruszanie się w przestrzeni lub jej percepcję, osób starszych oraz osób sprawujących opiekę nad małymi dziećmi,
- Rewitalizowanie, rekultywowanie, rewaloryzowanie obszarów zdegradowanych w celu poprawy jakości i integracji przestrzeni, z wykorzystaniem lokalnych zasobów i potencjałów,
- Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, ich adaptacja i wykorzystanie dla nowych funkcji,
- Zwiększanie roli transportu publicznego na terenach atrakcyjnych turystycznie,
- Optymalizowanie stopnia zagospodarowania turystycznego i powiązania go z naturalną chłonnością środowiska, w tym wyznaczanie stref wyłączonych z użytkowania turystycznego,
- Wykluczenie możliwości przeznaczania pod zabudowę i infrastrukturę turystyczno-sportową terenów leśnych, o istotnych walorach glebo- i wodochronnych,
- Rozwijanie na terenie gminy inwestycji gospodarczych, wykorzystujących lokalny potencjał rolniczy, w powiązaniu z lokalnymi / regionalnymi szlakami komunikacyjnymi,

- Ochrona obszarów o wysokim potencjale glebowym przed ich nierolniczym użytkowaniem,
- Utrzymanie ekstensywnej gospodarki rolnej (kośnej i pasterskiej) na użytkach zielonych,
- Utrzymywanie i przywracanie na terenie gminy mozaikowości lokalnego krajobrazu rolniczego,
- Podnoszenie stopnia bezpieczeństwa powodziowego gminy, poprzez optymalne zagospodarowanie terenów, których rozwój powinien być podporządkowany zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego, działaniami na rzecz przeciwdziałania zagrożeniu powodziowemu a wykorzystaniem gospodarczym,
- Kształtowanie w ramach planowanych przedsięwzięć pokrycia terenu w sposób ograniczający odpływ powierzchniowy i sprzyjający retencji wód,
- Stosowanie w ramach planowanych przedsięwzięć prośrodowiskowych rozwiązań, służących minimalizowaniu ryzyka powodziowego na obszarach o szczególnie cennych walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
- Dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie warunków zasilania podziemnych poziomów wodonośnych, w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód, projektowanych obszarach ochronnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych,
- Zachowanie w ramach obszaru gminy mozaiki powierzchni nieprzepuszczalnych z terenami biologicznie czynnymi (parki, ogrody, trawniki) na terenach zurbanizowanych Gminy Świnna,
- Wprowadzanie stref ekotonowych cieków wodnych,
- Przeznaczanie terenów niezainwestowanych i nieprzeznaczonych do zainwestowania w gminnych dokumentach planistycznych na zielone użytki rolne (pastwiska, łąki) lub obszary zielonej infrastruktury,
- Ograniczanie lokalizacji działalności wodochłonnej na obszarach deficytów wody służącej do zaopatrzenia ludzi w wodę do spożycia,
- Tworzenie na terenie gminy polderów zalewowych lub ich renaturalizacja istniejących polderów,

- Upowszechnianie na terenach zalewowych form użytkowania terenu dopuszczających okresowe zalewanie,
- Zachowanie i odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych (starorzeczy, torfowisk, łągów, itp.),
- Zagospodarowanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych w pierwszym rzędzie w obrębie posesji, a następnie w obrębie zlewni obejmującej obszar zurbanizowany,
- Utrzymanie i zwiększanie retencyjności w zlewniach poprzez: ochronę obszarów mokradłowych oraz dolin cieków rzecznych, renaturalizację rzek i potoków,
- Planowanie inwestycji z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych, a w przypadku niemożliwych do uniknięcia kolizji stosowanie działań minimalizujących,
- Zachowanie walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego,
- Wykluczenie możliwości uprawy na terenie gminy roślin energetycznych obcych gatunków inwazyjnych lub potencjalnie inwazyjnych, stanowiących zagrożenie dla różnorodności biologicznej terenu gminy,
- Wykluczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz elektrowni fotowoltaicznych w obszarach specjalnej ochrony ptaków, użytków ekologicznych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu, w obrębie ostańców skalnych i strefach ich ekspozycji oraz szczytowych partiach wzniesień na obszarach parków krajobrazowych,
- Wykluczenie możliwości lokalizacji farm wiatrowych w obrębie ostoi, korytarzy i przystanków pośrednich dla ptaków, w obrębie ostoi i korytarzy dla nietoperzy, a także stosowanie rozwiązań minimalizujących śmiertelność ptaków związaną z napowietrznymi liniami energetycznymi i farmami wiatrowymi,
- Preferowanie lokalizowania elektrowni wodnych wyłącznie na istniejących urządzeniach wodnych i nowo budowanych zbiornikach wodnych przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych oraz zastosowaniu rozwiązań zapewniających możliwość migracji organizmów wodnych,
- Wykluczenie możliwości lokalizowania na terenie gminy nowych obiektów gospodarowania odpadami wydobywczymi i zwałowisk odpadów wydobywczych,

- Lokowanie biogazowni rolniczych w miejscach, w których istnieje stały dostęp do lokalnych substratów.

Infrastruktura dostępna na terenie gminy

Infrastrukturę drogową, która przebiega przez teren gminy stanowią:

1. Drogi gminne,
2. Drogi powiatowe:
  - a) 1412 S Łękawica – Rychwałd – Pewel Mała, o długości 1,9 km,
  - b) 1415 S Pewel Mała – Pewel Ślemieńska – Ślemień, o długości 8,3 km,
  - c) 1427 S Świnna – Przyłęków – Juszczyzna, o długości 4,5 km,
  - d) 1428 S Żywiec – Trzebinia – Juszczyzna, o długości 3,8 km.
3. Droga wojewódzka nr 945, łącząca Żywiec z Korbielowem na terenie sąsiedniej Gminy Jeleśnia, prowadząca przez teren Świnnej ruch tranzytowy, której długość na terenie Gminy Świnna wynosi 4,3 km.

Gmina Świnna poświęca wiele uwagi kwestiom systematycznej przebudowy sieci dróg gminnych, prowadzących przez jej teren, celem dostosowania parametrów tych ciągów do współczesnych, aktualnych wymagań i oczekiwań ich użytkowników. W 2021 roku wydatkowano na ten cel kwotę: 2.140.093,45 PLN.

Na terenie gminy funkcjonuje obecnie ok. 130 szt. punktów oświetlenia ulicznego (ulożonych zarówno wzdłuż ciągów komunikacyjnych, jak również w ramach przestrzeni publicznych, charakteryzujących się frekwencją mieszkańców). Większość z nich stanowią źródła światła uznawane za nieefektywne i przestarzałe – sodowe, ok. 60 szt. to nowoczesne oprawy oświetleniowe typu LED. Gmina jest zainteresowana wymianą nieefektywnych opraw oświetleniowych i montażem nowych, optymalnie zasilanych energią ze źródeł odnawialnych (promieniowanie słoneczne). W minionym okresie tego typu przedsięwzięcia zrealizowano w sołectwach Świnna oraz Pewel Mała).

Transport publiczny jest na terenie gminy Świnna realizowany przez przewoźników publicznych, jak i prywatnych. Zdecydowana większość terenu gminy znajduje się w zasięgu linii przewoźnika publicznego, jakim jest MZK Żywiec Sp. z o.o. Autobusy tego przewoźnika kursują po terenie gminy w ramach linii:

- Nr 1 Świnna – Przyłęków – Pewel Ślemieńska – Żywiec os. Zgoda,
- Nr 2 Trzebinia – Żywiec Pętla MZK,
- Nr 8 Rychwałdek – Pewel Ślemieńska – Żywiec Pętla MZK,

➤ Nr 13 Przylęków – Żywiec Pętla MZK – Os. Kochanowskiego.

Na terenie gminy Świnna znajdują się 33 przystanki autobusowe, na których zatrzymują się pojazdy MZK Sp. z o.o. Prywatnymi przewoźnikami, świadczącymi usługi przewozu osób na zasadach komercyjnych, których pojazdy przejeżdżają przez teren gminy Świnna i zatrzymują się na tym obszarze są: „Chrustek Travel”, Przewóz Osób „Szarp”, F.P.H.U. „Drewol” oraz F.H.U. „team-bus”. Wymienione przedsiębiorstwa świadczą najczęściej usługi komercyjnego przewozu osób pomiędzy Żywcem, a Korbielowem (Gmina Jeleśnia), lub Żywcem a Koszarawą. Na terenie gminy Świnna znajduje się jeden przystanek kolejowy, obsługiwany przez POLREGIO Sp. z o.o., zlokalizowany w Pewli Małej. Przystanek ten znajduje się w ramach linii kolejowej nr 97 (pomiędzy stacjami Żywiec Sporysz i Jeleśnia), relacji Katowice – Zakopane.

Inwestycje związane z istniejącymi na terenie Gminy Świnna sieciami wodociągowymi i kanalizacyjnymi prowadzone były w latach 1997 – 2013. Na terenie gminy udało się wówczas wybudować 38,9 km sieci wodociągowej i 85,3 km sieci kanalizacji sanitarnej. Następnie w latach 2015 – 2017 zmodernizowano ok. 3 km istniejącej już wcześniej sieci wodociągowej. Obecnie (I kw. 2023 r.) łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy Świnna wynosi 47,58 km, a łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi: 84,6 km. Poziom zwodociągowania gminy Świnna sięga 25% (ok. 1,9 tys. użytkowników, ok. 500 szt. przyłączy wodociągowych), natomiast poziom skanalizowania przekracza 75% (ponad 6 tys. użytkowników). Sołectwami gminy, które są w największym stopniu zwodociągowane są Trzebinia (ok. 230 szt. przyłączy) oraz Świnna (ok. 180 szt. przyłączy). Największe deficyty w tym obszarze dotyczą sołectw Rychwałdek i Pewel Mała (łącznie ok. 60 szt. przyłączy). Z kolei sołectwami, które są w największym stopniu skanalizowane są: Pewel Mała (33 km sieci) oraz Świnna (28,4 km sieci). Administratorem istniejącej na terenie gminy Świnna sieci kanalizacji sanitarnej jest Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żywcu (spółka ta dzierżawi od Gminy wybudowaną sieć kanalizacyjną). Ścieki powstające na terenie gminy są odprowadzane do oczyszczalni MPWiK Sp. z o.o. w Żywcu (oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna z usuwaniem biogenów, o maksymalnym obciążeniu ładunkiem zanieczyszczeń na poziomie 210 tys. RLM i o maksymalnym przepływie rzędu 42 tys. m sześć / dobę). Sieć wodociągowa jest przez Gminę Świnna zarządzana samodzielnie, we własnym zakresie. Źródłem wody, przeznaczonej do spożycia na terenie gminy Świnna (zasilającej wodociąg) jest ujęcie Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Żywcu (ujęcie powierzchniowo – brzegowe, zlokalizowane przy jazie na rzece Koszarawie oraz ujęcie infiltracyjne na lewym

brzegu Koszarawy, ok. 1 km w górę rzeki w stosunku do jazu). Łączna ilość wody, jaka jest na potrzeby gminy pobierana z obu ujęć (na cele gospodarki komunalnej, rolnictwa oraz cele usługowo – produkcyjne podmiotów gospodarczych) oscyluje w granicach 95 tys. m sześć. rocznie. Mieszkańcy gminy, którzy w ramach swoich gospodarstw domowych nie mają dostępu do wodociągu uzyskują wodę z ujęć indywidualnych (studnie), lub nieformalnych spółek wodociągowych. Łączna ilość ścieków gospodarczo – bytowych, odprowadzanych z terenu gminy Świnna do oczyszczalni w Żywcu oscyluje w granicach: 480 tys. m sześć / rok.

W całościowej zabudowie, ulokowanej na terenie gminy Świnna zdecydowanie przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (są to głównie budynki zrealizowane w 2-giej połowie XX w. oraz współcześnie). Oprócz niej na analizowanym obszarze znajdują się także elementy zabudowy rolniczej czy pojedyncze przypadki zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Łącznie, na terenie gminy Świnna znajduje się ok 2,6 tys. mieszkań, o łącznej powierzchni użytkowej przekraczającej 228 tys. m². Wskaźnik powierzchni mieszkalnej, przypadającej na jednego mieszkańca wynosi 28,3 m², a średni metraż przeciętnego mieszkania wynosi 87,3 m². Zasadniczo stan techniczny budynków mieszkalnych, znajdujących się na terenie Gminy Świnna ocenia się jako bardzo dobry. Mankamentem tych zasobów jest fakt, iż znaczny udział w ich łącznej liczbie przypada budynkom, których energetyczne zaopatrzenie uznaje się za archaiczne (degradujące środowisko naturalne) – budynki ogrzewane tradycyjnymi, przestarzałymi piecami na paliwo stałe.

Na terenie gminy Świnna nie ma jeszcze dostępu do sieci gazowniczej, lecz jest ona w budowie (na I kw. 2023 r. kolektor gazowy jest wybudowany wzdłuż jednej ulicy). Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze w aktualnym planie inwestycyjnym jest uwzględniona na lata 2021 – 2023 gazyfikacja gminy w zakresie sołectw: Świnna oraz Pewel Mała.

Własność Gminy Świnna stanowią następujące budynki, będące obiektami użyteczności publicznej: budynek Urzędu Gminy (Świnna ul. Wspólna 13), budynek Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Pewli Ślemieńskiej (Pewel Ślemieńska ul. Krakowska 169), budynek Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Pewli Małej (Pewel Mała ul. Jana Pawła II 15), Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich im. Franciszkańskich Męczenników z Peru w Rychwałdku (Rychwałdek, ul. Szkolna 46) oraz Zespół Szkolno – Przedszkolny w Świnnej (Świnna, ul. Wspólna 58). Z wymienionych budynków, stanowiących lokalną infrastrukturę edukacyjną dwa podlegały w minionym okresie szeroko zakrojonym pracom z zakresu ich kompleksowej termomodernizacji.

Finanse Gminy

Gmina Świnna samodzielnie prowadzi swoją gospodarkę finansową, na podstawie własnego budżetu - planu dochodów i wydatków Gminy, przygotowywanego przez Wójta i uchwalanego przez Radę Gminy w formie uchwały budżetowej, na konkretny rok budżetowy.

Dochody budżetu Gminy Świnna wykazują wyraźną tendencję rosnącą (dochody budżetu gminy wykonane na 31.12.2021 r. wzrosły w porównaniu do tych z 2018 r. bez mała o 45 %). Udział dochodów własnych gminy (udział gminy w podatkach, stanowiących dochód budżetu państwa, podatki i opłaty lokalne oraz wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu) w dochodach ogółem oscyluje w granicach 30 %. Według wykonania budżetu Gminy za rok 2021 dochody własne wyniosły 14.948.835,15 PLN, co stanowi 28,21 % dochodów budżetu ogółem. Oznacza to, iż aktualnie dochody własne Gminy są drugim, co do wielkości (po subwencji ogólnej) źródłem, z którego Gmina finansuje nałożone na nią ustawowo zadania. Porównując uchwałę budżetową na rok 2021 z jej wykonaniem można zauważyć, że zarówno dochody bieżące, jak i majątkowe zostały wykonane powyżej założonego planu (odpowiednio: 102,30 % i 100,16 % planu). Wynika to z faktu, iż ogół przedsięwzięć, zrealizowanych przez Gminę w przeciągu 2021 r. objętych współfinansowaniem środkami ze źródeł zewnętrznych (np.: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), to projekty, których koszty podlegały refundacji w okresie analogicznym do ich ponoszenia.

Analogiczną tendencję wykazują wydatki, w tym wydatki majątkowe, które według wykonania za rok 2021 przekroczyły poziom 15 % wydatków Gminy ogółem (w latach poprzednich oscylowały w granicach niższych). W strukturze wydatków budżetowych, ponoszonych przez Gminę Świnna dominują wydatki związane z finansowaniem kosztów osobowych (28,78 %) oraz wydatki na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej (25,19 %). Co istotne wraz z upływem czasu wydatki budżetu Gminy wzrastają wolniej, w porównaniu do dochodów.

Co szczególnie istotne od szeregu lat budżet Gminy Świnna nie jest deficytowy, według wykonania wykazuje nadwyżkę.

Zestawienie kluczowych danych, obrazujących sytuację budżetu Gminy Świnna zaprezentowano poniżej.

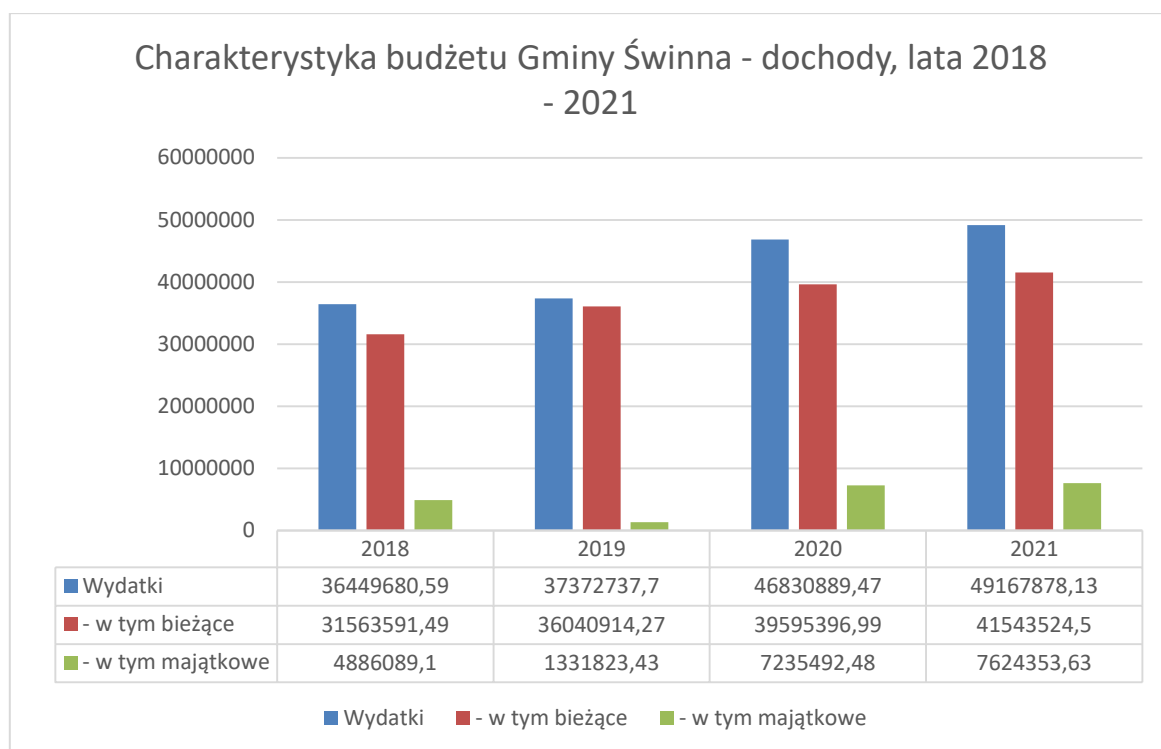
**Tabela 9 Podstawowe dane charakteryzujące budżet Gminy Świnna
w latach 2018 - 2021**

Wyszczególnienie	Lata			
	2018	2019	2020	2021
Dochody budżetu	36 602 370,21	38 986 035,39	51 038 713,99	52 987 551,01
- w tym bieżące	34 764 595,71	38 604 757,73	42 360 659,39	45 364 136,38
- w tym majątkowe	1 837 774,50	381 277,66	8 678 054,60	7 623 414,63
Wydatki budżetu	36 449 680,59	37 372 737,70	46 830 889,47	49 167 878,13
- w tym bieżące	31 563 591,49	36 040 914,27	39 595 396,99	41 543 524,50
- w tym majątkowe	4 886 089,10	1 331 823,43	7 235 492,48	7 624 353,63
Nadwyżka	152 689,62	1 613 297,69	4 207 824,52	3 819 672,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie Informacji Wójta Gminy Świnna (art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych)

Dane zaczerpnięte z powyższej tabeli zilustrowano zamieszczonymi poniżej wykresami:

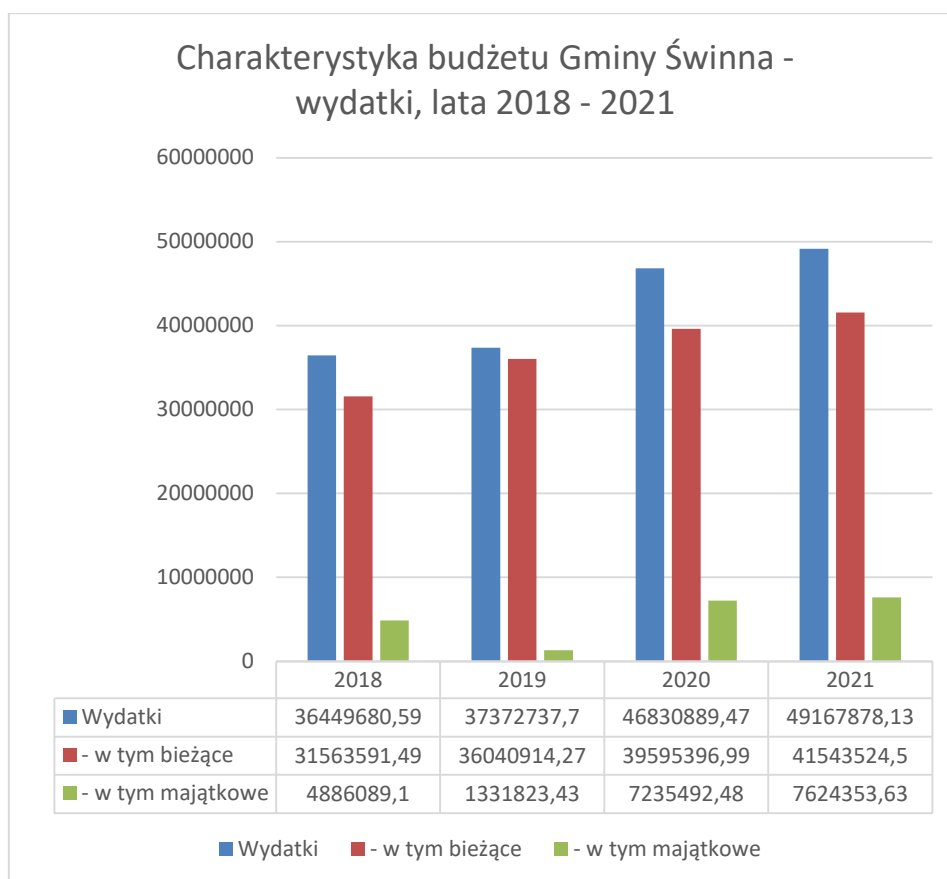
Wykres 15 Struktura dochodów budżetu Gminy Świnna

Źródło: opracowanie własne na podstawie Informacji Wójta Gminy Świnna (art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych)

Wykres 16 Struktura wydatków budżetu Gminy Świnna

Źródło: opracowanie własne na podstawie Informacji Wójta Gminy Świnna (art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych)

Gmina nie jest zadłużona, tytułem kredytów, czy pożyczek, zaciągniętych w bankach. Budżet Gminy obciążają natomiast realizowane wpłaty, tyt. dopłat do: taryf dla zbiorowego odprowadzania ścieków do Związku ds. ekologii w Żywcu (kwota rzędu 0,5 mln PLN w skali roku) oraz do działalności Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu (kwota rzędu 200 tys. PLN w skali roku). Gmina Świnna przekazuje także dotację celową Miastu Żywiec, na zadania związane z utrzymaniem lokalnego transportu zbiorowego (kwota rzędu 900 tys. PLN w skali roku). Dotacje podmiotowe, przekazywane przez Gminę GOK w Świnnej oraz Gminnej Bibliotece Publicznej w Świnnej to kwota rzędu ok. 0,5 mln PLN w skali roku (łącznie). Gmina przekazuje także znaczne kwoty w formie dotacji podmiotowych następującym placówkom edukacyjnym, prowadzącym działalność na jej terenie: Niepublicznej Szkole Podstawowej Fundacji Królowej Jadwigi w Przyłękowie (kwota rzędu 1,5 mln PLN w skali roku), Szkole Podstawowej Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Rychwałdku (kwota rzędu 1,9 mln PLN w skali roku) Oddziałowi Przedszkolnemu przy Niepublicznej Szkole Podstawowej Fundacji Królowej Jadwigi w

Przyłękowie (kwota rzędu 250 tys. PLN w skali roku) oraz Przedszkolu Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Rychwałdku (kwota rzędu 850 tys. PLN w skali roku).

Gmina Świnna odprowadza także składkę do Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu, tyt. budowy sieci wodno – kanalizacyjnej w Rychwałdku w ramach realizacji przedsięwzięcia pod nazwą: „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie – FAZA IIA” – jest to kwota rzędu 4,5 mln PLN w skali roku.

Turystyka

W przeszłości (lata 70-te / 80-te XX w.) teren gminy Świnna był w większym, aniżeli ma to miejsce obecnie stopniu kojarzony z turystyką i rekreacją. Ze sporej liczby przedsiębiorstw / osób, zaangażowanych dawniej w świadczenie usług (noclegowych, gastronomicznych), w sektorze obsługi ruchu turystycznego do chwili obecnej utrzymało się zaledwie kilka pojedynczych przypadków. Należą do nich:

1. Hotel Żywiecki w Przyłękowie – bardzo atrakcyjny, nowoczesny i komfortowy obiekt, świadczący wysokiej jakości usługi noclegowe i gastronomiczne, a także usługi im towarzyszące (odnowa biologiczna, wypożyczalnia sprzętu sportowego – rowerów elektrycznych),
2. Ośrodek wczasowy / pensjonat Czahówka w Pewli Małej – atrakcyjny kompleks noclegowy, z całorocznymi domkami, oferujący szeroki zakres wysokiej jakości usług dla turystów,
3. Rancho Adama w Pewli Ślemieńskiej – atrakcyjny, obszerny ośrodek wypoczynkowy, oferujący znaczną liczbę miejsc noclegowych dla turystów w zróżnicowanym standardzie, zarówno w pensjonatach, jak i komfortowych domkach całorocznych,
4. Domki letniskowe „Bulinówka” w Pewli Małej.

Oprócz wymienionych lokalizacji na terenie gminy Świnna dostępne są jeszcze dwa gospodarstwa agroturystyczne (w Pewli Ślemieńskiej oraz Pewli Małej), a także pojedyncze kwatery w budynkach prywatnych.

O atrakcyjności turystycznej gminy Świnna przesądzają zarówno jej walory przyrodnicze i krajobrazowe (typowe dla Beskidu Żywieckiego), jak również wyznaczone, prowadzące przez jej obszar trasy turystyczne, wśród których najważniejsze to:

- Szlak turystyczny żółty (Świnna – Moczarki nad Przyłękowem),
- Szlak turystyczny niebieski (Żywiec – Trzebinia – Romanka),
- Przyrodnicza Trasa Rowerowa Pewel Mała – Węgierska Górka.

Do najistotniejszych, popularnych wśród turystów atrakcji, zlokalizowanych na terenie Gminy zalicza się:

1. Rezerwat przyrody Gawroniec – las liściasty i mieszany, położony na zboczach Gawrońca w Wolentarskiego Gronia – atrakcyjny z punktu widzenia zarówno flory jak i fauny teren,

2. Sanktuarium Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Przyłękowie – kościół z ołtarzem w stylu barokowym, wzniesiony na pamiątkę objawienia Matki Bożej,
3. Kaplica Upadku Chrystusa w Pewli Ślemieńskiej,
4. Kaplica Leśna Świnna – Kielbasów,
5. Kapliczki znajdujące się w Pewli Małej i Rychwałdku, a także inne dawne, drewniane zabudowania w tych lokalizacjach,
6. Ośrodek Sportów Zimowych na zboczu Jastrzębicy wraz ze znajdującym się na jego terenie wyciągiem narciarskim.

Funkcjonujące na terenie gminy Świnna obiekty sportowo – rekreacyjne to przede wszystkim:

1. Hala sportowa ulokowana przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Świnnej,
2. Hala sportowa ulokowana przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Pewli Ślemieńskiej,
3. Pełnowymiarowe boisko do gry przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Pewli Ślemieńskiej,
4. Pełnowymiarowe boisko do gry przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Pewli Trzebini,
5. Pełnowymiarowe boisko do gry w piłkę nożną w Świnnej,
6. Narciarskie trasy zjazdowe na stoku Jastrzębicy w Przyłękowie,
7. Boisko do koszykówki oraz kort tenisowy przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Pewli Małej.

Gospodarka odpadami

Gmina Świnna wybiera podmiot, obsługujący jej teren pod kątem wywozu i przekazania do zagospodarowania we właściwej instalacji odpadów, powstających na tym obszarze zgodnie z Ustawą Prawo zamówień publicznych (jeden podmiot odpowiedzialny zarówno za odbiór i transport, jak też przekazanie odpadów do zagospodarowania). Łączna liczba deklaracji dotyczących odpadów, złożonych w Urzędzie według stanu na dzień 31.12.2021 r. to 2002 szt. (deklaracjami jest objętych 7.018 mieszkańców gminy Świnna). Całościowo z terenu gminy Świnna w skali roku zbieranych jest 2.329 ton odpadów komunalnych. Bez mała 75 % odpadów stanowią w przypadku terenu gminy odpady zbierane

selektywnie (włączając w to odpady przekazywane przez mieszkańców do punktu selektywnej zbiórki odpadów w Żywcu), natomiast 25 % stanowią odpady komunalne zmieszane. Łączna ilość odpadów komunalnych, wytwarzanych w przeciągu roku na terenie gminy Świnna, w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi: 398.42 kg.

Zasoby kulturowe, infrastruktura kultury

Główną instytucją, prowadzącą na terenie gminy Świnna działalność w obszarze kultury jest Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Świnnej. GOK działa w oparciu o własny statut oraz roczny plan pracy. Wychodząc naprzeciw zainteresowaniom i oczekiwaniom lokalnej społeczności GOK Świnna prowadzi działalność nie tylko kulturalną, ale także organizuje różnego rodzaju imprezy sportowe i turystyczno – rekreacyjne. Bazą, którą GOK wykorzystuje do opisywanej działalności jest sala wielofunkcyjna w Świnnej oraz zaplecze administracyjne, ulokowane na poddaszu strażnicy OSP w Świnnej. Działalność kulturalna GOK obejmuje organizację i prowadzenie: zajęć stałych (m.in. tanecznych, nauki śpiewu, spotkań senioralnych, aerobiku dla kobiet, nauki języków obcych, czy wyjazdów edukacyjno – integracyjnych), imprez cyklicznych (m. in. Międzynarodowy Konkurs Plastyczny, Eko Rajd, konkurs na najładniejszą choinkę, Ferie z GOK Świnna, Akcja charytatywna, festyny, czy wyjazdy integracyjne) oraz działalności bieżącej (wystawy plenerowe, wystawy czasowe, współpraca z innymi organizacjami pozarządowymi aktywnymi na terenie gminy Świnna, etc.). Zasoby ludzkie zaangażowane w funkcjonowanie GOK Świnna to 4 osoby (zatrudnienie w wymiarze 3,25 etatu).

Oprócz GOK Świnna aktywną organizacją, zaangażowaną w problematykę kultury na obszarze gminy, ze szczególnym uwzględnieniem czytelnictwa jest Gminna Biblioteka publiczna, utrzymująca oddziały w każdym sołectwie za wyjątkiem Przyłękowa i Rychwałdu. Gminna Biblioteka publiczna skupia znaczną liczbę – bez mała 1,5 tys. czytelników, a jej księgozbiór liczy ponad 44 tys. pozycji. Liczba odwiedzin w Gminnej Bibliotece Publicznej przekracza 18 tys. w ciągu roku, a liczba wypożyczeń sięga 22 tys. woluminów. Oprócz promocji czytelnictwa i udostępniania księgozbioru Gminna Biblioteka Publiczna w Świnnej angażuje się również w organizowanie lekcji bibliotecznych oraz projektów i wydarzeń, takich jak np.: prowadzenie zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym („Kolorowy świat książek”, „Święto Misia”), włączanie się w duże akcje ogólnopolskie (np. „Mała książka – wielki człowiek”, „Przepisujemy Hobbita”), czy organizacja różnego rodzaju

wydarzeń tematycznych (np. spotkanie z okazji Dnia Kobiet). W przeciągu roku do biblioteki kupuje się ok 1,8 tys. nowych książek, pozyskując na ten cel częściowo z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa). W Gminnej Bibliotece Publicznej zatrudnione są 4 osoby (2,5 etatu).

Oprócz wymienionych organizacji kulturę na terenie gminy Świnna promują także:

- Koła gospodyń wiejskich, aktywne w każdym sołectwie,
- Gminny Zespół Regionalny „Hajduki”,
- Regionalny Zespół „Przyłunkowiany”,
- Orkiestry Dęte z Pewli Ślemieńskiej, Rychwałdu oraz Trzebini.

Przy urzędzie Gminy Świnna działa prowadzony przez Gminny Ośrodek Kultury Punkt Informacji Turystycznej. Oprócz tego w Świnnej funkcjonuje także Beskidzkie Centrum Nauki NAUKOTECHNIKA, kierujące swoją ofertę edukacyjną do dzieci w wieku przedszkolnym oraz szkolnym z regionu. Centrum prowadzi interaktywną wystawę naukową w postaci różnorodnych stanowisk, umożliwiających uczestnictwo w ciekawych doświadczeniach fizycznych (nauka poprzez zabawę).

Wśród pozostałych organizacji, zaangażowanych na terenie Gminy Świnna w krzewienie i upowszechnianie kultury (najczęściej fizycznej), a także sportu, aktywności fizycznej i turystyki wymienić należy:

- Ludowy Klub Sportowy „Pewel Ślemieńska” w Pewli Ślemieńskiej,
- Ludowy Klub Sportowy „Grapa” Trzebinia w Trzebini,
- Ludowy Klub Sportowy „Pewel Mała” w Pewli Małej,
- Towarzystwo Aktywności Społecznej „Zwyczajni” w Świnnej,
- Stowarzyszenie „Trzebinka” w Trzebini.

Istotną rolę w promocji kultury na terenie gminy Świnna odgrywają także Ochotnicze Straże Pożarne (łącznie 6 jednostek, z których dwie są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego, są to OSP Świnna i OSP Pewel Mała). Jednostki OSP z terenu gminy Świnna interweniują także w okolicznościach występowania różnego rodzaju zagrożeń, sześć jednostek OSP interweniuje średnio 90 razy w przeciągu roku: ponad 20-to krotnie w sytuacjach występowania pożarów, bez mała 70-cio krotnie w sytuacja występowania tzw. „zagrożeń miejscowych” (margines interwencji stanowią wyjazdy na podstawie alarmów fałszywych). Gmina poświęca wiele uwagi wspieraniu tych jednostek w systematycznych zakupach nowoczesnego sprzętu i wyposażenia – tylko w 2021 r. jednostki OSP z Trzebini oraz Pewli Małej zakupiły nowe, nowoczesne pojazdy ratowniczo gaśnicze, na co z budżetu Gminy wydatkowano kwotę 384 tys. PLN (pozostałe koszty

sfinansowano środkami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej oraz środków własnych jednostek dokonujących tych zakupów. Dodatkowo Gmina każdego roku angażuje znaczne środki w realizację zadań, polegających np. na zakupie nowego wyposażenia pomieszczeń strażnic OSP z myślą o realizacji zadań bojowych, zakup nowoczesnego sprzętu pożarniczego (np. kamera termowizyjna, sprzęt telekomunikacyjny), czy remonty nieruchomości, użytkowanych przez jednostki OSP z terenu gminy.

Analiza SWOT

SWOT to popularna metoda do porządkowania i analizy informacji. Nazwa jest akronimem od angielskich słów określających cztery elementy składowe analizy (Strengths – silne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, okazje i Threats – zagrożenia).

W zarządzaniu analiza SWOT jest stosowana m.in. do analizy wewnętrznego i zewnętrznego otoczenia organizacji, a także analizy projektu czy rozwiązania biznesowego. Jest ona stosowana jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej. Pozwala wykorzystać zgromadzone informacje do opracowania strategii działania opartej na silnych stronach i szansach, przy jednoczesnym eliminowaniu bądź ograniczaniu słabych stron i zagrożeń. Poniżej zaprezentowano zestawienie, będące podsumowaniem tego typu analizy, przeprowadzonej dla gminy Świnna:

Silne i słabe strony

SILNE STRONY:	SŁABE STRONY:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Walory przyrodnicze i krajobrazowe, 2. Bliskie sąsiedztwo ze znanymi i dość popularnymi w regionie destynacjami turystycznymi, ulokowanymi na terenie Gminy Jeleśnia, 3. Korzystna dostępność komunikacyjna, zarówno siecią dróg publicznych, jak i środkami transportu publicznego (przystanek PKP, w ramach czynnej linii kolejowej, ulokowany w jednym z sołectw, cały obszar gminy objęty zasięgiem linii MKK w Żywcu), 4. Postępujący proces rozbudowy sieci infrastruktury wodociągowej oraz 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niekorzystne trendy demograficzne: <ol style="list-style-type: none"> a) Ujemny przyrost naturalny, b) Ujemne saldo migracji, c) Znaczny udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie mieszkańców ogółem, 1. Zła jakość powietrza, przede wszystkim w sezonie grzewczym, 2. Susza hydrologiczna, 3. Niedostatki w obszarze infrastruktury obsługi ruchu turystycznego, infrastruktury okołoturystycznej oraz infrastruktury aktywnych form turystyki, przede wszystkim z punktu widzenia

<p>kanalizacyjnej,</p> <p>5. Intensywna działalność w zakresie poprawy stanu technicznego sieci dróg lokalnych,</p> <p>6. Wdrożony i dobrze funkcjonujący system gospodarowania odpadami,</p> <p>7. Dostępność działek pod zabudowę mieszkaniową / rekreacyjną,</p> <p>8. Zorganizowane i dostępne w każdym sołectwie szkolnictwo na poziomie podstawowym,</p> <p>9. Działający na terenie gminy ośrodek „NAUKOTECHNIKA”</p> <p>10. Dostępność opieki przedszkolnej na terenie gminy,</p> <p>11. Dostępność sieci internetowej na terenie całej gminy,</p> <p>12. Prężnie oraz intensywnie działający gminny ośrodek kultury,</p> <p>13. Dostępność na obszarze gminy terenów kwalifikujących się do wykorzystania pod kątem inwestycji związanych z turystyką i rekreacją (sporty zimowe),</p> <p>14. Dostępność usług publicznych, świadczonych przez Urząd Gminy w formie elektronicznej,</p> <p>15. Dobrze zorganizowane, sprawne i wyposażone jednostki OSP</p>	<p>aktualnych oczekiwań turystów,</p> <p>4. Niedostateczna liczba przedsiębiorstw, zapewniających mieszkańcom możliwości w obszarze zatrudnienia,</p> <p>5. Niedostateczna dostępność ciągów pieszych, przede wszystkim wzdłuż ruchliwych ciągów komunikacyjnych,</p> <p>6. Brak żłobka,</p> <p>7. Brak ośrodka opieki nad osobami niesamodzielnymi / zależnymi,</p> <p>8. Niewspółmierna względem potrzeb liczba mieszkań komunalnych, dostępnych na terenie gminy,</p> <p>9. Znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób pozostających bez pracy ogółem,</p> <p>10. Niedostatki w obszarze infrastruktury sportowej, także tej ulokowanej przy placówkach edukacyjnych,</p> <p>11. Niedostatki w obszarze infrastruktury kultury, np. brak amfiteatru,</p> <p>12. Niedostateczny stopień skomunikowania pomiędzy poszczególnymi sołectwami gminy,</p> <p>13. Niedokończony proces zwodociągowania oraz skanalizowania terenu gminy.</p>
--	---

Szanse i zagrożenia

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczna grupa mieszkańców regionu zainteresowanych realizacją indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego na pozamiejskich, jednocześnie nieodległych od miast terenach (takich jak gmina Świnna), 2. Utrwalająca się wśród wydolnych finansowo mieszkańców regionu moda na drugi, letni dom poza miastem, blisko natury, 3. Rosnąca popularność uprawiania sportu / rekreacji z wykorzystaniem rowerów, 4. Rosnąca popularność całej Żywiecczyny, jako destynacji kojarzonej w coraz szerszej skali z wypoczynkiem i rekreacją, 5. Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania różnego rodzaju przedsięwzięć inwestycyjnych, przede wszystkim przedsięwzięć właściwych dla samorządu, 6. Ścieżka rowerowa 615 przebiegająca przez teren gminy, 7. Członkostwo gminy w Stowarzyszeniu Aglomeracji Beskidzkiej, 8. Tama / jaz na Koszarawie (kąpielisko), 9. Rezerwat przyrody Gawroniec 10. Rozwój i modernizacja infrastruktury kolejowej, zapewniającej szybki i łatwy dojazd na teren gminy Świnna 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Depopulacja terenu gminy, jako konsekwencja zarówno negatywnych trendów demograficznych, jak też rosnącej popularyzacji miast, jako docelowego miejsca prowadzenia gospodarstwa domowego (przede wszystkim z punktu widzenia ludzi młodych), 2. Niekorzystne zmiany klimatyczne, zagrożenie występowania gwałtownych, trudnych w przewidywaniu gwałtownych zjawisk atmosferycznych, 3. Aktualne zagrożenie powodziowe, ze strony przepływających przez teren gminy rzek, które wymagają szeroko zakrojonych inwestycji, przywracających im odpowiedni, właściwy dla nich stan, 4. Kryzys gospodarczy, w tym spadająca dostępność kredytów, wykorzystywanych przez osoby realizujące indywidualne inicjatywy w zakresie budownictwa mieszkaniowego, 5. Rosnące ceny mediów grzewczych, skłaniające do wykorzystywania do celów grzewczych nieekologicznych surowców energetycznych, 6. Postępujący wraz z upływem czasu proces starzenia się społeczeństwa, zwiększająca się wraz z upływem czasu

<p>11. Rozwój przedsiębiorstw, dysponujących atrakcyjną infrastrukturą obsługi ruchu turystycznego, znajdującą się na terenie gminy.</p>	<p>liczba osób wymagających stałej opieki,</p> <p>7. Intensywny rozwój w skali regionu innych, aniżeli Świnna ośrodków, przyciągających efektywnie na swój teren ruch turystyczny,</p> <p>8. Zwiększające się obciążenie administracji samorządowej, wynikające z narzuconych przez państwo obowiązków,</p> <p>9. Wzrastające oczekiwania zarówno mieszkańców, jak i osób potencjalnie zainteresowanych przeprowadzką na teren gminy w zakresie jakości / dostępności różnego rodzaju infrastruktury,</p> <p>10. Duża ilość przepisów / formalno – prawnych ograniczeń, komplikujących kwestie związane z realizacją potencjalnych inwestycji na terenie gminy.</p>
--	---

Misja i Wizja Gminy

Misją Gminy Świnna jest maksymalnie efektywne wykorzystanie jej walorów i atutów do utworzenia na jej obszarze warunków pod wieloma względami sprzyjających osiedlaniu się, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz szeroko pojętej satysfakcji wszystkich mieszkańców.

Realizacja kluczowych założeń niniejszej Strategii czyni z Gminy Świnna miejsce, które jest wysoko oceniane przez obecnych, dotychczasowych mieszkańców, jako ich Małą Ojczyznę, lokalizację, w której żyją na co dzień i prowadzą swoje gospodarstwa domowe. Dodatkowo, w rezultacie zrealizowania wskazanych założeń Gminą Świnna interesuje się liczna grupa mieszkańców regionu – osób, które są zainteresowane realizacją indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego oraz wyborem tej lokalizacji, jako swojego nowego, co istotne docelowego miejsca zamieszkiwania.

Gmina Świnna u schyłku trzeciej dekady XXI w. jest lokalizacją łatwo i dogodnie dostępną z zewnątrz – zarówno transportem indywidualnym (samochodami osobowymi), poprzez wysokiej jakości sieć dróg publicznych, jak i transportem publicznym (np. koleją). Jest zapewniony wysoki poziom bezpieczeństwa poruszania się po kluczowych elementach układu drogowego gminy – zarówno po drodze wojewódzkiej 945, jak i po przebiegających przez teren gminy drogach powiatowych. Zostało to osiągnięte dzięki współpracy samorządu Świnnej z samorządem szczebla powiatowego i wojewódzkiego, a także zarządcami wymienionych ciągów komunikacyjnych. Dzięki temu efektywnie odseparowany jest ruch pieszy od ruchu kołowego (dostępne są szerokie, wygodne ciągi komunikacyjne, wzdłuż kluczowych odcinków dróg), przejścia dla pieszych są dobrze oznakowane i oświetlone, w kluczowych lokalizacjach w obrębie wskazanych ciągów są zainstalowane urządzenia zwiększające bezpieczeństwo ruchu drogowego. Poszczególne lokalizacje na terenie gminy są łatwo i dogodnie dostępne wysokiej jakości drogami lokalnymi / dojazdowymi (gminnymi). Drogi te są ciągami o nawierzchni mineralno – bitumicznej, dobrze odwodnionymi, charakteryzującymi się adekwatnymi do intensywności prowadzonego nimi ruchu parametrami (przede wszystkim szerokością, czy przekrojem poprzecznym). Drogi te, wraz z ciągami komunikacyjnymi wyższej kategorii tworzą spójny, dobrze ze sobą zintegrowany, przyjazny dla użytkowników układ komunikacyjny. Zarówno ciągi drogowe, jak i przestrzeń publiczna na terenie gminy Świnna są dobrze oświetlone – w sposób

zapewniający bezpieczeństwo ruchu drogowego, bezpieczeństwo poruszania się i przebywania na terenie gminy, lecz nie przekładający się na uciążliwość dla mieszkańców, czy niepożądany efekt „light pollution”. Do oświetlenia terenu gminy wykorzystano nowoczesne, wysokiej jakości, energooszczędne oprawy typu LED, w maksymalnie dużej liczbie przypadków zasilane energią ze źródeł odnawialnych. Na całym terenie gminy – w lokalizacjach charakteryzujących się dużą frekwencją mieszkańców czy osób przyjezdnych, przy obiektach użyteczności publicznej, czy przy atrakcjach turystycznych są zapewnione dogodne dla użytkowników możliwości parkowania pojazdów. Zapewnione miejsca parkingowe sprzyjają wykorzystywaniu przez mieszkańców środków transportu publicznego, w celach związanych z przemieszczaniem się – np. do Żywca. Gmina utrzymuje dużą liczbę przystanków autobusowych, na których zatrzymują się w celu zabierania pasażerów zarówno współpracujący z Gminą przewoźnicy publiczni, jak i przewoźnicy prywatni, świadczący swoje usługi na zasadach komercyjnych. Samorząd jest zaangażowany w efektywną współpracę z przewoźnikami publicznymi, obejmującymi swoimi usługami maksymalnie duży teren w skali Gminy (w tym partycypację w kosztach tego typu działalności). Przystanki są wyposażone w komfortowe wiaty pasażerskie, elementy interaktywnego systemu dynamicznej informacji pasażerskiej, pasażerowie mają zapewnioną możliwość kupowania biletów na przejazd komunikacją on-line. Dzięki temu zarówno Żywiec, jak też znaczna część powiatu żywieckiego jest dla mieszkańców gminy Świnna dostępna bez konieczności eksploatacji indywidualnych środków transportu (pojazdów samochodowych). W wybranych lokalizacjach na terenie Gminy (głównie przy budynkach użyteczności publicznej) dostępne są ładowarki dla pojazdów elektrycznych. Różne lokalizacje na terenie gminy są ze sobą łączone tzw. szlakiem pieszo rowerowym – uniwersalnym ciągiem komunikacyjnym, zasadniczo przeznaczonym do prowadzenia ruchu pieszego i rowerowego, jednocześnie, w szczególnych sytuacjach (np. awaryjnych, związanych z dojazdem różnego rodzaju służb czy straży) możliwym także do wykorzystywania przez pojazdy. Gmina jest także dobrze skomunikowana siecią ścieżek rowerowych, cieszących się zainteresowaniem zarówno ze strony mieszkańców, jak i turystów (ścieżki te powstają w ramach współpracy samorządu Świnnej z samorządami gmin ościennych – np. Żywca czy Jeleśni, a także dzięki indywidualnym staraniom Gminy). Budowane na terenie Gminy Ścieżki rowerowe zapewniają możliwość atrakcyjnego dla użytkowników przejazdu, poza siecią dróg publicznych np. pomiędzy Żywcem, a Korbielowem, czy na terenie samej Świnnej, pomiędzy poszczególnymi atrakcjami turystycznymi, ulokowanymi na jej obszarze.

Niezwykle ważnym elementem realizacji niniejszej strategii jest infrastruktura ochrony środowiska, zapewniająca jednocześnie korzystne warunki zamieszkiwania oraz realizacji indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego. Zgodnie z przyjętymi założeniami możliwe było podwyższenie stopnia, w jakim gmina Świnna jest skanalizowana oraz zwodociągowana (w porównaniu do sytuacji wyjściowej). Bez mała ogół ścieków gospodarczo – bytowych, powstających na terenie Świnnej jest ujmowany w szczelny, całkowicie bezpieczny dla środowiska system i podlega odprowadzeniu do właściwej oczyszczalni (w Żywcu). Udało się zlikwidować większość istniejących, utrzymywanych w przeszłości przez mieszkańców zbiorników bezodpływowych (przede wszystkim tych nieszczelnych, zrealizowanych w archaicznych technologiach), a także wyeliminować ogół przypadków, w których ścieki są nielegalnie odprowadzane do wód powierzchniowych czy gruntowych. W tych przypadkach, w których z obiektywnych względów pojedynczych nieruchomości nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej zainstalowano nowoczesne, efektywne, przyjazne środowisku przydomowe oczyszczalnie ścieków ze szczelnymi zbiornikami bezodpływowymi. Rezultatem tych działań są: satysfakcja i komfort mieszkańców, niższe koszty gospodarki wodno – ściekowej ponoszone przez mieszkańców, likwidacja dotychczasowych uciążliwości, związanych z utrzymywaniem archaicznego systemu gospodarki wodno – ściekowej oraz, co w przypadku gminy tak bardzo istotne efektywna ochrona walorów jej środowiska naturalnego, przede wszystkim wód. Podobnie jak miało to miejsce w przypadku sieci kanalizacji sanitarnej, tak również udało się zwiększyć stopień, w jakim gmina Świnna jest zwodociągowana. Do przeważającej liczby gospodarstw domowych dostarczana jest wysokiej jakości, zdatna do spożywania woda, pochodząca z monitorowanych, bezpiecznych ujęć na Koszarawie. Dzięki temu możliwa była likwidacja znacznej liczby indywidualnych studni i ujęć, których eksploatacja nie tylko oznaczała nieracjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych, lecz również powodowała szereg zagrożeń dla mieszkańców.

Teren gminy Świnna podlega sukcesywnej gazyfikacji. Jest to proces realizowany przez niezależne od Gminy spółki i organizacje, jednakże w ramach pełnej współpracy z samorządem. Dzięki niemu możliwe jest odchodzenie od archaicznych, degradujących środowisko naturalne sposobów energetycznego zaopatrywania gospodarstw domowych, czy przedsiębiorstw (eksploatacja przestarzałych pieców na paliwo stałe), na rzecz podłączania poszczególnych budynków do sieci gazowej i spalania tego bezpiecznego dla środowiska paliwa. Rezultatem tych działań jest mniejsza ilość obecnych w atmosferze szkodliwych

związków, będących pochodnymi spalania paliw stałych (przede wszystkim pyłów, tlenku siarki, tlenku azotu), czy mniejsza ilość uciążliwości odorowych.

Co szczególnie istotne zdecydowana większość nieruchomości, będących na terenie Świnnej, zgodnie z obowiązującym na jej obszarze miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego działkami budowlanymi znajduje się w zasięgu kolektorów sieci: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej oraz gazowej, a także jest komfortowo dostępna siecią bezpiecznych dróg lokalnych. Przekłada się to na autentyczne zainteresowanie tym obszarem jako miejscem realizacji indywidualnych inicjatyw, z zakresu budownictwa mieszkaniowego, ze strony osób np. planujących wyprowadzkę z miast i rozważających atrakcyjny teren podmiejski, jako nowe, docelowe miejsce zamieszkiwania. Rezultatem tego jest rosnąca liczba mieszkańców, przy zwiększającej się atrakcyjności szeroko pojętego zagospodarowania terenu gminy Świnna.

Samorząd Świnnej, realizując niniejszą strategię poświęcał uwagę także kwestiom termomodernizacji budynków, istniejących na jej terenie – zarówno stanowiących własność Gminy, jak i tych, stanowiących własność jej mieszkańców. Udało się dokończyć proces termomodernizacji zasobów nieruchomości, będących budynkami użyteczności publicznej (wykonać nowe warstwy izolacji termicznej, wymienić elementy stolarki, instalacje oraz źródła ciepła). Dodatkowo Gminie udało się podjąć realizacji projektów, w ramach których jej mieszkańcom dofinansowano przedsięwzięcia z zakresu modernizacji ich własnych budynków (przede wszystkim wymianę źródeł ciepła na ekologiczne i nowoczesne rozwiązania).

Realizacja niniejszej strategii uwagę poświęca także kwestiom infrastruktury edukacyjnej oraz edukacji na poziomie podstawowym. Gmina dysponuje czterema placówkami szkolnymi, które zapewniają korzystne warunki do nauki i sprawowania opieki nad dziećmi wszystkich mieszkańców (nie ma konieczności dowożenia dzieci na zajęcia do Żywca, ani do innych gmin ościennych, nauka odbywa się w korzystnym systemie zmianowym, dostosowanym do pory roku i potrzeb uczniów). Szkoły zapewniają dostęp do licznych, dobrze wyposażonych pracowni, sal lekcyjnych, pomieszczeń świetlicowych, stołówek szkolnych, sal gimnastycznych i sportowych, boisk, bieżni, terenów rekreacji dla uczniów. Placówki szkolne nie są jedynie miejscem realizacji podstawowego, ministerialnego programu edukacyjnego, lecz także ośrodkiem, w którym uczniowie rozwijają swoje zainteresowania, uczestniczą w różnego rodzaju zajęciach dodatkowych (o tematyce zgodnej z ich oczekiwaniami), przebywają w czasie pozalekcyjnym. Uczniowie szkół z terenu gminy

osiągają sukcesy w różnego rodzaju konkursach, zawodach i olimpiadach. Łatwo adaptują się w wybieranych po zakończonej edukacji podstawowej szkołach średnich na terenie regionu.

Gmina Świnna wiele uwagi poświęca, czyniąc to od lat, kwestiom swojej spuścizny kulturowej. Szczególnie aktywny w tym obszarze jest GOK Świnna, Gminna Biblioteka Publiczna oraz współpracujące z nimi organizacje pozarządowe, kluby sportowe i zespoły regionalne. Dzięki ich działalności lokalne dziedzictwo kulturowe jest znane, mieszkańcy się z im chętnie identyfikują i angażują w jego popularyzację i kultywowanie. GOK Świnna dysponuje atrakcyjnym, adekwatnym do zadań tej organizacji zapleczem i wyposażeniem. Gminny kalendarz imprez i wydarzeń o charakterze kulturalnym / sportowym / artystycznym jest ciekawy i atrakcyjny dla odbiorców. Kultura jest silnym, atrakcyjnym spoiwem lokalnej społeczności, odgrywa ważną rolę w procesie integracji mieszkańców gminy.

Ważną rolę w zapewnieniu gminie szeroko pojętego bezpieczeństwa odgrywają lokalne ochotnicze straże pożarne – sześć jednostek, z których część jest włączona w Krajowy System Ratowniczo Gaśniczy. Wszystkie dysponują nowoczesnymi pojazdami, nowoczesnym sprzętem i wyposażeniem, dedykowanym do różnego rodzaju akcji, nie tylko do gaszenia pożarów (także do interwencji na okoliczność występowania np. powodzi, różnego rodzaju wypadków i katastrof w ruchu drogowym, akcji poszukiwawczych czy innych lokalnych zagrożeń). Ochotnicze straże pożarne z terenu gminy Świnna dysponują także strażnikami, w których ulokowane są: sekcje bojowe, części do działalności społeczno – kulturalnej oraz pomieszczenia do czasowego kwaterowania osób wymagających wsparcia (np. poszkodowanych w rezultacie występowania różnego rodzaju klęsk lub katastrof).

Dostępne na terenie gminy atrakcje turystyczne są dobrze oznakowane, wyposażone w elementy umożliwiające odpowiednią organizację ruchu turystycznego (parkingi, miejsca odpoczynku turystów, punkty widokowe, punkty biwakowe, etc.). Są one także intensywnie promowane jako atrakcyjny element wycieczek po Żywiecczyźnie, wart poświęcenia mu uwagi i spędzenia wolnego czasu na terenie gminy.

Urząd Gminy Świnna realizuje stojące przed Gminą zadania, świadcząc mieszkańcom i przedsiębiorcom prowadzącym działalność na obszarze gminy usługi publiczne. W znacznej części usługi te dostępne są w formie elektronicznej. Ich jakość odpowiada wysokim, oczekiwanym przez odbiorców standardom. Urzędnicy mają znaczne możliwości zdalnego wykonywania swoich obowiązków, przede wszystkim w sytuacjach występowania różnego rodzaju zagrożeń czy sytuacji szczególnych. Gmina dysponuje zasobami, środkami oraz infrastrukturą, które umożliwiają jej sprawne działanie w sytuacjach kryzysowych.

Ważnym aspektem jest także rozwój usług społecznych, dostosowany do aktualnych trendów demograficznych – Gmina podejmuje działania m.in. zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, świadczy usługi opiekuńcze, w tym w miejscu zamieszkania, udziela schronienia osobom tego pozbawionym, tworzy warunki do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Ponadto Gmina organizuje inicjatywy z zakresu przygotowania zawodowego i podnoszenia kwalifikacji mieszkańców, współpracuje z urzędem powiatowym w zakresie aktywnej polityki lokalnej rynku pracy.

Gmina zapewnia warunki co do wszelkich form samoorganizacji mieszkańców i ich wspólnego działania na rzecz dobra wspólnego, np. inicjatywy w zakresie spotkań, warsztatów, szkoleń, festynów, zabaw dla dzieci, zawodów itd. Ma to na celu wzmocnienie potencjału społecznego, umożliwiającego partycypację i uczestnictwo w życiu społecznym.

Cele strategiczne i kierunki działań

Cele strategiczne

Poniżej zamieszczono wykaz kluczowych celów strategicznych Gminy Świnna, determinujących jej działania:

Cel strategiczny nr I: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnej, satysfakcjonującej zarówno obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców przestrzeni i infrastruktury, w pełni odpowiadającej współczesnym standardom i oczekiwaniom

I.Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa

Cel strategiczny nr III: Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy

Cel strategiczny nr IV: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców

Kierunki działań

Każdemu z wymienionych wyżej celów strategicznych przyporządkowano właściwe dla niego kierunki działań. Ich wykaz zamieszczono poniżej:

- I. W zakresie celu strategicznego nr I: „Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnej, satysfakcjonującej zarówno obecnych, jak i

potencjalnych mieszkańców przestrzeni i infrastruktury, w pełni odpowiadającej współczesnym standardom i oczekiwaniom”:

1. Zapewnienie optymalnej, odpowiadającej aktualnym i perspektywicznym potrzebom dostępności komunikacyjnej terenu gminy,
2. Zapewnienie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym,
3. Zapewnienie możliwości świadczenia usług publicznych przez Urząd Gminy Świnna i gminne jednostki organizacyjne na wysokim poziomie,
4. Infrastruktura oświaty zapewniająca edukację w szerokim zakresie oraz na wysokim poziomie, zapewniającym dobre przygotowanie do dalszego rozwoju,
5. Wysokiej jakości infrastruktura, sprzyjająca codziennej aktywności fizycznej.

II. W zakresie celu strategicznego nr II: „Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa”:

1. Efektywne zapobieganie ryzyku związanemu z występowaniem na terenie gminy groźnych w skutkach klęsk żywiołowych,
2. Dokończenie realizowanego procesu zwodociągowania i skanalizowania terenu gminy,
3. Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy,
4. Zwiększenie efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej,
5. Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne,
6. Efektywne, komfortowe dla mieszkańców gospodarowanie odpadami komunalnymi,
7. Wsparcie procesu gazyfikacji terenu gminy,
8. Utrzymanie wysokiego poziomu sprawności i gotowości bojowej jednostek OSP z terenu gminy,

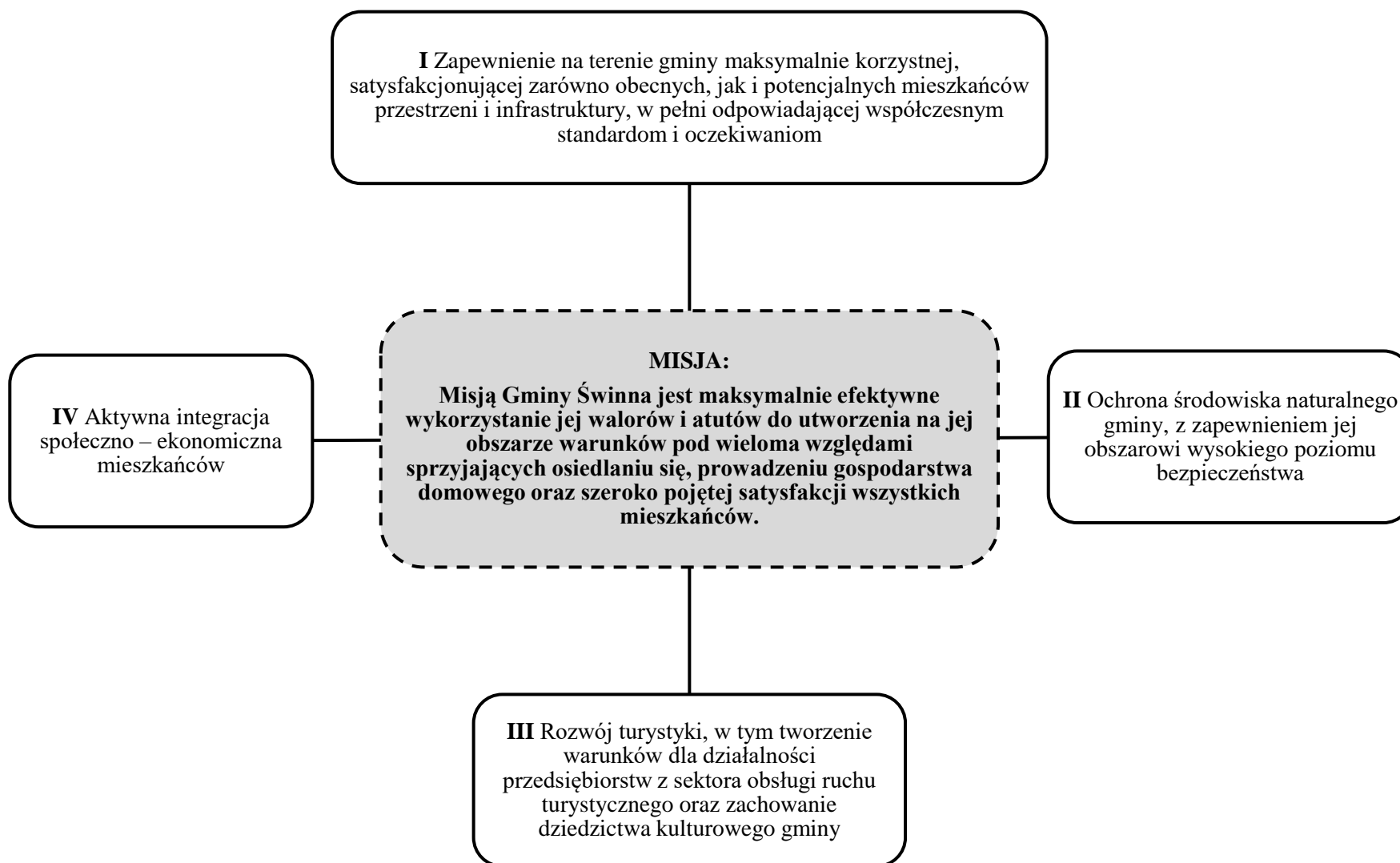
9. Zapewnienie Gminie Świnna możliwości efektywnego i adekwatnego reagowania w sytuacjach kryzysowych / wyjątkowych.

III. W zakresie celu strategicznego nr III: „Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy”:

1. Efektywna promocja wybranych produktów turystycznych, zlokalizowanych na terenie gminy (m.in. ścieżki rowerowej 615, narciarskich tras zjazdowych, progów rzecznych, ścieżki dydaktycznej do sanktuarium, rezerwatu przyrody, etc.),
2. Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym,
3. Nawiązanie współpracy z instytucjami / organizacjami, będącymi dysponentami terenów i infrastruktury znajdujących się na terenie gminy, a mającej wpływ na jej turystyczny rozwój (Lasy Państwowe, Wody Polskie),
4. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości infrastruktury kultury na terenie gminy.

IV. W zakresie celu strategicznego nr IV: „Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców”:

1. Ochrona, kultywowanie i upowszechnianie niematerialnych elementów lokalnej spuścizny kulturowej gminy,
2. Wysoka jakość edukacji dzieci i młodzieży z terenu gminy,
3. Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego,
4. Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, w tym ich rodzin i osób sprawujących nad nimi opiekę,
5. Wsparcie mieszkańców w procesie uzyskiwania nowych kwalifikacji, aktualizacji kwalifikacji dotychczas uzyskanych oraz uzyskiwania nowych umiejętności.

Zadania

Wykaz zadań inwestycyjnych

Poniżej zamieszczono wykaz inwestycji, które są dla Gminy Świnna kluczowe, zarówno z punktu widzenia zdiagnozowanej sytuacji na jej obszarze, zakresu przedsięwzięć dotychczas zrealizowanych przez samorząd, a także celów strategicznych, stawianych sobie przyszłościowo przez Gminę. Inwestycje te podzielono z punktu widzenia ich charakterystyki i zakresu rzeczowego na projekty właściwe dla każdego, z wyszczególnionych uprzednio celów strategicznych. Wymieniono je w ramach zamieszczonej poniżej tabeli.

L.p.	Wyszczególnienie zadań przewidzianych do przeprowadzenia w ramach realizacji Strategii	Przewidywany okres realizacji zadania	Źródła finansowania zadania
I.	W zakresie celu strategicznego nr I: „Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnej, satysfakcjonującej zarówno obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców przestrzeni i infrastruktury, w pełni odpowiadającej współczesnym standardom i oczekiwaniom”		
1.	Remont / przebudowa dróg lokalnych na terenie gminy Świnna	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
2.	Budowa drogi lokalnej, łączącej Świnną / Przyłęków z Trzebinia	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
3.	Budowa chodników, wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg na terenie	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków</u>

	gminy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się		<u>zewnątrznych oraz środków własnych Gminy</u>
4.	Budowa nowych / modernizacja istniejących elementów oświetlenia ulicznego	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
5.	Przebudowa istniejących obiektów użyteczności publicznej (w tym Urzędu Gminy) pod kątem zapewnienia równości i włączenia społecznego, a także zwiększenia efektywności gminy w świadczeniu usług publicznych i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
6.	Rozszerzenie zakresu usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy w formie elektronicznej, w tym wdrożenie elektronicznego systemu utrzymywania kontaktu z mieszkańcami	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
7.	Budowa żłobka / adaptacja istniejącego obiektu pod potrzeby z tego zakresu	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
8.	Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – boiska przy ul. Widok	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz</u>

	w Rychwałdku		<u>środków własnych Gminy</u>
9.	Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
10.	Zagospodarowanie i utrzymanie w atrakcyjnym stanie przestrzeni publicznej na terenie gminy, w tym placów zabaw	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
II.	W zakresie celu strategicznego nr II: „Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa”		
1.	Rewitalizacja i renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna pod kątem zapewnienia jej obszarowi bioróżnorodności a także przeciwdziałania klęskom żywiołowym	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
2.	Remont istniejących oraz budowa nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie gminy Świnna	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
3.	Wdrożenie efektywnych i inteligentnych systemów	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków</u>

	monitoringu i rozwiązań w celu zmniejszenia strat wody		<u>zewnątrznych oraz środków własnych Gminy</u>
4.	Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów wraz z działaniami prewencyjnymi	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
5.	Usunięcie azbestu z budynków mieszkalnych i innych, znajdujących się na terenie gminy, wraz z zapewnieniem bezpiecznego transportu oraz utylizacją odpadów	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
6.	Zapewnienie gospodarstwom z terenu gminy możliwości wzięcia udziału z programach zwiększania efektywności energetycznej (w tym likwidacji przestarzałych palenisk oraz instalacji nowych i ekologicznych źródeł ciepła)	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
7.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – siedzib placówek edukacyjnych	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
8.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – strażnic OSP	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych</u>

			<u>Gminy</u>
9.	Modernizacja oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego oraz oświetlenia przestrzeni publicznych, celem poprawy efektywności energetycznej	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
10.	Budowa magazynów energii na terenie gminy	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
11.	Zapewnienie na terenie gminy warunków do przyłączania istniejących / nowych obiektów do sieci gazowej	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
12.	Budowa punktów ładowania pojazdów elektrycznych	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
13.	Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP, w tym zakup pojazdów ratowniczo – gaśniczych	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
14.	Zapewnienie pracownikom Urzędu	W perspektywie do	<u>Finansowanie z</u>

	Gminy oraz pracownikom gminnych jednostek organizacyjnych możliwości wykonywania pracy zdalnej, na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych	2030 roku	<u>udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
III.	W zakresie celu strategicznego nr III: „Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy”		
1.	Skomunikowanie gminy ciągiem pieszo – rowerowym	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
<p>Szczegóły dotyczące zadania:</p> <p>Planowane działanie polegało będzie na pracach remontowych i modernizacyjnych istniejących już ścieżek rowerowych. Ścieżki te prowadzone są głównie po drogach gminnych oraz drogach leśnych na terenach gminnych lub na terenach należących do Lasów Państwowych lub administrowanych przez Wody Polskie.</p> <p>Realizacja tego zadania nie powinna przyczynić się do negatywnych oddziaływań.</p> <p>Na etapie projektowania przebiegu ścieżki rowerowej, należy zaplanować ją wzdłuż istniejących dróg, natomiast tylko jako ich uzupełnienie ślad ścieżki rowerowej przebiegać będzie przez tereny nadbrzeżne rzeki Koszarawa wzdłuż jej biegu jako poprawa funkcjonalności istniejących polnych ścieżek.</p> <p>W trakcie realizacji zadania może dochodzić do przemieszania mas ziemi oraz ruchu pojazdów ciężarowych w tym koparki, ciężarówki i walca.</p> <p>Lokalizację należy poprowadzić po istniejących drogach gruntowych i ścieżkach leśnych bez ingerencji w naturalny krajobraz z ominięciem terenów o cennych walorach przyrodniczych i leśnych.</p> <p>Trasy po których aktualnie odbywa się jazda na rowerach zostaną odpowiednio przystosowane w celu zwiększenia bezpieczeństwa rowerzystów oraz pieszych.</p> <p>Po zakończeniu realizacji zadania powstaną utwardzone ścieżki dla rowerzystów. W wyniku tych prac rowerzyści będą mieli bezpiecznej ścieżki a dzięki temu nie będą zjeżdżać po terenach leśnych w sposób chaotyczny i nie porządkowymi. Docelowe</p>			

	<p>oddziaływanie istniejących już ścieżek będzie zdecydowanie pozytywne.</p> <p>Lokalizacja zadania to drogi gminne i leśne oraz jako uzupełnienie terenu nadbrzeże rzeki Koszarawy.</p>		
2.	<p>Realizacja prac w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy – oznakowanie, parkingi, miejsca widokowe, miejsca wypoczynku wraz z ich promocją</p>	<p>W perspektywie do 2030 roku</p>	<p><u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u></p>
<p>Szczegóły dotyczące zadania:</p> <p>Zadanie polegało będzie na pracach modernizacyjnych i uzupełniających w obrębie istniejących szlaków turystycznych. Celem działań jest oznakowanie szlaków, przystosowanie ich do potrzeb turystów w postaci miejsc odpoczynku, wyeksponowania miejsc widokowych. Działania te prowadzone będą jako uporządkowanie istniejących miejsc w taki sposób by nie dochodziło do niekontrolowanej penetracji terenów przyrodniczych w postaci tworzenia miejsc odpoczynku w terenach atrakcyjnych wraz z niszczeniem zasobów przyrodniczych deptania roślin i tworzenia ścieżek w miejscach o naturalnym charakterze.</p> <p>Planowane działania porządkujące spowodują iż turyści będą korzystać z wydzielonych miejsc odpoczynku i rekreacji bez niekontrolowanej dodatkowej eksploracji terenów.</p> <p>W miejscach rozpoczynających się szlaków w dolinach planowane są parkingi, które przyczynią się także do uporządkowania terenów gdzie pozostawiane są pojazdy aktualnie na poboczach i terenach zielonych. Uporządkowanie tego stanu doprowadzi do stworzenie zorganizowanego miejsca postoju i parkowania pojazdów.</p> <p>Oddziaływanie tego zadania będzie pozytywne dla środowiska przyrodniczego, gdyż oznakowane szlaki przyczynią się do zmniejszenia penetracji terenów leśnych w sposób chaotyczny i nieuporządkowany. Wydzielone miejsca odpoczynku i podziwiania natury w postaci ekspozycji widokowej spowodują zmniejszenie ilości niekontrolowanej penetracji terenów leśnych. Podobnie sytuacja będzie się miała w związku z uporządkowaniem terenów postojowych, zmniejszy to zagrożenie niszczenia terenów zielonych oraz przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa pieszych.</p>			

	Oddziaływanie na mieszkańców i turystów będzie zdecydowanie pozytywne.		
3.	Modernizacja istniejącej wiaty w Świnnej pod kątem organizacji występów plenerowych	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
4.	Budowa amfiteatru w Świnnej	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
<p>Zadanie planowane budowy amfiteatru oraz wiaty do występów plenerowych jest w centrum miejscowości Świnna (potencjalne są aktualnie dwie lokalizacje przy Urzędzie Gminy oraz przy szkole w Świnnej) i będzie miało na celu zwiększenie atrakcyjności terenu miejscowości Świnna jako centralnej części gminy. Celem inwestycji jest uatrakcyjnienie tego miejsca pod kątem miejsca spotkań kulturalnych, występów artystycznych, zespołów muzycznych, wypoczynku i miłego spędzania czasu.</p> <p>Inwestycja ta w czasie eksploatacji nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze gdyż jest ulokowane w miejscu zagospodarowanym i zurbanizowanym, jako poprawa jego funkcjonalności i atrakcyjności. Może czasowo w trakcie imprez występować zwiększona emisja hałasu, dlatego ustawienie amfiteatru czy wiaty należy dostosować do istniejących warunków zabudowy i okolicznych istniejących budynków mieszkalnych.</p> <p>Oddziaływanie inwestycji w trakcie budowy może być uciążliwe zarówno dla mieszkańców jak i dla okolicznych terenów będzie to związane z czasowym ruchem ciężkich pojazdów przemieszczaniem nas ziemnych oraz wzmożonym hałasem. Niemniej jednak będzie to oddziaływanie czasowe. Oddziaływanie na mieszkańców i turystów jest zdecydowanie pozytywne.</p>			
5.	Zakup nowych elementów wyposażenia GOK, pod kątem	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków</u>

	możliwości prowadzenia imprez		<u>zewnątrznych oraz</u> <u>środków własnych</u> <u>Gminy</u>
6.	Zagospodarowanie terenu przy jazu w Świnnej pod kątem zapewnienia warunków sprzyjających rekreacji	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie</u> <u>z udziałem środków</u> <u>zewnątrznych oraz</u> <u>środków własnych</u> <u>Gminy</u>
<p>W ramach zadania w Świnnej planowane jest stworzenie strefy wypoczynku w okolicach jazu. Planowane jest utworzenie dogodnego dojścia do rzeki, a także części piknikowo – plażowej piaszczystej lub trawiastej, a także oraz drobnych elementów umożliwiających przebywanie ludzi na tym terenie w tym przenośnych toalet, lamp zasilanych energią słoneczną, stojaków na rowery, leżaków plenerowych oraz ławeczek.</p> <p>Aktualnie w okresie letnim teren ten jest zwyczajowo wykorzystywany przez mieszkańców jako miejsce plażowe i piknikowe. Po realizacji zadania zostanie ono zorganizowane i dostosowane do potrzeb plażowiczów. Teren zostanie uporządkowany, a mieszkańcy i turyści będą mogli bezpiecznie skorzystać z uroków natury korzystając z uporządkowanego terenu jako plaża czy miejsce na piknik.</p> <p>Realizacja planowanego zadania nie przyczyni się do negatywnych oddziaływań na jaz, w ramach zadania nie jest planowana ingerencja w jaz, nie jest planowana także żadna budowana infrastruktura.</p> <p>Utworzenie zorganizowanego miejsca piknikowo-plażowego może przyczynić się do zwiększenia presji mieszkańców na środowisko przyrodnicze w postaci penetrowania miejsc leśnych w poszukiwaniu toalety lub pozostawiania większej ilości odpadów. W związku z tym niezbędna są działania organizacyjne w postaci ustawienia przenośnych toalet oraz koszy na odpady. Jednocześnie w okresie letnim niezbędna jest częsta kontrola okolicznych terenów leśnych celem ewidencji oraz uprzątnięcia ewentualnych odpadów, które mogą być przyczyną pożaru.</p> <p>Oddziaływania na środowisko o przyrodę będzie pozytywne gdyż aktualnie mieszkańcy i turyści korzystają z uroków środowiska naturalnego w sposób</p>			

	<p>niezorganizowany i chaotyczny co powoduje narażenie przyrody na zubożenie i degradację.</p> <p>Odziaływanie na mieszkańców i turystów będzie zdecydowanie pozytywne.</p>		
IV.	W zakresie celu strategicznego nr IV: „Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców”		
1.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu gminy rozszerzonej oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
2.	Organizacja szkoleń i kursów zawodowych / podnoszących kwalifikacje dla mieszkańców	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
3.	Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
4.	Profilaktyka i wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych Gminy</u>
5.	Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie z udziałem środków zewnętrznych oraz środków własnych</u>

			<u>Gminy</u>
6.	Rozszerzenie oferty kulturalnej GOK o nowe zajęcia i wydarzenia o charakterze kulturalnym	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie</u> <u>z udziałem środków</u> <u>zewewnętrznych oraz</u> <u>środków własnych</u> <u>Gminy</u>
7.	Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielných i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie</u> <u>z udziałem środków</u> <u>zewewnętrznych oraz</u> <u>środków własnych</u> <u>Gminy</u>
8.	Współpraca transgraniczna w zakresie promocji walorów obszarów przygranicznych oraz wartości kulturowych	W perspektywie do 2030 roku	<u>Finansowanie</u> <u>z udziałem środków</u> <u>zewewnętrznych oraz</u> <u>środków własnych</u> <u>Gminy</u>

Efekty realizacji strategii i wskaźniki pomiaru

W konsekwencji realizacji celów Strategii Rozwoju Gminy Świnna zostaną osiągnięte następujące efekty:

- I. W zakresie celu strategicznego nr I: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnej, satysfakcjonującej zarówno obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców przestrzeni i infrastruktury, w pełni odpowiadającej współczesnym standardom i oczekiwaniom:
- Poprawa dostępności komunikacyjnej,
  - Poprawiony stan techniczny i parametry dróg,
  - Zwiększone bezpieczeństwo ruchu,
  - Wysokiej jakości usługi publiczne oferowane przez Urząd Gminy i jednostki organizacyjne,
  - Rozszerzanie opieki nad dziećmi do lat trzech,
  - Rozszerzanie oferty sportowej w Gminie,
  - Rozszerzanie oferty rekreacyjnej w Gminie,
  - Zwiększona atrakcyjność i funkcjonalność przestrzeni publicznej.

Wskaźniki:

- ✓ Długość wybudowanych dróg gminnych,
- ✓ Długość przebudowanych dróg gminnych,
- ✓ Długość wybudowanych ciągów pieszo – jezdnych,
- ✓ Długość wybudowanych ciągów pieszych,
- ✓ Długość przebudowanych ciągów pieszych,
- ✓ Liczba urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego ulokowanych wzdłuż dróg publicznych,
- ✓ Liczba przebudowanych skrzyżowań,
- ✓ Liczba przejść dla pieszych zmodernizowanych / wyposażonych w urządzenia zwiększające bezpieczeństwo ruchu drogowego / pieszych,
- ✓ Liczba usług publicznych udostępnionych interesantom w formie elektronicznej na poszczególnych poziomach dojrzałości,

- ✓ Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem,
- ✓ Liczba doposażonych szkół,
- ✓ Liczba doposażonych przedszkoli,
- ✓ Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- ✓ Liczba utworzonych miejsc do opieki nad dziećmi do lat trzech.

II. W zakresie celu strategicznego nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa:

- Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę jakości środowiska, w tym przede wszystkim powietrza,
- Zachowanie terenów cennych przyrodniczo,
- Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa,
- Zwiększenie liczby gospodarstw domowych wprowadzających rozwiązania OZE,
- Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Gminy, w tym w sytuacjach kryzysowych.

Wskaźniki:

- ✓ Liczba źródeł ciepła zasilanych paliwem stałym zlikwidowanych / zastąpionych źródłami ciepła zasilanych paliwami ekologicznymi,
- ✓ Liczba budynków wyposażonych w instalacje OZE / zestawy instalacji OZE,
- ✓ Liczba budynków, w których zmniejszono skalę ich energetycznego zapotrzebowania w ramach działań z zakresu termomodernizacji,
- ✓ Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców,
- ✓ Powierzchnia terenów objętych działaniami z zakresu rewitalizacji / renaturyzacji / przywracania różnorodności biologicznej,
- ✓ Liczba form ochrony przyrody objętych wsparciem w ramach wdrażanych przedsięwzięć,
- ✓ Długość wybudowanej sieci wodociągowej,
- ✓ Liczba budynków podłączonych do sieci wodociągowej, w wyniku zrealizowanych projektów z zakresu budowy sieci wodociągowej,
- ✓ Ilość wody dostarczanej mieszkańcom wybudowaną siecią wodociągową,
- ✓ Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej,

- ✓ Liczba budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej, w wyniku realizacji projektów z zakresu budowy sieci kanalizacji sanitarnej,
- ✓ Ilość ścieków odprowadzanych do oczyszczalni wybudowaną siecią kanalizacji sanitarnej,
- ✓ Liczba sprzętu ratowniczego przekazanego służbom i strażom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i reagowanie w sytuacjach kryzysowych,
- ✓ Liczba jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej wyposażonych w sprzęt i urządzenia, przeznaczone do reagowania w sytuacjach kryzysowych, zakupione w ramach realizowanych przedsięwzięć.

III. W zakresie celu strategicznego nr III: Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy:

- Podniesienie atrakcyjności turystycznej Gminy, opartej na lokalnych potencjałach,
- Powstanie nowych atrakcji turystycznych na terenie Gminy,
- Zachowanie i rozwój już funkcjonujących obiektów turystycznych i rekreacyjnych,
- Zacieśniona współpraca z instytucjami i organizacjami jako dysponentami terenów i infrastruktury na obszarze Gminy.

Wskaźniki:

- ✓ Długość szlaków turystycznych oznakowanych / wyposażonych / uzupełnionych w zakresie urządzeń / infrastruktury do aktywnego wypoczynku,
- ✓ Liczba lokalizacji udostępnianych turystom, objętych pracami w ramach projektów inwestycyjnych,
- ✓ Liczba przedsiębiorstw działających na terenie gminy, opierających swoją ofertę o lokalne atrakcje turystyczne,
- ✓ Liczba przedsięwzięć podejmowanych i realizowanych wspólnie z partnerami spoza sektora MSP.

IV. W zakresie celu strategicznego nr IV: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców:

- Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego,
- Poprawa efektywności kształcenia w szkołach,
- Wzrost poziomu kompetencji i wykształcenia mieszkańców,
- Zwiększenie społecznej świadomości i tożsamości lokalnej, a co za tym idzie oddolnych inicjatyw społecznych,
- Wzrost uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach i imprezach kulturalnych,
- Rozszerzanie opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi i niepełnosprawnymi.

Wskaźniki:

- ✓ Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem,
- ✓ Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem,
- ✓ Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem,
- ✓ Liczba osób, która podniosła swoje kompetencje,
- ✓ Liczba osób, która zmieniła kwalifikacje,
- ✓ Liczba osób, które podjęły własną działalność gospodarczą,
- ✓ Liczba uczniów i uczennic objętych wsparciem w szkołach,
- ✓ Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w przedszkolach,
- ✓ Liczba nauczycieli i kadry szkół i przedszkoli, która podniosła/ uzupełniła kompetencje,
- ✓ Liczba wydarzeń o charakterze kulturalnym organizowanych przez Gminę,
- ✓ Liczba zrealizowanych inicjatyw lokalnych o charakterze edukacyjnym,
- ✓ Liczba zrealizowanych inicjatyw lokalnych o charakterze kulturalnym,
- ✓ Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej.

Zgodność z dokumentami strategicznymi

Niniejsze opracowanie jest zgodne z dokumentami wyższego rzędu i innymi równoległymi. Wśród najważniejszych wymienić należy:

1. *Umowę Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce*

Strategia Rozwoju Gminy Świnna jest zgodna w wielu elementach z Umową Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce.

Umowa Partnerstwa określa strategię interwencji funduszy europejskich w ramach polityk unijnych: polityki spójności i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce w latach 2021-2027. W latach 2021-2027 Polska będzie realizować działania w ramach wszystkich pięciu celów polityki spójności oraz celu dodatkowego umożliwiającego obywatelom i regionom łagodzenie społecznych, gospodarczych i środowiskowo-przestrzennych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

W zakresie konkretnych celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Świnna, można wymienić powiązanie z następującymi celami polityki, o których mowa w Umowie Partnerstwa:

- ✓ *Cel 1.1 „Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej, inteligentnej transformacji gospodarczej”.* W obliczu negatywnych zmian demograficznych, a także w konsekwencji kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 jednym z celów jest trwały wzrost gospodarczy oparty o wiedzę i doskonałość organizacyjną.
- ✓ *Cel 1.2 „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa”.* Cel ten dotyczy budowy niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, realizowany z uwzględnieniem celów klimatycznych i priorytetów uzgodnionych na szczeblu unijnym oraz międzynarodowym.
- ✓ *Cel 1.3 „Lepiej połączona Europa”.* Cel ten wynika z konieczności ukierunkowania inwestycji na transformację ekologiczną i cyfrową, w tym na zrównoważony transport. Bardzo mocno podkreśla się kwestie m.in. przeniesienia ruchu towarowego z transportu drogowego na szynowy, przywrócenie usług transportu publicznego na obszarach wiejskich.

- ✓ *Cel 1.4 „Europa o silniejszym wymiarze społecznym”.* Cel ten dotyczy działań przyczyniających się do lepszego wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy, poprawę jego jakości oraz zwiększenie poziomu spójności społecznej i dostępności świadczonych usług społecznych i zdrowotnych.
- ✓ *Cel 1.5 „Europa bliżej obywateli”.* Istotą tego celu jest zwiększenie wpływu wspólnot lokalnych na kształt działań nakierowanych na rozwój terytoriów i rozwiązywania ich problemów w oparciu o endogeniczne potencjały.
- ✓ *Cel 1.6 „Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie”.* Realizacja zadań w ramach niniejszego celu wynika z przyjętego Europejskiego Zielonego Ładu i dotyczy osiągnięcia neutralności klimatycznej UE do 2050 roku.

2. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności to program, który składa się z 54 inwestycji i 48 reform. Ma za zadania wzmocnić polską gospodarkę oraz sprawić, że będzie ona łatwiej znosić wszelkie kryzysy. KPO wpisuje się w zalecenia Rady UE dla Polski oraz Krajowy Program Reform. Obejmuje reformy i inwestycje, które rozpoczęły się po 1 lutym 2020 r. i zakończą do 31 sierpnia 2026 r. Zgodność Strategii Gminy Świnna z KPO odnosi się do następujących obszarów wsparcia:

- Odporność i konkurencyjność gospodarki,
- Zielona energia i zmniejszenie energochłonności,
- Transformacja cyfrowa,
- Zielona, inteligentna mobilność.

3. Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030

Kolejnym dokumentem strategicznym decydującym o kierunkach rozwoju kraju, jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Opracowanie to uściśla cele, które będą wspierane przez Państwo Polskie w zakresie rozwoju regionalnego. **Strategia Rozwoju Gminy Świnna** stanowi wypełnienie zapisów w/w strategii w zakresie Celu Strategicznego tj. **„Efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla**

osiągania zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”.

Założenia SRGJ obejmują szereg celów długoterminowych dotyczących rozwoju obszaru Gminy i zaspokojenia potrzeb mieszkańców przy wykorzystaniu jej wszystkich potencjałów. Szczegółowe cele SRGJ odnoszą się do następujących celów KSRR 2030:

- **Cel szczegółowy I:** Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- **Cel szczegółowy II:** Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- **Cel szczegółowy III:** Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W zakresie kierunków interwencji, o których mowa w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, wymienić należy najistotniejsze z punktu widzenia zgodności ze Strategią Gminy:

- *1.3 Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska*
- *1.4 Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych*
- *1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów*
- *2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego*
- *2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym*
- *2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach*
- *3.1 Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem*
- *3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym*
- *3.3 Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.*

4. Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Strategia Rozwoju Województwa „Śląskie 2030” koncentruje działania na czterech celach strategicznych, dla których sformułowano cele operacyjne w perspektywie do roku 2030.

Dokument strategiczny opracowywany przez Gminę Świnna, w swoich założeniach wpisuje się w poniższe kierunki:

➤CEL STRATEGICZNY B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca

- Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych
- Cel operacyjny: B.2. Aktywny mieszkaniec
- Cel operacyjny: B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki

➤CEL STRATEGICZNY C Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni

- Cel operacyjny: C.1. Wysoka jakość środowiska
- Cel operacyjny: C.2. Efektywna infrastruktura
- Cel operacyjny: C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu

➤CEL STRATEGICZNY D Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym

- Cel operacyjny: D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny
- Cel operacyjny: D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu
- Cel operacyjny: D.3. Nowoczesna administracja publiczna

W Strategii wyznaczone zostały **REGIONALNE OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI**.

W ujęciu funkcjonalnym Gmina Świnna należy do **Subregionu Południowego**, o powierzchni 2 354 km², którego centrum stanowi Aglomeracja Bielska. Główne potencjały tego obszaru to:

- Położenie przygraniczne;
- Rozwijająca się współpraca transgraniczna.
- Infrastruktura transportowa stwarzająca możliwości dostępu do nowych terenów inwestycyjnych.
- Wysoka atrakcyjność inwestycyjna.
- Silnie rozwijająca się nowoczesna gospodarka ośrodka aglomeracyjnego.

- Duży potencjał kulturowy i turystyczny.
- Występowanie obszarów o wysokich walorach środowiskowych i krajobrazowych.
- Wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców.

Główne wyzwania dla Subregionu Południowego to:

- Rozwój współpracy na rzecz tworzenia atrakcyjnych produktów turystycznych.
- Rozwój i integracja wysokiej jakości infrastruktury turystycznej.
- Podniesienie jakości drogowych powiązań wewnętrznych i zewnętrznych, w tym również dróg pieszych i rowerowych.
- Poprawa jakości środowiska, w szczególności powietrza i wód powierzchniowych.
- Poprawa bezpieczeństwa powodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy.
- Rozwój pasażerskiego transportu zbiorowego, w tym zintegrowanego systemu transportu, również na obszarze peryferyjnie położonych obszarów wiejskich.

W ujęciu tematycznym, Gmina Świnna zalicza się również do OSI konkurencyjnych – **obszaru cennego przyrodniczo**. Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze, Gmina Świnna mieszcząca się w Subregionie Południowym, zalicza się do obszaru o ponadprzeciętnych walorach przyrodniczych. Wyzwaniem dla tego obszaru OSI jest ochrona różnorodności biologicznej i georóżnorodności, poprawa stosunków wodnych i ochrona siedlisk wodno-błotnych na obszarach chronionych oraz zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych.

Gmina Świnna należy także do Gmin z **problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza**. Określając obszary w zakresie jakości powietrza posłużono się średniorocznymi przekroczeniami norm jakości powietrza w województwie śląskim pod względem: pyłów zawieszonych PM_{2,5}, pyłów zawieszonych PM₁₀, benzo(α)pirenu. Przypisanie gminy do stopnia przekroczeń następowało poprzez analizę liczby rodzajów przekroczeń średniorocznych występujących na jej terenie. Gmina Świnna zalicza się do II obszaru problemowego, z uwagi na fakt, iż na jej terenie występowało przekroczenie dwóch dowolnych wskaźników.

Największym wyzwaniem stojącym przed województwem na najbliższe lata jest ograniczenie niskiej emisji, gdyż to ona w największym stopniu odpowiada za przekroczenia norm jakości powietrza.

Gminy ze swojej strony muszą podjąć wyzwanie egzekwowania przepisów tzw. „uchwały antysmogowej”. Zanieczyszczenie powietrza powoduje pogorszenie stanu zdrowia

mieszkańców, wyzwaniem więc będzie również zapewnienie odpowiedniej profilaktyki i opieki medycznej w tym zakresie.

W Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” zostały określone **kierunki działań dla OSI**.

W zakresie OSI dla obszaru cennego przyrodniczego, do którego zalicza się Gmina Świnna, wymienić należy:

- Rozwój istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych oraz wzmacnianie marek terytorialnych, w tym poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i okółoturystycznej.
- Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury, sportu, rekreacji i turystyki umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców.
- Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza.
- Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej.
- Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej.
- Wspieranie rozwoju zróżnicowanych i wysokiej jakości usług publicznych dostępnych dla wszystkich mieszkańców regionu.

Odnośnie OSI – Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza, wymienić należy:

- Promocja aktywnego i zdrowego stylu życia.
- Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza.
- Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej.
- Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej.

Poniżej zaprezentowano jak kierunki działań dedykowane określonym OSI, realizowane są przez zapisy projektu niniejszej Strategii.

Kierunki działań dedykowane określonym OSI w ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Cele i kierunki działań Strategii Rozwoju Gminy Świnna
OSI - obszary cenne przyrodniczo	
<p>Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w obszarze turystyki oraz usług czasu wolnego wykorzystujących atrakcje i potencjały lokalne</p>	<p>Cel strategiczny nr III: Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy</p> <p>Kierunki działań nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Efektywna promocja wybranych produktów turystycznych, zlokalizowanych na terenie gminy (m.in. ścieżki rowerowej 615, narciarskich tras zjazdowych, progów rzecznych, ścieżki dydaktycznej do sanktuarium, rezerwatu przyrody, etc.), 2. Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym 3. Nawiązanie współpracy z instytucjami/organizacjami, będącymi dysponentami terenów i infrastruktury znajdujących się na terenie gminy, a mającej wpływ na jej turystyczny rozwój (Lasy Państwowe, Wody Polskie), 4. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości infrastruktury kultury na terenie gminy.
<p>Rozwój istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych oraz wzmacnianie marek terytorialnych, w tym poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej</p>	<p>Cel strategiczny nr III: Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy</p> <p>Kierunki działań nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Efektywna promocja wybranych produktów turystycznych, zlokalizowanych na terenie gminy (m.in. ścieżki rowerowej 615, narciarskich tras zjazdowych, progów rzecznych, ścieżki dydaktycznej do sanktuarium, rezerwatu przyrody, etc.), 2. Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym

<p>Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury, sportu, rekreacji i turystyki umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców</p>	<p>Cel strategiczny nr III: Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy</p> <p>Kierunki działań nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym 3. Nawiązanie współpracy z instytucjami / organizacjami, będącymi dysponentami terenów i infrastruktury znajdujących się na terenie gminy, a mającej wpływ na jej turystyczny rozwój (Lasy Państwowe, Wody Polskie), 4. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości infrastruktury kultury na terenie gminy.
<p>Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza</p>	<p>Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa</p> <p>Kierunki działań nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy, 4. Zwiększenie efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej, 5. Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne, 7. Wsparcie procesu gazyfikacji terenu gminy.
<p>Poprawa jakości wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, w tym wspieranie wdrażania rozwiązań w zakresie zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w zlewni, ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy</p>	<p>Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa</p> <p>Kierunki działań nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Efektywne zapobieganie ryzyku związanemu z występowaniem na terenie gminy groźnych w skutkach klęsk żywiołowych, 3. Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy, 9. Zapewnienie Gminie Świnna możliwości efektywnego i adekwatnego reagowania w sytuacjach kryzysowych/ wyjątkowych.
<p>Wsparcie działań zamierzających do zachowania i odtwarzania bio- i georóżnorodności, w tym ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, leśnych i korytarzy</p>	<p>Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa</p>

ekologicznych	Kierunek działań nr: 3. Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy.
Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw ekologicznych	Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa Kierunek działań nr: 5. Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne.
Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej	Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa Kierunki działań nr: 4. Zwiększenie efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej, 5. Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne.
Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej	Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa Kierunki działań nr: 2. Dokończenie realizowanego procesu zwodociągowania i skanalizowania terenu gminy, 3. Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy.
Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu w miastach i ich obszarach funkcjonalnych oraz obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego	Cel strategiczny nr I: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnej, satysfakcjonującej zarówno obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców przestrzeni i infrastruktury, w pełni odpowiadającej współczesnym standardom i oczekiwaniom Kierunki działań nr: 1. Zapewnienie optymalnej, odpowiadającej aktualnym i perspektywicznym potrzebom dostępności komunikacyjnej terenu gminy, 2. Zapewnienie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym.
Rozwijania współpracy międzynarodowej, transgranicznej i międzyregionalnej, w tym w pasie Polski południowej oraz z miastami Ostawą i Żyliną	Cel strategiczny nr III: Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa

	<p>kulturowego gminy</p> <p>Kierunki działań nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym 2. Budowa nowych/ rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej w obrębie istniejących na terenie Gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym, 4. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości infrastruktury kultury na terenie gminy.
Wsparcie działań podnoszących jakość systemu planowania i wdrażania na poziomie regionalnym i lokalnym	<p>Cel strategiczny nr I: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnej, satysfakcjonującej zarówno obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców przestrzeni i infrastruktury, w pełni odpowiadającej współczesnym standardom i oczekiwaniom</p> <p>Kierunek działań nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Zapewnienie możliwości świadczenia usług publicznych przez Urząd Gminy Świnna i gminne jednostki organizacyjne na wysokim poziomie.
Wspieranie rozwoju zróżnicowanych i wysokiej jakości usług publicznych dostępnych dla wszystkich mieszkańców regionu	<p>Cel strategiczny nr I: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnej, satysfakcjonującej zarówno obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców przestrzeni i infrastruktury, w pełni odpowiadającej współczesnym standardom i oczekiwaniom</p> <p>Kierunki działań nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie optymalnej, odpowiadającej aktualnym i perspektywicznym potrzebom dostępności komunikacyjnej terenu gminy, 3. Zapewnienie możliwości świadczenia usług publicznych przez Urząd Gminy Świnna i gminne jednostki organizacyjne na wysokim poziomie, 5. Wysokiej jakości infrastruktura, sprzyjająca codziennej aktywności fizycznej.
Ochrona, promocja oraz podnoszenie atrakcyjności miejsc i obiektów o wartości historycznej, symbolicznej, architektonicznej, przyrodniczej, stanowiących „wizytówki” regionu	<p>Cel strategiczny nr III: Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy</p> <p>Kierunek działań nr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości

	infrastruktury kultury na terenie gminy.
OSI – Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza	
Promocja aktywnego i zdrowego stylu życia	<p>Cel strategiczny nr I: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnej, satysfakcjonującej zarówno obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców przestrzeni i infrastruktury, w pełni odpowiadającej współczesnym standardom i oczekiwaniom</p> <p>Kierunek działań nr: 5. Wysokiej jakości infrastruktura, sprzyjająca codziennej aktywności fizycznej.</p> <p>Cel strategiczny nr III: Rozwój turystyki, w tym tworzenie warunków dla działalności przedsiębiorstw z sektora obsługi ruchu turystycznego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy</p> <p>1. Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym</p> <p>2. Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym.</p>
Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza	<p>Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa</p> <p>Kierunki działań nr: 3. Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy, 4. Zwiększenie efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej, 5. Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne, 7. Wsparcie procesu gazyfikacji terenu gminy.</p>
Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej	<p>Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa</p> <p>Kierunki działań nr: 4. Zwiększenie efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej, 5. Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z</p>

	ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne.
Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej	<p>Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa</p> <p>Kierunki działań nr:</p> <p>2. Dokończenie realizowanego procesu zwodociągowania i skanalizowania terenu gminy,</p> <p>3. Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy.</p>
Aktywna profilaktyka i zapewnienie kompleksowości usług medycznych, w szczególności w zakresie chorób cywilizacyjnych i wynikających ze zmian demograficznych	<p>Cel strategiczny nr IV: Aktywna integracja społeczno- ekonomiczna mieszkańców</p> <p>Kierunek działań:</p> <p>4. Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, w tym ich rodzin i osób sprawujących nad nimi opiekę.</p>
Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw ekologicznych	<p>Cel strategiczny nr II: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa</p> <p>Kierunek działań nr:</p> <p>5. Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne.</p>
Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu w miastach i ich obszarach funkcjonalnych oraz obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego	<p>Cel strategiczny nr I: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnej, satysfakcjonującej zarówno obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców przestrzeni i infrastruktury, w pełni odpowiadającej współczesnym standardom i oczekiwaniom</p> <p>Kierunki działań nr:</p> <p>1. Zapewnienie optymalnej, odpowiadającej aktualnym i perspektywicznym potrzebom dostępności komunikacyjnej terenu gminy,</p> <p>2. Zapewnienie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym.</p>

5. Strategię Zintegrowanego Rozwoju Terytorialnego Aglomeracji Beskidzkiej na lata 2021-2027 (z perspektywą do roku 2030).

Strategia Gminy Świnna wpisuje się w następujące cele strategiczne i cele operacyjne:

- Cel strategiczny 1: Sprawiedliwa i zielona transformacja gospodarcza Aglomeracji Beskidzkiej, Cel operacyjny 1.1 Rozwój energii odnawialnej w kontekście zielonej transformacji Aglomeracji Beskidzkiej oraz Cel operacyjny.
- Cel strategiczny 2: Zmniejszenie emisyjności oraz integracja transportu i mobilności Aglomeracji Beskidzkiej, Cel operacyjny 2.4 Spójna sieć regionalnych tras rowerowych na terenie Aglomeracji Beskidzkiej
- Cel strategiczny 3: Podniesienie jakości środowiska naturalnego Aglomeracji Beskidzkiej, Cel operacyjny 3.1 Zwiększona efektywność energetyczna Aglomeracji Beskidzkiej, w tym dzięki wykorzystaniu OZE, Cel operacyjny 3.2 Łagodzenie efektów zmian klimatu oraz wzmocnienie potencjału służb ratowniczych, 3.3 Zachowanie naturalnego dziedzictwa Aglomeracji Beskidzkiej wraz ze zwiększeniem świadomości mieszkańców i turystów w zakresie jego znaczenia.
- Cel strategiczny 4: Rozwój turystycznego i kulturowego potencjału Aglomeracji Beskidzkiej, Cel operacyjny 4.1 Wykorzystanie potencjału przyrodniczo-krajobrazowego i dziedzictwa kulturowego w kierunku tworzenia nowych i wzmacniania istniejących ponadlokalnych produktów turystycznych Aglomeracji Beskidzkiej.

6. Program "Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027"

Zgodnie z ostateczną, przyjętą wersją programu, Województwo Śląskie będzie dystrybuować środki europejskie w ramach **13 obszarów wsparcia tzw. priorytetów**:

- Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój
- Fundusze Europejskie na zielony rozwój
- Fundusze Europejskie dla zrównoważonej mobilności
- Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu
- Fundusze Europejskie dla rynku pracy
- Fundusze Europejskie dla edukacji
- Fundusze Europejskie dla społeczeństwa
- Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca
- Fundusze Europejskie na rozwój terytorialny
- Fundusze Europejskie na transformację

- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFRR
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFS+
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST

Gmina jako przyszły Beneficjent, w swoich założeniach i planowanych zadaniach wpisuje się we wszystkie obszary wymienione w w/w dokumencie. W ramach wymienionych priorytetów, Strategia jest zgodna z następującymi celami szczegółowymi:

- Cel szczegółowy RSO1.2 Czerpania korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych
- Cel szczegółowy RSO2.1 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych
- Cel szczegółowy RSO2.2 Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2011 w sprawie energii odnawialnej, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju
- Cel szczegółowy RSO2.4 Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego
- Cel szczegółowy RSO2.5 Wspierania dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej
- Cel szczegółowy RSO2.7 Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczenie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia
- Cel szczegółowy RSO3.2 Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej
- Cel szczegółowy ESO4.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej
- Cel szczegółowy ESO4.3 Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej

cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

- Cel szczegółowy ESO4.6 Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
- Cel szczegółowy ESO4.8 Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji.
- Cel szczegółowy ESO4.9 Wspieranie integracji społeczno- gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów
- Cel szczegółowy ESO4.11 Zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej
- Cel szczegółowy ESO4.12 Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci
- Cel szczegółowy RSO4.3 Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne
- Cel szczegółowy RSO4.6 Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych
- Cel szczegółowy RSO5.2 Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.

7. *Strategię Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+*

Strategia Rozwoju Gminy Świnna jest spójna z wszystkim dziewięcioma głównymi priorytetami, założonymi w Strategii dla Powiatu żywieckiego, a także celami operacyjnymi tj.:

➤ Priorytet 1. Turystyka

- Cel operacyjny 1. Efektywne wykorzystanie identyfikowanych potencjałów turystycznych

➤ Priorytet 2. Rozwój gospodarczy i rynek pracy

- Cel operacyjny 2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu żywieckiego

➤ Priorytet 3. Infrastruktura drogowa

- Cel operacyjny 3. Poprawa standardu infrastruktury publicznej

➤ Priorytet 4. Środowisko naturalne

- Cel operacyjny 4. Poprawianie stanu środowiska naturalnego i adaptowanie go do zachodzących zmian klimatycznych w kontekście posiadanych potencjałów turystycznych

➤ Priorytet 5. Transport publiczny

- Cel operacyjny 5. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej powiatu żywieckiego

➤ Priorytet 6. Edukacja

- Cel operacyjny 6. Wzmocnienie sektora edukacji jako kluczowego segmentu usług ponadlokalnych świadczonych przez powiat żywiecki

➤ Priorytet 7. Usługi społeczne i zdrowotne

- Cel operacyjny 7. Integracja i podniesienie jakości systemu polityk społecznych

➤ Priorytet 8. Dziedzictwo Żywiecczyzny

- Cel operacyjny 8. Wzmacnianie tożsamości lokalnej w oparciu o kulturę oraz aktywność organizacji pozarządowych

➤ Priorytet 9. Zarządzanie

- Cel operacyjny 9. Wzmocnienie instytucjonalne powiatu żywieckiego

8. Drugą aktualizację Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (IIaPGW)

W dniu 16 lutego 2023 r. ogłoszono w Dzienniku Ustaw rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześćioletniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami. Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE.

IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze dorzecza.

Stanowi podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

9. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP)

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym został przyjęty Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022r. (Dz. U. z 2022r. poz. 2739) i obowiązuje od dnia 23.03.2023 r.

Przegląd i aktualizacja PZRP stanowi element II cyklu planistycznego zarządzania ryzykiem powodziowym. Wykonany Przegląd realizacji I cyklu planistycznego PZRP wykazał konieczność przeprowadzenia aktualizacji tego dokumentu.

Przegląd i aktualizacja MZP i MRP w II cyklu planistycznym (2016-2021) zostały wykonane na podstawie art. 171 ust. 8 ustawy – Prawo wodne.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Przyjęte w I cyklu planistycznym PZRP trzy cele główne, zostały utrzymane w II cyklu planistycznym, a ich realizację zapewnia osiągnięcie 11 celów szczegółowych w odniesieniu do zagrożenia od strony rzek.

Poniżej przedstawiono cele główne i przyporządkowane im cele szczegółowe PZRP:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego,
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego,
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Powyższy dokument przewiduje realizację, w granicach Gminy Świnna, dwóch inwestycji, tj.:

- Zadanie pn.: „Budowa prawostronnego muru oporowego wzdłuż koryta rzeki Koszarawa w km 6+667 - 7+184” o nr ID: W_GZW_757.
- Zadanie pn. „Koncepcja zabezpieczenia prawego brzegu potoku Koszarawa w km 7+600 - 9+712” o nr ID: W_GZW_758.

10. Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) na lata 2021-2027

Na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021r. poz. 1615) obowiązuje Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) na lata 2021-2027, stanowiący dokument o strategicznym znaczeniu, do którego powinny się odnosić późniejsze, konkretne działania minimalizujące skutki suszy, podejmowane zarówno przez organy administracji rządowej, jak i samorządy.

Główny cel Planu przeciwdziałania skutkom suszy został doprecyzowany czterema celami szczegółowymi:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych,
- zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód,
- edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą,

- stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

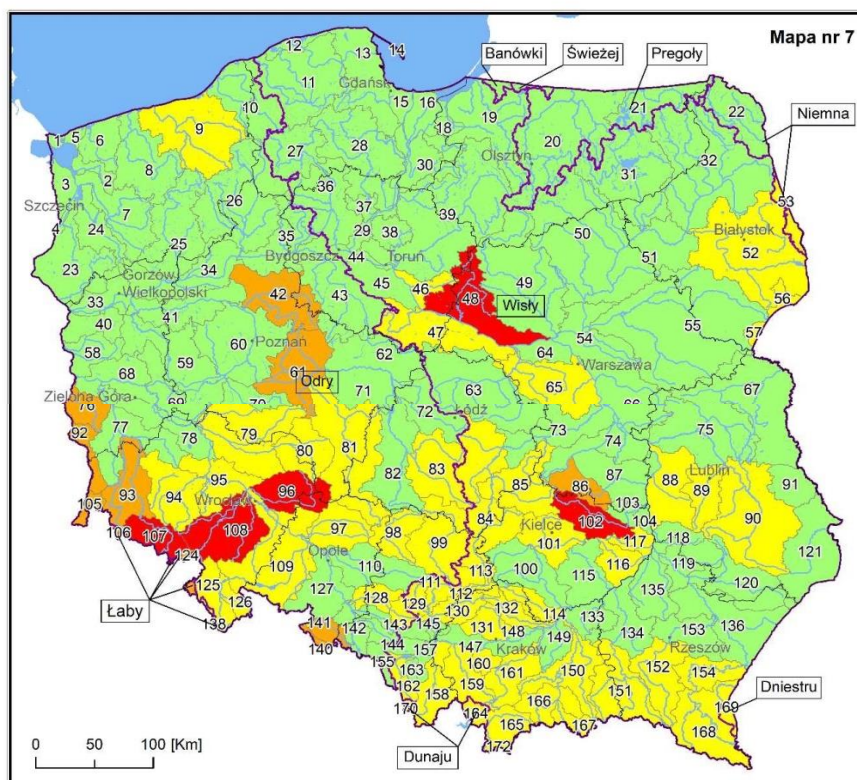
W dokumencie zostały zawarte także propozycje działań zmieniających zakres korzystania zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, które zwiększają zdolność zatrzymywania wody w okresie suszy. PPSS jest zgodny z celami środowiskowymi w zakresie dobrego stanu wód, o których jest mowa w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Gmina Świnna włączy się w realizację wybranych działań z Katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, stanowiącego załącznik nr 4 do Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Będą to działania takie, jak:

- „Działanie nr 3 „Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych” – analizy możliwości zagospodarowania wód opadowych i możliwość zwiększenia udziału powierzchni przepuszczalnych na terenach zurbanizowanych, zdegradowanych oraz przemysłowych, rozwój tzw. zielonej i błękitnej infrastruktury i uwzględnienie odpowiednich zapisów lub zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Działanie to dotyczy także realizacji zadań inwestycyjnych związanych ze zwiększeniem retencji wód opadowych na terenach zurbanizowanych,
- Działanie nr 11 „Uwzględnienie tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w ramach planów zarządzania kryzysowego wszystkich szczebli” - identyfikacja tematyki suszy w scenariuszach zdarzeń opracowywanych w planach zarządzania kryzysowego oraz weryfikacji potrzeb dotyczących infrastruktury, zapewniającej ciągłość zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- Działanie nr 20 „Opracowanie i wdrażanie programu edukacyjnego o przyczynach występowania suszy, sposobach jej identyfikowania, obszarach gospodarczych, społecznych i środowiskowych wrażliwych na suszę oraz przeciwdziałaniu jej skutkom” - programy edukacyjne i kampanie edukacyjne skierowane do różnych grup społecznych, w podziale na wiek, miejsce zamieszkania oraz różne potrzeby użytkowników wód.

Cały teren Gminy Świnna zalicza się do II klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną w JCWPd (teren umiarkowanie zagrożony). Dane te prezentuje poniższa mapa.

Mapa klas zagrożenia suszą hydrogeologiczną w JCWPd (1987–2018)

Legenda

klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną:

- klasa I — słabo zagrożone
- klasa II — umiarkowanie zagrożone
- klasa III — silnie zagrożone
- klasa IV — ekstremalnie zagrożone
- Granica Polski
- Granica województwa
- Obszary dorzeczy w Polsce(JCWP v8)
- Wybrane rzeki (MPHP 10 v8)
- Jeziora i zbiorniki wodne (MPHP 10 v8)
- Miasta wojewódzkie

Procedury uaktualniania strategii

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Świnna polegać będzie zasadniczo na:

- Uzupełnianiu gminnej bazy danych, dotyczących zmian sytuacji demograficznej, rynku pracy, osób bezrobotnych, możliwości edukacji, źródeł finansowania rozwoju i promocji gminy, informacji o liczbie podmiotów gospodarczych, miejsc rekreacji i wypoczynku, potencjału turystycznego, gospodarce komunalnej,
- Weryfikacji pod kątem aktualizacji realizowanych na bieżąco zadań, podejmowanych dla potrzeb rozwoju Gminy Świnna, w zależności od pojawienia się nowych możliwości prawnych, organizacyjnych, ekonomicznych, służących realizacji Strategii oraz nowych źródeł finansowania zewnętrznego, krajowego i zagranicznego.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Świnna dokonywana będzie adekwatnie do identyfikowanych w tym zakresie potrzeb, na podstawie indywidualnie podejmowanych decyzji. Zapisy Strategii mogą być modyfikowane w trybie właściwym dla jej uchwalenia.

Monitoring i ewaluacja strategii

Monitoring i ewaluacja strategii polegają na okresowej ocenie stopnia realizacji działań zapisanych w tym dokumencie i wprowadzaniu modyfikacji, zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój Gminy.

Monitorowaniem wdrażania Strategii zajmować się będzie zespół, w którego skład wejdą: Wójt Gminy lub jego przedstawiciele, wskazani spośród pracowników Urzędu Gminy, Sekretarz Gminy oraz Przedstawiciele Rady Gminy Świnna. Ocenie zespołu będą podlegać ilościowe i jakościowe informacje, dotyczące wdrażanych projektów i całej strategii. Monitoringowi podlegać będzie zgodność i kolejność realizacji zadań, wynikających ze strategii, terminowość realizacji projektów, ich jakość, źródła finansowania oraz przepływy środków pieniężnych. W przypadku pojawienia się problemów przy realizacji zadań podjęte zostaną działania w celu ich wyeliminowania.

Po realizacji Strategii dokona zostanie jej ewaluacja oraz sporządzony zostanie na tę okoliczność raport końcowy, obrazujący faktycznie zrealizowane zadania pod kątem realizacji zamierzonych celów, połączony z rachunkiem ekonomicznym, porównującym poniesione nakłady na rozwój z końcowymi wynikami ekonomicznymi. Wnioski zawarte w raporcie posłużą także do ustalenia problemów, wynikających z realizacji strategii i ustalenia warunków wyjściowych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy na lata następne.

Harmonogram realizacji strategii

W ramach poniższej tabeli zestawiono kluczowe etapy, związane z wdrożeniem Strategii Rozwoju Gminy Świnna, wraz z wyszczególnieniem ich ram czasowych.

Tabela 10: Harmonogram Realizacji Strategii

Lp.	Zadanie	Termin	Odpowiedzialny za realizację
1.	Opracowanie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna”	07.2022-11.2023	Wójt Gminy
2.	Konsultacje społeczne z mieszkańcami i sąsiednimi gminami	11.2023-01.2024	Wójt Gminy
3.	Procedura uzgodnień w zakresie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	11.2023-08.2024	Wójt Gminy
4.	Przyjęcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna”	09.2024	Rada Gminy Świnna
5.	Powołanie Zespołu Monitorującego przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Świnna	09.2024	Wójt Gminy
6.	Realizacja zadań objętych Strategią	2024-2030	Wójt Gminy
7.	Dokonywanie okresowych analiz i uaktualnienie Strategii.	Wg potrzeb	Wójt Gminy / Sekretarz Gminy
8.	Opracowanie końcowego raportu oceniającego realizację Strategii ze względu na osiągnięte cele i zrealizowane zadania. Porównanie wielkości nakładów na realizację Strategii z uzyskanymi efektami.	I kwartał 2031	Zespół, któremu Wójt Gminy zleci to zadanie
9.	Przyjęcie raportu z realizacji Strategii i określenie warunków wyjściowych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Świnna na lata następne	I kw. 2031	Rada Gminy Świnna

Wykaz map, wykresów i tabel

Spis map

Mapa 1: Lokalizacja Gminy Świnna na tle Województwa Śląskiego	4
Mapa 2: Gmina Świnna – lokalizacja na tle powiatu żywieckiego	5
Mapa 3: Obszary zagrożone powodzią w rejonie gminy Świnna	20

Spis wykresów

Wykres 1: Ludność ogółem w miejscowościach Gminy Świnna na koniec 2021 r.	7
Wykres 2: Ludność ogółem w latach 2014-2021	8
Wykres 3: Ruch naturalny w Gminie Świnna w latach 2017-2021	8
Wykres 4: Migracje w Gminie Świnna w latach 2017-2020.....	9
Wykres 5: Liczba zawartych małżeństw i rozwodów w Gminie Świnna w latach 2017-2021	9
Wykres 6: Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Świnna w latach 2014-2021	12
Wykres 7: Struktura osób bezrobotnych w 2021 roku	13
Wykres 8: Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach gminnych na przestrzeni lat 2019-2022 ..	14
Wykres 9: Liczba uczniów w poszczególnych szkołach na przestrzeni lat 2019-2022	15
Wykres 10: Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w sołectwach Gminy Świnna w 2021 roku....	16
Wykres 11: Przyczyny występowania z wnioskiem o pomoc do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Świnna w 2021 roku (liczba osób).....	17
Wykres 12: Zdarzenia drogowe w Gminie Świnna w latach 2017-2021	18
Wykres 13: Liczebność przedsiębiorstw na terenie Gminy Świnna w latach 2016-2021	23
Wykres 14: Przyrost liczby przedsiębiorstw na terenie Gminy Świnna w latach 2016-2021	24
Wykres 15 Struktura dochodów budżetu Gminy Świnna	41
Wykres 16 Struktura wydatków budżetu Gminy Świnna	42

Spis tabel

Tabela 1: Ludność według wieku w Gminie Świnna w latach 2017-2021	10
Tabela 2: Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % w latach 2013-2021	11
Tabela 3: Wypadki drogowe w Gminie Świnna.....	18
Tabela 4: Ranni w wyniku wypadków drogowych w Gminie Świnna	19
Tabela 5: Kolizje drogowe w Gminie Świnna	19
Tabela 6: Interwencje związane z przemocą w rodzinie w Gminie Świnna	21
Tabela 7: Liczebność i struktura przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Świnna, z punktu widzenia formy własności	24
Tabela 8: Struktura przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Świnna, z punktu widzenia właściwej dla nich sekcji PKD.....	26
Tabela 9 Podstawowe dane charakteryzujące budżet Gminy Świnna w latach 2018 - 2021	41
Tabela 10: Harmonogram Realizacji Strategii	101

Załączniki

Prognoza Oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY ŚWINNA DO 2030 ROKU

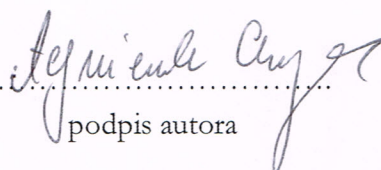

Załącznik do Prognozy- oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż ukończyłam, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko, lub brałam udział w przygotowaniu co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

podpis autora

Spis treści

1.	METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
2.	INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY ŚWINNA DO 2030 ROKU” ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
2.1.	POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI DOKUMENTAMI, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	13
2.1.2	Dokumenty nadrzędne szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego	13
3.	ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	17
3.1.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ PROBLEMÓW W TYM ZAKRESIE	17
3.1.1	Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia	17
3.1.2	Warunki klimatyczne	20
3.1.3	Hydrografia	20
3.1.4	Budowa geologiczna, hydrologia i warunki glebowe	22
3.1.5	Warunki przyrodniczo – krajobrazowe	23
4.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM	28
4.1.	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	28
4.2.	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	30
4.3.	OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA	32
4.4.	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	34
4.5.	GOSPODARKA ODPADAMI	34
4.6.	HAŁAS	35
4.7.	PODSUMOWANIE	35
5.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	36
6.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	42
6.1.	PODSUMOWANIE PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE ASPEKTY	58
7.	PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ WYNIKIEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	62
8.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM TAKŻE WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKU TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	64
9.	INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	65
10.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	66
11.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	68

Spis rysunków

Rysunek 1.	Położenie gminy Świnna na tle województwa śląskiego i powiatu żywieckiego	17
Rysunek 2.	Mapa gminy Świnna	18
Rysunek 3.	Wody powierzchniowe na terenie gminy Świnna	21
Rysunek 4.	Lasy na terenie gminy Świnna	23
Rysunek 5.	Obszary objęte siecią NATURA 2000 Beskid Żywiecki - obszary specjalnej ochrony ptaków	24
Rysunek 6.	Obszary objęte siecią NATURA 2000 Beskid Żywiecki - obszary specjalnej ochrony siedlisk	24
Rysunek 7.	Obszar Żywieckiego Parku Krajobrazowego na tle gminy Świnna	25
Rysunek 8.	Lokalizacja pomników przyrody i rezerwatu Gawroniec na terenie gminy Świnna	25
Rysunek 9	Średnie stężenie dwutlenku siarki na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	28
Rysunek 10	Średnie stężenie pyłu PM10 na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	29
Rysunek 10	Punkty monitoringu jakości wód powierzchniowych w rejonie gminy Świnna	30
Rysunek 10	Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) w rejonie powiatu żywieckiego i gminy Świnna	31
Rysunek 10	Obszary zagrożone powodzią w rejonie gminy Świnna	32
Rysunek 10	Przybliżona lokalizacja przedsięwzięć (których lokalizacja jest znana) zapisanych w ramach Inwestycji w obszarze infrastruktury komunikacyjnej	44
Rysunek 11	Lokalizacja planowanych przedsięwzięć (których lokalizacja jest znana) w zakresie inwestycji w obszarze infrastruktury okolicy turystycznej / aktywnych form turystyki	46
Rysunek 12	Lokalizacja planowanych przedsięwzięć zapisanych w ramach „Inwestycji w ochrony środowiska”	49
Rysunek 13	Lokalizacja planowanych przedsięwzięć zapisanych w ramach „Inwestycji w obszarze infrastruktury społecznej”	50

Spis tabel

Tabela 1	Planowane zadania do realizacji w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”	11
Tabela 2	Pomniki przyrody na terenie gminy Świnna	27
Tabela 2	Średnioroczne stężenie dwutlenku siarki na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021	28
Tabela 3	Średnioroczne stężenie dwutlenku azotu na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021	29

Tabela 4 Średnioroczne stężenie pyłu PM10 na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021	29
Tabela 4 Ocena stanu środowiska gminy Świnna wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska	35
Tabela 5 Przewidywane negatywne i pozytywne skutki braku realizacji postanowień projektu „Strategii...”	39
Tabela 6 Inwestycje w obszarze infrastruktury komunikacyjnej - analiza planowanych działań	43
Tabela 7 Inwestycje w obszarze infrastruktury okolicy turystycznej / aktywnych form turystyki - analiza planowanych działań	44
Tabela 8 Inwestycje w ochronie środowiska - analiza planowanych działań	47
Tabela 9 Inwestycje w obszarze infrastruktury społecznej - analiza planowanych działań	49
Tabela 10 Zadania miękkie - analiza planowanych działań	51
Tabela 11 Przewidywane znaczące oddziaływania realizacji zadań na zagrożenia i aspekty środowiska	53
Tabela 12 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na Obszary Natura 2000	59
Tabela 13 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny	59
Tabela 14 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na ludzi	59
Tabela 15 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na powierzchnię ziemi i krajobraz	59
Tabela 16 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na klimat	60
Tabela 17 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na zasoby naturalne	60
Tabela 18 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją projektu „Strategii...” na zabytki	60
Tabela 19 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na dobra materialne	60
Tabela 20 Przykładowy zestaw wskaźników do monitorowania realizacji „Strategii...”	65
Tabela 21 Ocena stanu środowiska gminy Świnna wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska	68

WSTĘP

Podstawą wykonania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” (zwanej w dalszej części opracowania „Prognozą...”) są przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

Artykuł ten nakłada na organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to z przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” została przygotowana na podstawie umowy zawartej przez firmy Tech Master oraz EKO-TEAM Konsulting.

1. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Metodyka opracowania jak również treść Prognozy oddziaływania na środowisko postanowień projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” zostały bezpośrednio podporządkowane zapisom wynikającym z Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.). Zgodnie z art. 51 ust. 2 przywołanego aktu prawnego, prognoza oddziaływania na środowisko (...) powinna:

- zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- zawierać informacje o zastosowanych metodach przy sporządzaniu analiz,
- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym, znaczącym oddziaływaniem,
- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko oraz zabytki, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe,
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogące być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- zawierać informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Treść niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko została podporządkowana zakresowi wynikającemu z ustawy j.w. oraz zakresowi i stopniowi szczegółowości prognozy uzgodnionemu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach dokumentem nr WOOŚ.411.81.2023.AB z dnia 10 maja 2023 roku.

Zgodnie z uzgodnieniem RDOŚ prognoza powinna dotyczyć wpływu realizacji postanowień „Strategii...” na:

- 1) cele ochrony Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny,
- 2) przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB 240002 oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006 z uwzględnieniem wyników prac na potrzeby sporządzania planu zadań ochronnych,

- 3) cele ochrony rezerwatu przyrody „Gawroniec”,
- 4) stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt,
- 5) 5) lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania różnorodności biologicznej, a w szczególności kompleksy leśne, płaty roślinności nieleśnej, zadrzewienia, a także obiekty ważne dla ochrony płazów,
- 6) funkcjonowanie korytarzy ekologicznych określonych w dokumencie „Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” (Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 2015),
- 7) funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych,
- 8) pomniki przyrody oraz drzewa i grupy drzew predysponowane do objęcia ochroną.

Ponadto niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko dostarczy informacji o występowaniu lub jego braku, chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk objętych ochroną, występujących na obszarze objętym ww. strategią lub w bliskim sąsiedztwie, ich szacunkowej liczebności, rozmieszczeniu, stanie ochrony, a także analizę zagrożeń dla populacji tych gatunków, a w przypadku negatywnego oddziaływania propozycję jego ograniczenia.

Analiza wpływu na poszczególne elementy środowiska powinna obejmować wszystkie planowane zadania. Wyniki analiz i ocen należy przedstawić zarówno w formie opisowej, jak i kartograficznej, obejmującej tereny planowanych zamierzeń oraz tereny pozostające w zasięgu oddziaływania.

Treść niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko została także podporządkowana zakresowi i stopniowi szczegółowości prognozy uzgodnionemu przez PWIS dokumentem nr NS-NZ.9022.22.10.2023 z dnia 19 maja 2023 roku. Zgodnie z informacją z PWIS prognoza ma dać ocenę oddziaływania na stan zdrowia ludzi w aspekcie zagadnień środowiskowych w tym hałasu, zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych w tym wody pitnej, zagrożeń dla gleb w tym użytkowanych rolniczo, oraz zapewnienie standardów jakości powietrza.

W celu przeprowadzenia szczegółowej analizy wpływu projektowanego dokumentu na środowisko wykorzystano materiały udostępnione przez Urząd Gminy Świnna, Starostwo Powiatowe w Żywcu, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego oraz dane pozyskane od instytucji i przedsiębiorstw obsługujących Gminę Świnna, dane statystyczne umieszczone na stronach internetowych Głównego Urzędu Statystycznego, dane literaturowe oraz opracowania własne. Dokumenty te uzupełniono dokumentacją wcześniej wykorzystaną w trakcie opracowywania projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY ŚWINNA DO 2030 ROKU” ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” został opracowany zgodnie wieloma dokumentami wyższego rzędu i innymi równoległymi (niektóre z nich na czas opracowywania strategii stanowią projekty dokumentów).

Cele i zadania przedstawione w projekcie „Strategii...” wpisują się w cele strategiczne zawarte w poniższych dokumentach:

- Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce,
- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”,
- Projekt programu "Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027",
- Projekt Strategii Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+.

Dokument ten został opracowany w szczególnym okresie – wówczas, gdy okres programowania polityki regionalnej Unii Europejskiej 2014 – 2020 został już definitywnie zakończony oraz jednocześnie, gdy okres kolejny – perspektywa 2021 – 2027 faktycznie nie został jeszcze rozpoczęty (w marcu 2023 r. opublikowano dopiero Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Śląskiego, a pierwsze konkursy w ramach tego programu planowane są na IV kw. bieżącego roku). Jest to zatem optymalny moment do tego, aby po krótko podsumować to, co dotychczas na terenie Gminy Świnna jej samorządowi udało się przedsięwziąć i pomyślnie wdrożyć oraz wybrać kierunki działania, które z punktu widzenia obecnej sytuacji będą optymalne dla najbliższej dekady.

„Strategia Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” spełnia trzy podstawowe funkcje.

Po pierwsze jest swego rodzaju syntetycznym kompendium aktualnych informacji o gminie, głównie o stanie w jakim znajdują się kluczowe dla działalności samorządu obszary na przełomie 2022 i 2023 r.

Po drugie niniejszy dokument postrzegać można jako jedno z narzędzi, możliwych do wykorzystania w procesie promocji Gminy Świnna, przede wszystkim poza granicami regionu, wszędzie tam gdzie Żywiecczyzna jest jeszcze stosunkowo mało znana / popularna.

Natomiast po trzecie, co najistotniejsze, Strategia Rozwoju Gminy Świnna jest istotnym dokumentem, który samorząd w najbliższych latach wykorzystywać będzie przy ubieganiu się o środki ze źródeł zewnętrznych, niezbędne do współfinansowania kosztów, związanych z realizacją inwestycji, wyszczególnionych w jej treści.

W ujęciu przestrzennym projekt „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” dotyczy Gminy Świnna w jej granicach administracyjnych.

Określone działania są adresowane do wszystkich podmiotów mających realne, prawno-finansowe możliwości ich podejmowania.

Całość strategicznych zadań planowanych do zrealizowania do 2030 roku zamykają rozdziały dotyczące spójności zapisów projektu „Strategii...” z europejskimi i regionalnymi dokumentami strategicznymi, a także rekomendacjami wdrożeniowymi zawierającymi ogólny zapis działań, jakie należy podjąć w celu realizacji zapisów projektu „Strategii...”, a następnie ich monitoringiem i ewaluacją.

Dokument ten składa się zasadniczo z trzech części. Pierwsza jest opisem stanu, w jakim znajduje się Gmina Świnna obecnie – na początku 2023 r. W ramach tej części po krótko opisano kluczowe dla Gminy sfery: demograficzną, społeczną, edukacyjną, infrastrukturalną, kultury, przedsiębiorczości, etc. Część druga to analiza SWOT aktualnej sytuacji, w jakiej znajduje się Gmina Świnna – zestawienie mocnych i słabych stron tej Gminy oraz stojących przed nią szans i zagrożeń. Natomiast część trzecia, najistotniejsza, to prezentacja strategicznych i operacyjnych celów, stawianych sobie przez samorząd Świnnej, wraz z wykazem przedsięwzięć i projektów inwestycyjnych, które w kontekście zaprezentowanych celów oraz w świetle wniosków płynących z poprzednich analiz będą w najbliższym czasie na terenie Gminy Świnna podejmowane.

Projekt „Strategii...” powstał w ramach współpracy z samorządem, pracownikami gminnych jednostek organizacyjnych, działaczami organizacji pozarządowych oraz mieszkańcami. Został skonsultowany z organizacjami odpowiedzialnymi za jej opiniowanie zaakceptowana i przyjęta Uchwałą Rady Gminy Świnna.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Świnna dokonywana będzie adekwatnie do identyfikowanych w tym zakresie potrzeb, na podstawie indywidualnie podejmowanych decyzji. Zapisy Strategii mogą być modyfikowane w trybie właściwym dla jej uchwalenia.

Monitoring i ewaluacja strategii polegają na okresowej ocenie stopnia realizacji działań zapisanych w tym dokumencie i wprowadzaniu modyfikacji, zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój Gminy.

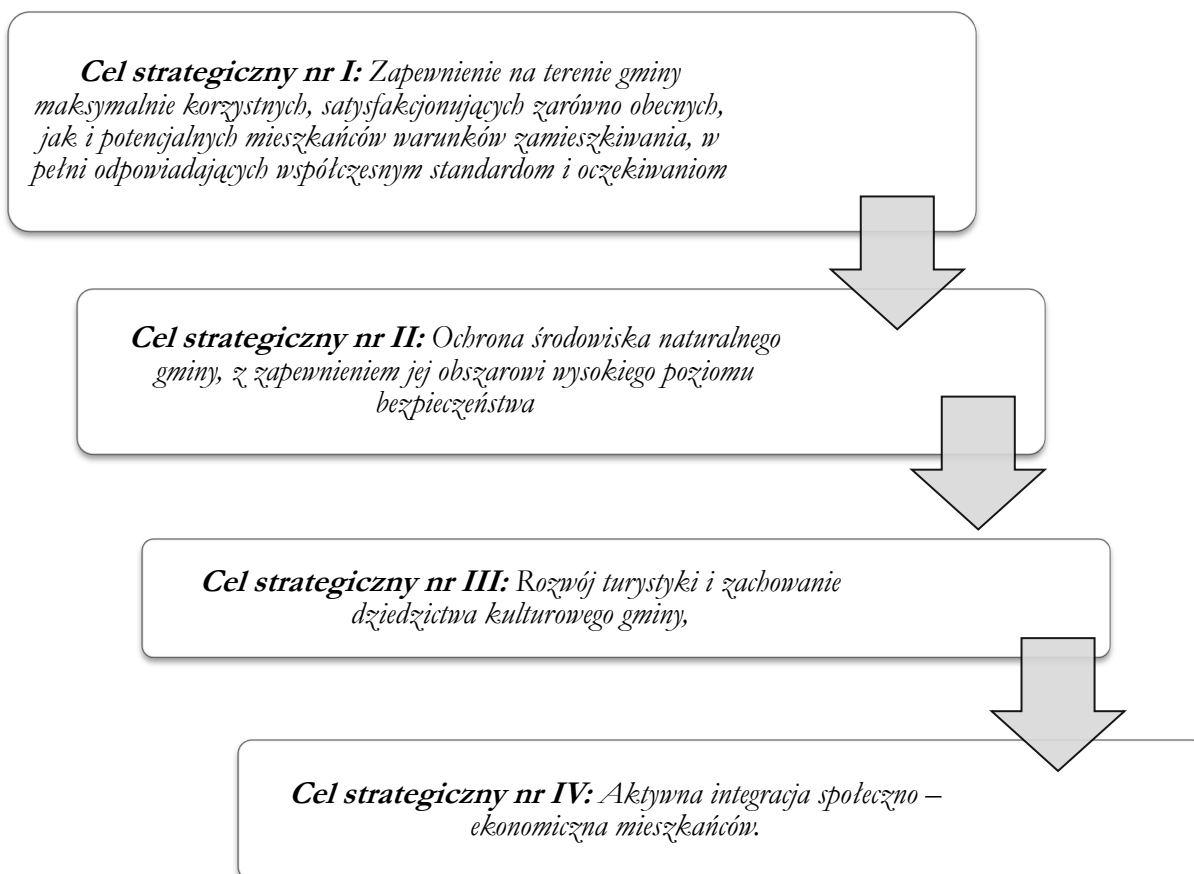
Po realizacji Strategii dokona zostanie jej ewaluacja oraz sporządzony zostanie na tę okoliczność raport końcowy, obrazujący faktycznie zrealizowane zadania pod kątem realizacji zamierzonych celów, połączony z rachunkiem ekonomicznym.

Wnioski zawarte w raporcie posłużą także do ustalenia problemów, wynikających z realizacji strategii i ustalenia warunków wyjściowych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy na lata następne.

W rezultacie wdrożenia strategicznych założeń niniejszego dokumentu stworzono misję Gminy Świnna:

Misją Gminy Świnna jest maksymalnie efektywne wykorzystanie jej walorów i atutów do utworzenia na jej obszarze warunków pod wieloma względami sprzyjających osiedlaniu się, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz szeroko pojętej satysfakcji wszystkich mieszkańców.

Aby te wizję spełnić zaplanowano misję, cele strategiczne.

Dla każdego celu strategicznego utworzone zostały cele operacyjne, a także zadania do realizacji w ramach programów operacyjnych. Zawierają one typy zadań planowanych do realizacji na terenie Gminy Świnna.

Projekty te planowane są do realizacji przez Gminę Świnna, oraz podmioty działające na obszarze gminy, a także w niektórych przypadkach przez powiat Żywiecki, przedsiębiorstwa lub mieszkańców.

Cel strategiczny nr I: „Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom”:

1. Cel operacyjny: Zapewnienie optymalnej, odpowiadającej aktualnym i perspektywicznym potrzebom dostępności komunikacyjnej terenu gminy,

2. Cel operacyjny: Zapewnienie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym,
3. Cel operacyjny: Zapewnienie możliwości świadczenia usług publicznych przez Urząd Gminy Świnna i gminne jednostki organizacyjne na wysokim poziomie,
4. Cel operacyjny: Infrastruktura oświaty zapewniająca edukację w szerokim zakresie oraz na wysokim poziomie, zapewniającym dobre przygotowanie do dalszego rozwoju,
5. Cel operacyjny: Wysokiej jakości infrastruktura, sprzyjająca codziennej aktywności fizycznej

Cel strategiczny nr II: „Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa”:

1. Cel operacyjny: Efektywne zapobieganie ryzyku związanemu z występowaniem na terenie gminy groźnych w skutkach klęsk żywiołowych,
2. Cel operacyjny: Dokończenie realizowanego procesu zwodociągowania i skanalizowania terenu gminy,
3. Cel operacyjny: Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy,
4. Cel operacyjny: Zwiększenie efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej,
5. Cel operacyjny: Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne,
6. Cel operacyjny: Efektywne, komfortowe dla mieszkańców gospodarowanie odpadami komunalnymi,
7. Cel operacyjny: Wsparcie procesu gazyfikacji terenu gminy,
8. Cel operacyjny: Utrzymanie wysokiego poziomu sprawności i gotowości bojowej jednostek OSP z terenu gminy,
9. Cel operacyjny: Zapewnienie Gminie Świnna możliwości efektywnego i adekwatnego reagowania w sytuacjach kryzysowych / wyjątkowych.

Cel strategiczny nr III: „Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy”,

1. Cel operacyjny: Efektywna promocja wybranych produktów turystycznych, zlokalizowanych na terenie gminy (m.in. ścieżki rowerowej 615, narciarskich tras zjazdowych, progów rzecznych, ścieżki dydaktycznej do sanktuarium, rezerwatu przyrody, etc.),
1. Cel operacyjny: Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okolicy turystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym,
2. Cel operacyjny: Nawiązanie współpracy z instytucjami / organizacjami, będącymi dysponentami terenów i infrastruktury znajdujących się na terenie gminy, a mającej wpływ na jej turystyczny rozwój (Lasy Państwowe, Wody Polskie),
3. Cel operacyjny: Zwiększenie dostępności i poprawa jakości infrastruktury kultury na terenie gminy.

Cel strategiczny nr IV: „Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców”:

1. Cel operacyjny: Ochrona, kultywowanie i upowszechnianie niematerialnych elementów lokalnej spuścizny kulturowej gminy,
2. Cel operacyjny: Wysoka jakość edukacji dzieci i młodzieży z terenu gminy,
3. Cel operacyjny: Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego,
4. Cel operacyjny: Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, w tym ich rodzin i osób sprawujących nad nimi opiekę,
5. Cel operacyjny: Wsparcie mieszkańców w procesie uzyskiwania nowych kwalifikacji, aktualizacji kwalifikacji dotychczas uzyskanych oraz uzyskiwania nowych umiejętności.

W konsekwencji realizacji celów „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” zostaną osiągnięte następujące efekty:

- poprawa dostępności komunikacyjnej,
- poprawiony stan techniczny i parametry dróg,
- zwiększone bezpieczeństwo ruchu,
- wysokiej jakości usługi publiczne oferowane przez Urząd Gminy i jednostki organizacyjne,
- rozszerzanie opieki nad dziećmi do lat trzech,
- rozszerzanie oferty sportowej w Gminie,
- rozszerzanie oferty rekreacyjnej w Gminie,

- zwiększona atrakcyjność i funkcjonalność przestrzeni publicznej,
- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę jakości środowiska, w tym przede wszystkim powietrza,
- zachowanie terenów cennych przyrodniczo,
- uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa,
- zwiększenie liczby gospodarstw domowych wprowadzających rozwiązania OZE,
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Gminy, w tym w sytuacjach kryzysowych,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej Gminy, opartej na lokalnych potencjałach,
- powstanie nowych atrakcji turystycznych na terenie Gminy,
- zachowanie i rozwój już funkcjonujących obiektów turystycznych i rekreacyjnych,
- zacieśniona współpraca z instytucjami i organizacjami jako dysponentami terenów i infrastruktury na obszarze Gminy,
- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego,
- poprawa efektywności kształcenia w szkołach,
- wzrost poziomu kompetencji i wykształcenia mieszkańców,
- zwiększenie społecznej świadomości i tożsamości lokalnej, a co za tym idzie oddolnych inicjatyw społecznych,
- wzrost uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach i imprezach kulturalnych,
- rozszerzanie opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi i niepełnosprawnymi.

Tabela 1 Planowane zadania do realizacji w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”

Planowane typy zadań	Planowany termin realizacji
Inwestycje w obszarze celu strategicznego nr I: „Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom	
Remont / przebudowa dróg lokalnych na terenie gminy Świnna	2023-2030
Budowa drogi lokalnej, łączącej Świnną / Przylęków z Trzebiną	2023-2030
Budowa chodników, wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg na terenie gminy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się	2023-2030
Budowa nowych / modernizacja istniejących elementów oświetlenia ulicznego	2023-2030
Przebudowa istniejących obiektów użyteczności publicznej (w tym Urzędu Gminy) pod kątem zapewnienia równości i włączenia społecznego, a także zwiększenia efektywności gminy w świadczeniu usług publicznych i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców	2023-2030
Rozszerzenie zakresu usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy w formie elektronicznej, w tym wdrożenie elektronicznego systemu utrzymywania kontaktu z mieszkańcami	2023-2030
Budowa żłobka / adaptacja istniejącego obiektu pod potrzeby z tego zakresu	2023-2030
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – boiska przy ul. Widok w Rychwałdku	2023-2030
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej	2023-2030
Zagospodarowanie i utrzymanie w atrakcyjnym stanie przestrzeni publicznej na terenie gminy, w tym placów zabaw	2023-2030
Inwestycje w obszarze celu strategicznego nr II: „Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa”	
Rewitalizacja i renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna pod kątem zapewnienia jej obszarowi bioróżnorodności a także przeciwdziałania klęskom żywiołowym	2023-2030
Remont istniejących oraz budowa nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie gminy Świnna	2023-2030
Wdrożenie efektywnych i inteligentnych systemów monitoringu i rozwiązań w celu zmniejszenia strat wody	2023-2030
Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów wraz z działaniami prewencyjnymi	2023-2030
Usunięcie azbestu z budynków mieszkalnych i innych, znajdujących się na terenie gminy, wraz z zapewnieniem bezpiecznego transportu oraz utylizacją odpadów	2023-2030
Zapewnienie gospodarstwu z terenu gminy możliwości wzięcia udziału z programach zwiększania efektywności energetycznej (w tym likwidacji przestarzałych palenisk oraz instalacji nowych i ekologicznych źródeł ciepła)	2023-2030
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – siedzib placówek edukacyjnych	2023-2030
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – strażnic OSP	2023-2030
Modernizacja oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego oraz oświetlenia przestrzeni publicznych, celem poprawy efektywności energetycznej	2023-2030

Budowa magazynów energii na terenie gminy	2023-2030
Zapewnienie na terenie gminy warunków do przyłączania istniejących / nowych obiektów do sieci gazowej	2023-2030
Budowa punktów ładowania pojazdów elektrycznych	2023-2030
Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP, w tym zakup pojazdów ratowniczo – gaśniczych	2023-2030
Zapewnienie pracownikom Urzędu Gminy oraz pracownikom gminnych jednostek organizacyjnych możliwości wykonywania pracy zdalnej, na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych	2023-2030
Inwestycje w obszarze celu strategicznego nr III: „Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy”	
Skomunikowanie gminy ciągiem pieszo – rowerowym	2023-2030
Realizacja prac w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy – oznakowanie, parkingi, miejsca widokowe, miejsca wypoczynku wraz z ich promocją	2023-2030
Modernizacja istniejącej wiaty w Świnnej pod kątem organizacji występów plenerowych	2023-2030
Budowa amfiteatru w Świnnej	2023-2030
Zakup nowych elementów wyposażenia GOK, pod kątem możliwości prowadzenia imprez	2023-2030
Zagospodarowanie terenu przy jazie w Świnnej pod kątem zapewnienia warunków sprzyjających rekreacji	2023-2030
Inwestycje w obszarze celu strategicznego nr IV: „Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców”	
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu gminy rozszerzonej oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych	2023-2030
Organizacja szkoleń i kursów zawodowych / podnoszących kwalifikacje dla mieszkańców	2023-2030
Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	2023-2030
Profilaktyka i wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej	2023-2030
Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców	2023-2030
Rozszerzenie oferty kulturalnej GOK o nowe zajęcia i wydarzenia o charakterze kulturalnym	2023-2030
Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	2023-2030
Współpraca transgraniczna w zakresie promocji walorów obszarów przygranicznych oraz wartości kulturowych	2023-2030

Źródło: na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”, 2023

2.1. Powiązanie projektu z innymi dokumentami, oraz sposoby, w jakich te cele i problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Analizując cele sformułowane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych oraz określonych na szczeblu regionu. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej Gminy.

2.1.2 Dokumenty nadrzędne szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego

Zadania i cele strategiczne zamieszczone w projekcie „Strategii ...” w odniesieniu do poszczególnych celów długoterminowych zapisanych w innych dokumentach zostały tak sformułowane, by w sposób bezpośredni nawiązywać do wymogów i wytycznych zawartych w szeregu dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym oraz wojewódzkim, obejmujących swoją tematyką szeroko rozumiane kwestie ochrony środowiska m.in. w kontekście planowania gospodarczego, przestrzennego i społecznego.

Wspólną cechą wszystkich scharakteryzowanych poniżej dokumentów (która w sposób bezpośredni została przeniesiona do projektu „Strategii ...”) jest dążenie do stworzenia warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska oraz wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Zapisy umieszczone w analizowanym projekcie „Strategii...” są zgodne z postanowieniami dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym takich jak:

Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce

„Strategia Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” jest zgodna w wielu elementach z Projektem Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce.

Umowa Partnerstwa określa strategię interwencji funduszy europejskich w ramach polityk unijnych: polityki spójności i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce w latach 2021-2027. W latach 2021-2027 Polska będzie realizować działania w ramach wszystkich pięciu celów polityki spójności oraz celu dodatkowego umożliwiającego obywatelom i regionom łagodzenie społecznych, gospodarczych i środowiskowo-przestrzennych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

W zakresie konkretnych celów strategicznych „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”, można wymienić powiązanie z następującymi celami polityki, o których mowa w Umowie Partnerstwa:

- ✓ Cel 1.1 „Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej, inteligentnej transformacji gospodarczej”,
- ✓ Cel 1.2 „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa”,
- ✓ Cel 1.3 „Lepiej połączona Europa”,
- ✓ Cel 1.4 „Europa o silniejszym wymiarze społecznym”,
- ✓ Cel 1.5 „Europa bliżej obywateli”,
- ✓ Cel 1.6 „Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu”.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności to program, który składa się z 54 inwestycji i 48 reform. Ma za zadanie wzmocnić polską gospodarkę oraz sprawić, że będzie ona łatwiej znosić wszelkie kryzysy. KPO wpisuje się w zalecenia Rady UE dla Polski oraz Krajowy Program Reform. Obejmuje reformy i inwestycje, które rozpoczęły się po 1 lutym 2020 r. i zakończą do 31 sierpnia 2026 r. Zgodność Strategii Gminy Świnna z KPO odnosi się do następujących obszarów wsparcia:

- Odporność i konkurencyjność gospodarki,
- Zielona energia i zmniejszenie energochłonności,
- Transformacja cyfrowa,
- Zielona, inteligentna mobilność.

Druga aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (IIaPGW)

W dniu 16 lutego 2023 r. ogłoszono w Dzienniku Ustaw rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześciolletniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami. Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE.

IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze dorzecza.

Stanowi podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP)

Przegląd i aktualizacja PZRP stanowi element II cyklu planistycznego zarządzania ryzykiem powodziowym. Wykonany Przegląd realizacji I cyklu planistycznego PZRP wykazał konieczność przeprowadzenia aktualizacji tego dokumentu.

Przegląd i aktualizacja MZP i MRP w II cyklu planistycznym (2016-2021) zostały wykonane na podstawie art. 171 ust. 8 ustawy – Prawo wodne.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Przyjęte w I cyklu planistycznym PZRP trzy cele główne, zostały utrzymane w II cyklu planistycznym, a ich realizację zapewnia osiągnięcie 11 celów szczegółowych w odniesieniu do zagrożenia od strony rzek.

Poniżej przedstawiono cele główne i przyporządkowane im cele szczegółowe aPZRP:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego,
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego,
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) na lata 2021-2027

Na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021r. poz. 1615) obowiązuje Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) na lata 2021-2027, stanowiący dokument o strategicznym znaczeniu, do którego powinny się odnosić późniejsze, konkretne działania minimalizujące skutki suszy, podejmowane zarówno przez organy administracji rządowej, jak i samorządy.

Główny cel Planu przeciwdziałania skutkom suszy został doprecyzowany czterema celami szczegółowymi:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych,
- zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód,
- edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą,
- stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

W dokumencie zostały zawarte także propozycje działań zmieniających zakres korzystania zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, które zwiększają zdolność zatrzymywania wody w okresie suszy. PPSS jest zgodny z celami środowiskowymi w zakresie dobrego stanu wód, o których jest mowa w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Kolejnym dokumentem strategicznym decydującym o kierunkach rozwoju kraju, jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Opracowanie to uściśla cele, które będą wspierane przez Państwo Polskie w zakresie rozwoju regionalnego. „Strategia Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” stanowi wypełnienie zapisów w/w strategii w zakresie Celu Strategicznego tj. „Efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”.

Założenia „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” obejmują szereg celów długoterminowych dotyczących rozwoju obszaru Gminy i zaspokojenia potrzeb mieszkańców przy wykorzystaniu jej wszystkich potencjałów. Szczegółowe cele SRGJ odnoszą się do następujących celów KSRR 2030:

- Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

- Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W zakresie kierunków interwencji o których mowa w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, wymienić należy najistotniejsze z punktu widzenia zgodności ze „Strategią Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”:

- 1.3 Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska
- 1.4 Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
- 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów
- 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego
- 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym
- 2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach
- 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem
- 3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym
- 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Strategia Rozwoju Województwa „Śląskie 2030” koncentruje działania na czterech celach strategicznych, dla których sformułowano cele operacyjne w perspektywie do roku 2030. Dokument strategiczny opracowywany przez Gminę Świnna, w swoich założeniach wpisuje się w poniższe kierunki:

- CEL STRATEGICZNY A Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej
  - Cel operacyjny: A.1. Konkurencyjna gospodarka
  - Cel operacyjny: A.2. Innowacyjna gospodarka
- CEL STRATEGICZNY B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca
  - Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych
  - Cel operacyjny: B.2. Aktywny mieszkaniec
  - Cel operacyjny: B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki
- CEL STRATEGICZNY C Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni
  - Cel operacyjny: C.1. Wysoka jakość środowiska
  - Cel operacyjny: C.2. Efektywna infrastruktura
  - Cel operacyjny: C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu
- CEL STRATEGICZNY D Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym
  - Cel operacyjny: D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny
  - Cel operacyjny: D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu
  - Cel operacyjny: D.3. Nowoczesna administracja publiczna

Projekt programu "Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027"

Zgodnie z najnowszą wersją programu, Województwo Śląskie będzie dystrybuować środki europejskie w ramach 13 obszarów wsparcia tzw. priorytetów:

- Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój,
- Fundusze Europejskie na zielony rozwój,
- Fundusze Europejskie dla zrównoważonej mobilności,
- Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu,
- Fundusze Europejskie dla rynku pracy,

- Fundusze Europejskie dla edukacji,
- Fundusze Europejskie dla społeczeństwa,
- Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca,
- Fundusze Europejskie na rozwój terytorialny,
- Fundusze Europejskie na transformację,
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFRR,
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFS+,
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST.

Gmina jako przyszły Beneficjent, w swoich założeniach i planowanych zadaniach wpisuje się we wszystkie obszary wymienione w w/w dokumencie.

Strategia Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+

„Strategia Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” jest spójna z wszystkim dziewięcioma głównymi priorytetami, założonymi w Strategii dla Powiatu żywieckiego, a także celami operacyjnymi tj.:

- Priorytet 1. Turystyka
  - Cel operacyjny 1. Efektywne wykorzystanie identyfikowanych potencjałów turystycznych
- Priorytet 2. Rozwój gospodarczy i rynek pracy
  - Cel operacyjny 2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu żywieckiego
- Priorytet 3. Infrastruktura drogowa
  - Cel operacyjny 3. Poprawa standardu infrastruktury publicznej
- Priorytet 4. Środowisko naturalne
  - Cel operacyjny 4. Poprawianie stanu środowiska naturalnego i adaptowanie go do zachodzących zmian klimatycznych w kontekście posiadanych potencjałów turystycznych
- Priorytet 5. Transport publiczny
  - Cel operacyjny 5. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej powiatu żywieckiego
- Priorytet 6. Edukacja
  - Cel operacyjny 6. Wzmocnienie sektora edukacji jako kluczowego segmentu usług ponadlokalnych świadczonych przez powiat żywiecki
- Priorytet 7. Usługi społeczne i zdrowotne
  - Cel operacyjny 7. Integracja i podniesienie jakości systemu polityk społecznych
- Priorytet 8. Dziedzictwo Żywiecczyzny
  - Cel operacyjny 8. Wzmacnianie tożsamości lokalnej w oparciu o kulturę oraz aktywność organizacji pozarządowych
- Priorytet 9. Zarządzanie
  - Cel operacyjny 9. Wzmocnienie instytucjonalne powiatu żywieckiego.

3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz problemów w tym zakresie

Analiza stanu środowiska gminy Świnna dokonana została w szeregu obowiązujących dokumentów dotyczących rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego gminy, m.in. w „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świnna na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” oraz „Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla terenu Gminy Świnna”.

W związku z tym niniejsza „Prognoza...” omawia wybrane zagadnienia dotyczące środowiska przyrodniczego mające ewidentny wpływ na cele i zadania zapisane w harmonogramie zamieszczonym w projekcie „Strategii...”.

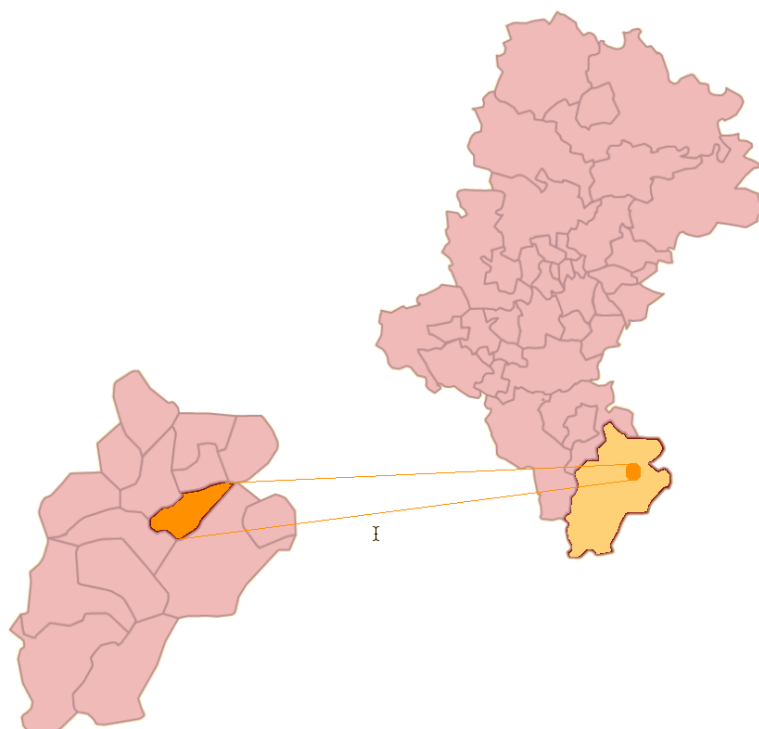
Duży nacisk położono w szczególności na problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi. Do przeprowadzenia analizy zostały wykorzystane dane zamieszczone w projekcie „Strategii...”, przekazane przez Gminę Świnna oraz zgromadzone samodzielnie przez Wykonawcę, w tym również przygotowane w ostatnich latach opracowania, raporty i analizy.

3.1.1 Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia

Gmina wiejska Świnna położona jest w województwie śląskim, w północno-wschodniej części powiatu żywieckiego. Gmina Świnna zajmuje obszar o powierzchni 3 940 ha, zamieszkuje ją około 8 tys. mieszkańców. W skład gminy wchodzi sołectwa: Świnna, Pewel Mała, Pewel Ślemieńska, Trzebinia, Rychwałdek i Przylęków. Największym zamieszkanym sołectwem jest Świnna.

Gmina Świnna graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi:

- od zachodu graniczy z gminą miastem Żywiec należącym do powiatu żywieckiego,
- od północy graniczy z gminą Gilowice zależącą do powiatu żywieckiego,
- od wschodu z gminą Jeleśnia zależącą do powiatu żywieckiego,
- od południa z gminą Radziechowy Wieprz także należącą do powiatu żywieckiego.

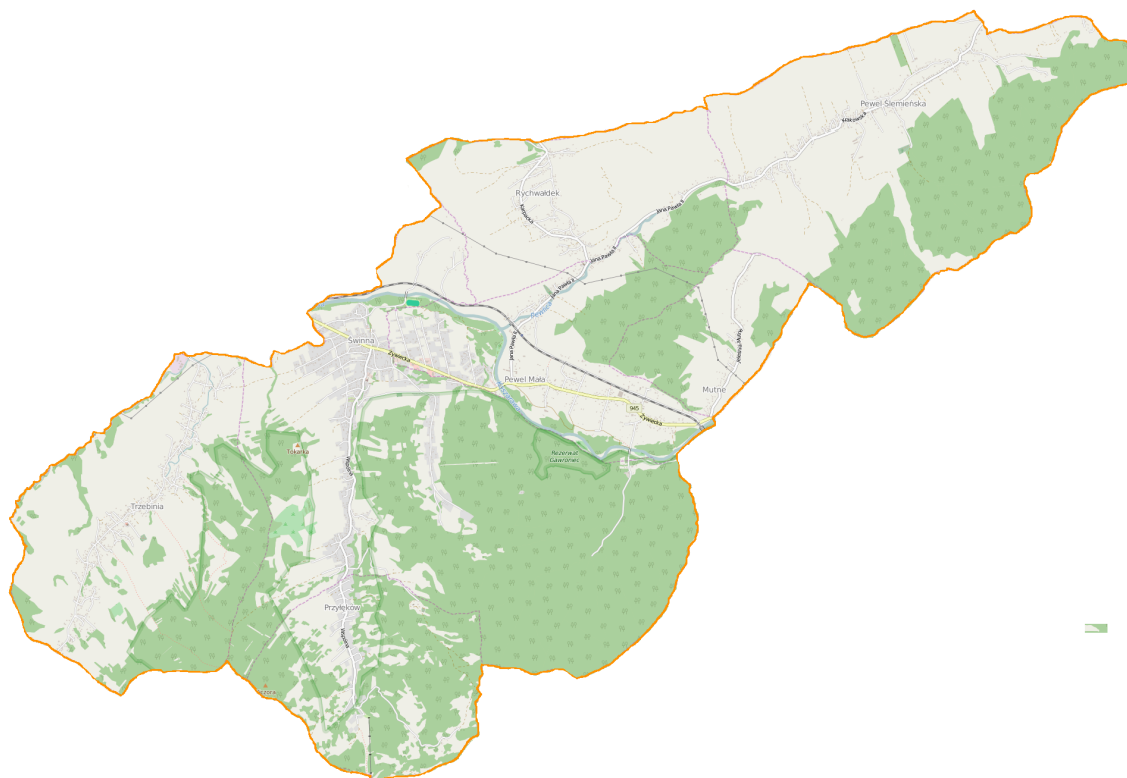
Rysunek 1. Położenie gminy Świnna na tle województwa śląskiego i powiatu żywieckiego

Źródło: www.stat.gov.pl, 2016

W odróżnieniu od wielu innych gmin powiatu Żywieckiego gmina Świnna położona jest nie tylko na terenie Beskidu Żywieckiego, ale również w tzw. Paśmie Pewelskim czy też Pewelsko-Ślemieńskim na terenie którego ulokowała się częściowo Świnna, ale także Pewel Ślemieńska, Pewel Mała i Rychwałdek. Większość gminy rozciąga się na wschód od Żywca, z którym gmina posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne. Dzięki temu jest doskonałym miejscem na weekendowy wypoczynek zarówno latem jak i zimą.

Położenie gminy niedaleko przejścia granicznego na Słowację /15km-Korbielów Glinne/ i dogodna komunikacja (samochodowa, autobusowa i kolejowa) sprawiają, że jest ona miejscem atrakcyjnym również dla potencjalnych inwestorów. Sprzyja temu również dobrze rozwinięty system dróg gminnych.

Rysunek 2. Mapa gminy Świnna

Źródło: opracowanie na podstawie mapy zamieszczonej na stronie www.geoserwis.gov.pl

Zabudowania sołectw w Gminie Świnna ciągną się dnem dolin rzecznych Przyłękówki, Trzebinia, Pewlicy i Koszarawy. Okoliczne wzgórza, rzadko zalesione, poprzecinane pasmami pól uprawnych, łąk i pastwisk otwierają zaskakujące widoki na Kotlinę Żywiecką, Beskid Mały i Żywiecki. Jedynie tereny wchodzące w skład Grupy Pilska, położone w południowo-wschodnim obszarze Gminy, są w pełni zalesione (stoki Jastrzębicy, Kiczory, Grapy, Gawrońca, Madejowa Groń). Przez wszystkie wsie przepływają ciekły wodne, od małych górskich potoków do drugiej co do wielkości rzeki Beskidu Żywieckiego - Koszarawy. Na tej rzece zlokalizowano kilka progów wodnych będących doskonałym miejscem do kąpieli. Czyste wody to efekt ekologicznej działalności władz gminy w tym budowy sieci kanalizacji sanitarnej, co w efekcie przyniosło korzystne zmiany w zasobach wodnych.

Przez teren gminy Świnna przebiegają drogi gminne (o łącznej długości 64 km), powiatowe (18,5 km) oraz odcinek drogi wojewódzkiej nr 945 o długości 4,3 km biegnący przez powiat bielski i żywiecki, łączący miasto Bielsko-Biala z Korbielowem, prowadzący do granicy ze Słowacją. Droga wojewódzka przechodzi centralnie przez centrum gminy i jest uciążliwa dla zlokalizowanej tam zabudowy mieszkaniowej.

Transport zbiorowy drogowy w gminie realizowany jest spółki publiczne jak i prywatne. Autobusy miejskie należące do spółki MZK Żywiec kursują przez gminę Świnna na następujących liniach:

- 1 - Świnna, Przyłęków, Pewel Ślemieńska – Żywiec os. Zgoda
- 2 – Trzebinia – Żywiec Pętla MZK
- 8 – Rychwałdek, Pewel Ślemieńska – Żywiec Pętla MZK
- 13 – Przyłęków - Żywiec Pętla MZK, Os. Kochanowskiego.

Na terenie gminy Świnna znajduje się jeden przystanek kolejowy obsługiwany przez POLREGIO sp. z o.o. - Pewel Mała, który obsługiwany jest przez elektryczne zespoły trakcyjne serii EN57. Przez teren gminy przejeżdżają również pociągi spółki Koleje Śląskie. Jest to 5 km odcinek linii kolejowej nr 97 (pomiędzy stacjami Żywiec Sporysz – Jeleśnia) relacji Katowice – Zakopane.

Na tereny zabudowy mieszkaniowej składa się zabudowa jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa i letniskowa. Są to głównie budynki realizowane na prywatnych działkach przez indywidualnych inwestorów. Zabudowa ta skupia się wzdłuż ciągów komunikacyjnych i cieków wodnych, jednocześnie na wyższych i bardziej stromych obszarach zboczy zaczyna dominować zabudowa letniskowa. Łącznie w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego przeznacza się ok 537 ha pod różnorodną zabudowę mieszkaniową, z czego zainwestowanych jest ok. 42 %.

Na zabudowę usługową w gminie Świnna składają się obiekty usług konsumpcyjnych, związanych głównie z handlem, obiekty i urządzenia sportowe i turystyczne, obiekty użyteczności publicznej, w tym m.in. usługi oświaty, opieki zdrowotnej, administracji, oraz obiekty kultu religijnego. W obowiązującym miejscowym planie przeznaczają się na te cele ok. 24,5 ha, z czego odsetek zainwestowanych terenów wynosi ok. 72%. Tereny produkcyjne w gminie wykorzystywane pod różnego rodzaju przemysł zajmują powierzchnię ok 8,5 ha z czego wykorzystanych obecnie jest w przybliżeniu 70 %.

Przewarżającymi elementami struktury użytkowania terenów w gminie są obszary rolne wraz z terenami lasów, zajmując one łącznie ok. 80 % powierzchni całej gminy. Najliczniej grunty rolne występują w Trzebini i Pewli Ślemieńskiej, i wynoszą kolejno 56% i 47% powierzchni sołectwa. Największe powierzchnie przeznaczone pod tereny leśne znajdują się na obszarze wsi Świnna i Pewel Ślemieńska i stanowią 55% i 38% terytorium tych sołectw.¹

Gmina Świnna jest średnio wyposażona w rozdzielczą sieć wodociagową w dobrym stopniu natomiast w sieć kanalizacyjną, nadal są prowadzone dalsze inwestycje.

Źródłem wody przeznaczonej do spożycia na terenie gminy Świnna jest ujęcie wody Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żywcu.

Na wodociagu Świnna nie są stosowane procesy uzdatniania i dezynfekcji wody, gdyż wodociąg ten jest zaopatrywany przez SUW w Żywcu.

Ponad 50% gospodarstw zostało podłączonych do kanalizacji, co w efekcie przyniosło korzystne zmiany w zasobach wodnych. Ścieki odprowadzane są na oczyszczalnię w Żywcu-MPWik Żywiec, która jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną z usuwaniem biogenów o dopuszczalnym obciążeniu ładunkiem zanieczyszczeń 209 366 RLM i maksymalnym przepływie 42 tys. m³/d. Oczyszczone ścieki kierowane są do zbiornika Tresna. Stąd też Oczyszczalnia została włączona do programu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”. Program ten realizowany jest jako Projekt ISPA/FS Nr 2000/PL/16/P/PE/023 na terenie jedenastu gmin powiatu żywieckiego.

Sieć kanalizacji sanitarnej zlokalizowana jest w sołectwa Pewel Mała, Pewel Ślemieńska, Świnna i Trzebinia.

Kolejne działania pro ekologiczne to wymiana pieców c-o w placówkach oświatowych , na bardziej przyjazne środowisku. Dalszych nakładów finansowych w miarę realizacji zabudowy będzie wymagać sieć elektroenergetyczna. Dbalosc o środowisko naturalne przejawia się także w planie zagospodarowania przestrzennego, który przewiduje nie tylko infrastrukturę drobno przemysłową, ale również określa tereny rekreacyjno-sportowe i te przeznaczone pod budownictwo letniskowo-pensjonatowe.

Latem i zimą gmina Świnna zaprasza turystów spragnionych odpoczynku w ciszy i spokoju , w miejscach łatwo dostępnych pozwalających na rodzinny relaks. Tym łatwiej o ten relaks i rozrywkę że na terenie gminy organizuje się i prowadzi liczne przedsięwzięcia o charakterze sportow-rekreacyjnym, kulturalnym i turystyczno-ekologicznym.

Na stale do kalendarza imprez wpisały się między innymi ; Majowy Bieg Uliczny o Puchar Wójta Gminy Świnna, Pokonkursowa Wystawa Plastyczna „Mieszkam w Beskidach”, Młodzieżowy Rajd Górski „Krokusy”, Dożynki Gminne, Przegląd Rękodzieła i Twórczości Artystycznej Mieszkańców Gminy Świnna, Noworoczny Bal Dla Bezrobotnych czy Rock and Rollowa Noc bez wody. Większość z tych imprez realizowana jest przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Świnnej, zaliczanym do grona najlepszych tego typu placówek w powiecie żywieckim . GOK stale współpracuje ze wszystkimi organizacjami społecznymi działającymi w każdej wsi tworzącej gminę Świnna te organizacje to prężnie działające Koła Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicze Straże Pożarne. Pod patronatem tych ostatnich działają strażackie orkiestry dęte z Rychwałdku i Pewli Ślemieńskiej. W tej ostatniej podobnie jak i w Trzebini i Świnnej działalność prowadzą również kluby sportowe.²

Jednym z podstawowych czynników wpływających na rozwój gmin jest sytuacja demograficzna oraz perspektywy jej zmian. Przyrost ludności to przyrost liczby konsumentów, a zatem wzrost zapotrzebowania na energię oraz jej nośniki, zarówno sieciowe jak i w postaci paliw stałych czy ciekłych.

Gmina wiejska Świnna liczy 7,8 tys. mieszkańców. Pozytywnym zjawiskiem jest rosnąca liczba podmiotów gospodarczych, co świadczy o rozwoju gospodarczym gminy. Na terenie gminy w 2020 roku zarejestrowanych było 689 podmiotów gospodarczych – głównie małych i średnich (wg klasyfikacji REGON). W latach 2009 – 2020 liczba podmiotów wzrosła o 169. Największą grupą branżową na terenie gminy wiejskiej Świnna zdecydowanie są firmy z kategorii budownictwo (sekcja F) oraz handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G). W gminie nie znajdują się żadne przedsiębiorstwa z branży górniczej, wytwarzania i zaopatrywania w energię oraz dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją.

Duża część mieszkańców gminy pracuje w niewielkich zakładach przemysłowych i usługowych na terenie gminy i poza jej granicami, a szczególnie w Żywcu.

Do istotniejszych atrakcji na obszarze gminy zaliczmy:

- Rezerwat przyrody „Gawroniec” – las liściasty i mieszany, położony na zboczach Gawronia i Wolentarskiego Gronia. W rezerwacie oprócz dobrze zachowanego drzewostanu spotkać można liczne zwierzęta.
- Sanktuarium Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Przylękowie – niewielki Kościół z ołtarzem w stylu barokowym wzniesiony na pamiątkę objawienia się Matki Bożej.

¹ Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna, 2014

² <http://www.swinna.pl>

- kapliczki w Pewli Małej, Rychwałdku oraz drewniane i murowane tradycyjne zabudowania,
- w sezonie zimowym działa Ośrodek Sportów Zimowych położony na zboczu Jastrzębicy wraz z wyciągiem talerzykowym.

Na obszarze gminy wyznaczono trasy turystyczne:

- Szlak Turystyczny /żółty/ Świnna – Moczarki nad Przylękowem,
- Szlak Turystyczny /niebieski/ Żywiec-Trzebinia – Romanka,
- Przyrodnicza Trasa Rowerowa Pewel Mała-Węgierska Górka.

W skład bazy noclegowej na terenie Świnnej wchodzi dwa ośrodki wypoczynkowe w Przylękowie i Pewli Małej, dwa gospodarstwa agroturystyczne w Pewli Ślemieńskiej i Pewli Małej, domy letniskowe „Bulinówka”, oraz kwatery w domach prywatnych. Jednocześnie dużą popularnością cieszy się rekreacja indywidualna, gdzie osoby z większych ośrodków miejskich budują prywatne domy sezonowe.

Obiekty sportowo – rekreacyjne funkcjonujące na terenie gminy to:

- Kort tenisowy, boisko do koszykówki - Zespół Szkolno-Przedszkolny Pewel Mała,
- Trzy narciarskie trasy zjazdowe - Stok Jastrzębicy – Przylków,
- Hala sportowa - Gimnazjum w Świnnej,
- Hala sportowa - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pewli Ślemieńskiej.

Lasy Gminy Świnna przyciągają turystów obfitością runa leśnego, bogactwem flory i fauny. Obok pospolitych saren czy dzików można tu czasami stanąć oko w oko z niedźwiedziem, czy wilkiem.

Przez wszystkie wsie płynię kilkanaście cieków wodnych, od małych górskich potoków do drugiej co do wielkości rzeki Beskidu Żywieckiego Koszarawy. Na tej rzece zlokalizowano kilka progów wodnych będących doskonałym miejscem do kąpieli.

Z prastarej puszczy karpackiej niewiele przetrwało do naszych czasów. Jest jednak na terenie gminy takie miejsce, gdzie na stromym opadającym do rzeki Koszarawy stoku wzniesienia Gawroniec, jest najlepiej w Beskidzie Żywieckim zachowany las liściasty i mieszany, z buczyną karpacką, jodłą oraz stanowiskami olszynki karpackiej. Z tych względów na lewym brzegu Koszarawy, w roku 1996 utworzono rezerwat przyrody o powierzchni 23,69ha, nadając mu nazwę „Gawroniec”.

3.1.2 Warunki klimatyczne

Gmina Świnna położona jest w Karpackiej Strefie Ekoklimatycznej: Makroregion Ekoklimatyczny – Gór Średnich Beskidu Śląskiego. Na podstawie średniej rocznej temperatury w Karpatach Zachodnich wyróżnia się sześć pięter klimatycznych związanych z piętrami roślinnymi. W Beskidzie Śląskim wykształcone są w zasadzie trzy piętra klimatyczne od umiarkowanie ciepłego do umiarkowanie zimnego w szczytowych partiach gór. Piętra klimatyczne wiążą się z układem piętrowym tutejszej roślinności. Do wysokości 900 m n.p.m. stoki porastają lasy mieszane, od 900 do 1150 m n.p.m. występują lasy regla dolnego, składające się głównie ze świerka, z niewielką domieszką jodły i buka. Powyżej (od 1150 do 1360 m n.p.m.) znajduje się piętro regla górnego, tworzone przez świerk. W najwyższych partiach występuje kosodrzewina i łąki wysokogórskie (hale). Tutejszy klimat charakteryzuje się dużą zmiennością pogody, znaczną ilością opadów oraz silnymi i częstymi wiatrami. Występują tu także okresy pięknych, słonecznych dni, szczególnie latem i jesienią (tzw. wyże majowe i październikowe). Warunki klimatyczne tego obszaru kształtują masy powietrza różnego pochodzenia geograficznego, największy udział mają masy powietrza polarno morskiego (60% przypadków) oraz polarno-kontynentalnego (25% przypadków). Zróżnicowanie przestrzenne rozkładu i przebiegu średniej dobowej temperatury decyduje o pojawieniu się i trwaniu termicznych pór roku. Obszar gminy ze względu na swe ukształtowanie jest szczególnie narażony na przymrozki. Dni z przymrozkami jest na tym terenie ok. 110 rocznie.

Jedną z najważniejszych cech klimatu Kotliny Żywieckiej jest słaba wentylacja, a co się z tym wiąże częste występowanie tutaj zastoisk chłodnego powietrza, powodujących silne i długotrwałe inwersje termiczne. Roczne sumy opadów zwiększają się od podnóży ku szczytom gór. Przeciętna suma opadów wynosi dla piętra umiarkowanego chłodnego ok. 1400-1800 mm; dla pięter niższych 1000-1100 mm rocznie. Wyraźnie więcej opadów otrzymują stoki o ekspozycji zachodniej. Potencjalny okres zalegania szaty śnieżnej wynosi od 65 do 140 dni. Śnieg pojawia się w górach już około listopada i utrzymuje się do kwietnia. Najdłużej pokrywa lodowa utrzymuje się w górnym dorzeczu Soli. Najobfitsze opady śniegu przypadają na przełom lutego i marca. Charakterystyczną cechą tutejszego klimatu jest występowanie dużej ilości opadów, przekraczających 1200 mm rocznie.³

3.1.3 Hydrografia

Wody powierzchniowe

Przez teren gminy Świnna przepływa rzeka Koszarawa stanowiąca zlewnie Soli oraz w dolinach wpadające do niej potoki: Pewlica, Przylkówka i Trzebinka.

³ Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Świnna, 2022

Koszarawa - długość całkowita rzeki wynosi 30,4 km (5,5 km na terenie gminy Świnna), a powierzchnia zlewni ok. 183,7 km². Źródła rzeki Koszarawy spływają z zachodnich stoków Jalowca, północno-zachodnich Przełęczy Suchoj i północno-wschodnich Lachowego Gronia. Najwyżej położone źródła znajdują się na wysokości około 1000 m. Początkowo spływa w północno-zachodnim kierunku pomiędzy grzbietami Jalowca i Lachowego Gronia, później zakręca w południowo-wschodnim kierunku przepływając przez miejscowość Koszarawa. W miejscowości Przyborów znów zmienia kierunek na północno-zachodni, przepływa przez miejscowości Mutne, Pewel Mała i Świnna. W centrum miasta Żywiec, na wysokości 344 m uchodzi do Soli.

Pewlica – nazwa dwóch blisko siebie i mniej więcej równolegle płynących potoków. Pewlica wschodnia ma źródła na wysokości około 620 m na południowo-zachodnich stokach przełęczy Hucisko w miejscowości Hucisko. Spływa w południowo-zachodnim kierunku doliną, której zbocza tworzą dwa pasma górskie należące do Beskidu Makowskiego; Pasma Laskowskie i Pasma Pewelskie. Ze zboczy tych spływa wiele potoków zasilających Pewlicę. Przepływa przez miejscowość Pewel Wielka i w miejscowości Jeleśnia uchodzi do rzeki Koszarawa.

Pewlica zachodnia ma źródła na północno-zachodnich stokach Bąkowa w Paśmie Pewelskim i spływa w południowo-zachodnim kierunku przez miejscowości Pewel Ślemieńska i Rychwałdek. Oddziela główny ciąg Pasma Pewelskiego od pasma niższych wzgórz, również zaliczanych do Pasma Pewelskiego i opadających do Kotliny Żywieckiej.⁴

Rysunek 3. Wody powierzchniowe na terenie gminy Świnna

Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Cały obszar należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnętrznokarpackiego. Wody podziemne występują tu w postaci wód szczelinowych, rzadziej szczelinowo-porowych w utworach kredy i paleogenu (głównie piaskowce i zlepnie). Wydajności w strefach zbudowanych z piaskowców mogą osiągać do 5 m³/h, zaś w strefach z przewagą łupków z reguły nie przekraczają 2 m³/h. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów na kulminacjach. W dolinie Soli występują wody porowe w utworach czwartorzędowych. Na całym obszarze brak izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu – co może stwarzać zagrożenie przenikania zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Gmina Świnna położona jest w granicach Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych (LZWP) nr 445 Zbiornik warstw Magura (Babia Góra) – trzeciorzędowy poziom wodonośny; szacunkowe zasoby dyspozycyjne LZWP wynoszą 23,5 tys. m³/d, a średnia głębokość ujęć 80 m.

W wodach tych utworów notowano w większości wody typów HCO₃-SO₄-Ca, HCO₃-SO₄-Ca-Mg. Ponadto stwierdzono wody HCO₃-Ca, HCO₃-Ca-Mg oraz wielojonowe świadczące ewidentnie o przekształceniach ich składu chemicznego.⁵

W granicach Gminy Świnna znajduje się obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 446 „Dolina rzeki Sola”, obszar wysokiej ochrony wód podziemnych (OWU), które są wodami poziomu czwartorzędowego słabo izolowanego i co jest z tym związane są silnie narażone na zanieczyszczenie z powierzchni ziemi. Zasięg zbiornika na terenie gminy jest niewielki i obejmuje skrawek północno - zachodniej części gminy.

⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świnna na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, 2018

⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świnna na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, 2018

3.1.4 Budowa geologiczna, hydrologia i warunki glebowe

Teren gminy wznosi się na wysokości od 370- 761,3 m. n. p. m. Najniżej położona jest wieś Trzebinia i Świnna, a najwyższej Pewel Ślemieńska. Większą część Gminy zajmuje Żywiecki Park Krajobrazowy wraz ze strefą ochronną. Zabudowania wsi wchodzących w skład Gminy ciągną się dnem dolin rzecznych Przylkówki, Trzebini, Pewlicy i Koszarawy. Okoliczne wzgórza, rzadko zalesione, poprzecinane pasmami pól uprawnych, łąk i pastwisk otwierają zaskakujące widoki na Kotlinę Żywiecką, Beskid Mały i Żywiecki. Jedynie tereny wchodzące w skład Grupy Pilska, położone w południowo- wschodnim obszarze Gminy, są w pełni zalesione (stoki Jastrzębicy, Kiczory, Grapy, Gawrońca, Madejowa Groń).

Swoje południowe granice gmina, poprzez położenie wsi Przylków, opiera na najdalej na północ wysuniętej części Beskidu Żywieckiego tzw. gnieździe Kiczory. Góra ta jest najwyższym wzniesieniem znajdującym się na terenie naszej gminy./761 mnp.m./. Nieopodal znajduje jedno z czterech na Żywiecczyźnie Sanktuariów Maryjnych oraz Ośrodek Sportów Zimowych „Piaś”. Trzy narciarskie trasy tego ośrodka prowadzą na szczyt Jastrzębicy. Średnia wysokość nad poziomem morza na której położone są wsie wchodzące w skład gminy to około 450 metrów.

Obszar gminy cechuje urozmaicona rzeźba terenu. Nachylenie zboczy jest zróżnicowane, od bardziej stromych w wyższych położonych częściach gminy do leżących niżej terenów charakteryzujących się niewielkimi wzniesieniami i dolinami przecinanymi korytami rzek i potoków. Teren gminy położony jest na wysokości od 370 do 761,3 m n.p.m. Najniżej leżącymi sołectwami są Świnna, na której terenie potok Przylkówka uchodzi do Koszarawy oraz Trzebinia, która ciągnie się wzdłuż doliny potoku Trzebinia. Podobne, małe zróżnicowanie terenu cechuje również Pewel Małą, położoną na północnym brzegu Koszarawy. Większe różnice w wysokościach charakteryzują Przylków, położony w kotlinie, ciągnący się wzdłuż Przylkówki do wzniesienia Jastrzębicy, jak również Rychwałdek, który leży na zboczu Barutki. Najwyżej położonym sołectwem gminy jest Pewel Ślemieńska, otoczona stokami.

Pod względem geologicznym część terenu gminy leżąca w Beskidzie Makowskim zaliczana jest do Karpat Zewnętrznych gór płaszczowinowych wypiętrzonych w orogenezie alpejskiej. Karpaty Zewnętrzne zbudowane są z utworów wieku kredowego i trzeciorzędowego oraz utworów czwartorzędowych. Są to utwory fliszowe wykształcone w postaci naprzemianległych warstw łupków i piaskowców z domieszkami margli, wapieni i zlepieńców. Obecna miąższość nasuniętych Karpat wynosi od 2000 m w północnej części i do około 3000 m w części południowej. Pod utworami fliszowymi znajdują się utwory miocenijskie o miąższości około 50 m w części północnej i około 100 m w części południowej. Utwory fliszowe charakteryzują się silnymi zaburzeniami tektonicznymi i nasunięciami płaszczowinowymi. Powoduje to zmienny bieg i upad warstw, który wynosi często ponad 40°-70° i to w różnych kierunkach (GEOPROJEKT 1981). Strukturalnie omawiany teren leży w obrębie płaszczowiny magurskiej. Płaszczowina magurska charakteryzuje się występowaniem utworów trzeciorzędowych oligoceńskich i paleoceńskich. Są to paleoceńskie piaskowce glaukonitowe i łupki warstw magurskich oraz łupki i piaskowce warstw podmagurskich. Piaskowce te mają strukturę średnio i gruboziarnistą, gruboławicową. Są poprzekładane cienkimi warstwami łupków ciemnych lub zielonkawych i są dość odporne na procesy wietrzenia.

Część terenu gminy położona w obrębie Beskidu Żywieckiego zbudowana jest z oligoceńskich piaskowców i łupków warstw krośnieńskich oraz łupków margli i rogowców warstw minilitowych z przerostami łupków pstrych i piaskowców ciężkowickich z dużą zawartością rumoszu skalnego.

Według „Bilansu...” na obszarze gminy Świnna nie występują udokumentowane złoża kopalin.

Dla terenu 9 gmin należących do powiatu żywieckiego w tym dla gminy Świnna została wydana koncesja przez Ministra Środowiska nr 32/2009/p z dnia 4 maja 2009 r. dla firmy Aurelian Oil & Gas Poland Sp. z o. o. koncesji nr 32/2009/p na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarze „Bielsko-Biała”, obejmującym w obrębie powiatu żywieckiego teren gmin: Czernichów, Gilowice, Jeleśnia, Koszarowa, Lipowa, Łękawica, Łodygowice, Ślemień, **Świnna** oraz miasta Żywiec.

Celem prac jest poszukiwanie i rozpoznawanie konwencjonalnych złóż węglowodorów. Dlatego też projekt badań geologicznych nie przewiduje wykonywania szczelinowania hydraulicznego, typowego dla poszukiwania gazu z łupków, potocznie zwanego gazem łupkowym.⁶

Aktualnie na terenie gminy Świnna nie jest prowadzona żadna eksploatacja, nie ma wydanych decyzji rekultywacyjnych, nie są prowadzone także prace rekultywacyjne.

W obrębie gminy Świnna występują nierównomiernie rozmieszczone różne formy osuwiskowe. Osuwiska koncentrują się na zboczach dolin cieków wodnych. Na terenie zboczy górskich występuje jednak znaczna część osuwisk. Te w wielu przypadkach należy uznać za efekt nie rozważanej, a czasami nawet nieodpowiedzialnej działalności człowieka.

W chwili obecnej w gminie zidentyfikowano 190 osuwisk i miejsc zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Państwowy Instytut Geologiczny w Krakowie planuje aktualizację map dla gminy Świnna.⁷

Ze względu na przydatność gleb podzielić je można na następujące kompleksy:

- **Kompleks psenny górski** o glebach klasy IVa -są to gleby pseudobielicowe brunatne oraz mady, średnio głębokie, o dobrze wykształconym poziomie próchnicznym i dostatecznym stopniu uwilgocenia.

⁶ <http://natemat.pl/68111.gaz-lupkowy-zaszkodzi-Koszarawacywcowi-sprawdzilismy-to-bzdura84>

⁷ na podstawie danych z pisma PIG nr GGI/074-1/2017 z dn. 5 lipca 2017 r.70

- **Kompleks zbożowy górski** o glebach klasy IV i V - są to gleby brunatne kwaśne i wylugowane oraz mady glejowe, dobrze wykształcone.
- **Kompleks owsiano-ziemniaczany górski i owsiany** o glebach klasy V - są to głównie gleby brunatne kwaśne, wykształcone na glinach ciężkich i średnich, zalegających na podłożu skalistym.
- **Kompleksy trwałych użytków zielonych** o glebach IV, V klasy - są to gleby brunatne kwaśne i wylugowane.

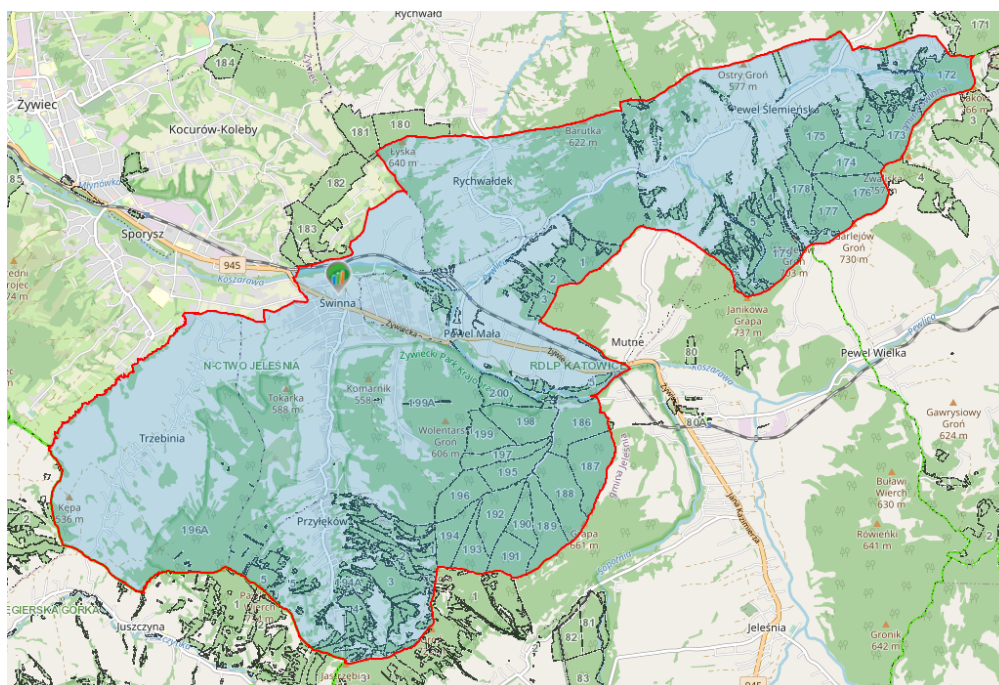
Obszar terrasy łęgowej i tereny okresowo zalewane wodami powodziowymi - są to żwiry i mady rzeczne.

Gleby położone na zboczach wzniesień wykazują dużą podatność na czynniki erozyjne jak: woda, wiatr, czynniki fizyczne i chemiczne.

Lesistość Gminy Świnna wynosi około 34,6 %. Lasy na tym terenie są lasami ochronnymi i należą do Nadleśnictwa Jeleśnia a częściowo stanowią własność prywatną. Lasy te zostały przyporządkowane do następujących kategorii ochronności:

- lasy wodochronne występujące u źródeł rzek i potoków, pełniące funkcje ochrony,
- lasy wodochronne występujące wzdłuż rzek i potoków funkcje przeciwpowodziowe retencji wód,
- stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,
- chroniące środowisko przyrodnicze, w tym lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegające ochronie gatunkowej.

Poniższy rysunek przedstawia mapę zalesień na terenie gminy Świnna.

Rysunek 4. Lasy na terenie gminy Świnna

źródło: Bank Danych o Lasach

3.1.5 Warunki przyrodniczo – krajobrazowe

Analizowany obszar znajduje się w Naturze 2000 ostoi siedliskowej Beskidu Żywieckiego PLH 240002. Przedmiotowy obszar stanowi ostoję fauny typowej dla puszczy karpackiej i jest bogaty w stanowiska rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i bezkręgowców. Dzięki bogactwu walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz położeniu w Parku Krajobrazowym Beskidu Żywieckiego i w Beskidzie Makowskim, należy do terenów o dużej wartości przyrodniczej. Bogate zróżnicowanie siedliskowe związane z urozmaiconą rzeźbą terenu, dość gęsta sieć hydrograficzną oraz niezłe zachowana naturalna struktura przyrodnicza, znajdują odzwierciedlenie w bogactwie szaty roślinnej.

Charakteryzując roślinność w dolinie rzeki Koszarawy i jej dopływów z punktu widzenia pełnionej przez dolinę funkcji korytarza ekologicznego przyjęto następujące założenia:

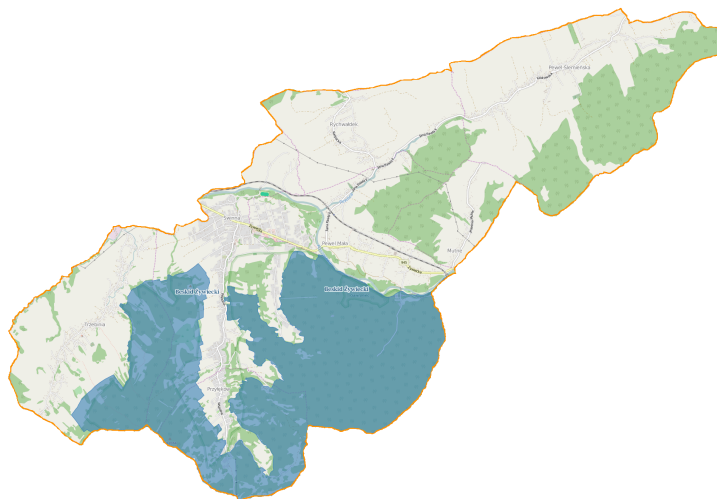
- układy roślinności stanowią istotny element środowiska przyrodniczego warunkujący występowanie poszczególnych gatunków roślin i zwierząt, a także w decydujący sposób wpływający na tworzenie się różnych związków ekologicznych,
- ciągłość struktur roślinnych stanowi drogę migracji pewnych gatunków oraz rozprzestrzeniania się układów ekologicznych,

- zwarty ciąg roślinności jednego typu lub ciąg bliskich sobie stanowisk może być traktowany jako “korytarz” dla wszystkich tych gatunków, dla których roślinność taka stwarza korzystne warunki.

Na terenie Gminy Świnna znajdują się:

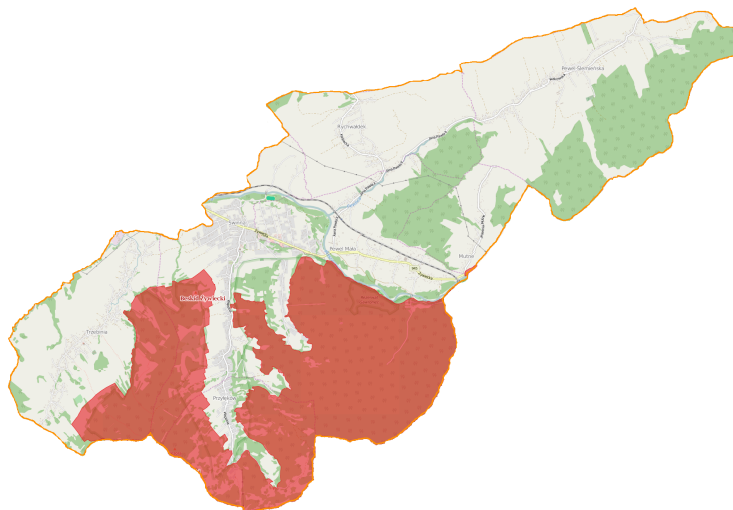
Obszary NATURA 2000 - Południowa część gminy Świnna znajduje się w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB 240002 oraz Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006. Obszary znajdują się w obrębie Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

Podstawą typowania ostoi OSO Natura 2000 jest występowanie populacji lęgowej gładzka (co najmniej 50-80 osobników), która przekracza 10% populacji krajowej. Jest to gatunek skrajnie zagrożony w województwie śląskim i w skali Polski. Beskid Żywiecki jest jednym z najważniejszych obszarów występowania gładzka w kraju. Ponadto stwierdzono występowanie, w okresie lęgowym, następujących gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej: jarząbka, puchacza, sówecki, dzięcioła zielonosiwego, dzięcioła czarnego, dzięcioła białogrzbietego, dzięcioła trójpalczastego i gąsiora.

Rysunek 5. Obszary objęte siecią NATURA 2000 Beskid Żywiecki - obszary specjalnej ochrony ptaków

Źródło: na podstawie map zamieszczonych na www.geoserwis.gov.pl

Rysunek 6. Obszary objęte siecią NATURA 2000 Beskid Żywiecki - obszary specjalnej ochrony siedlisk

Źródło: na podstawie map zamieszczonych na www.geoserwis.gov.pl

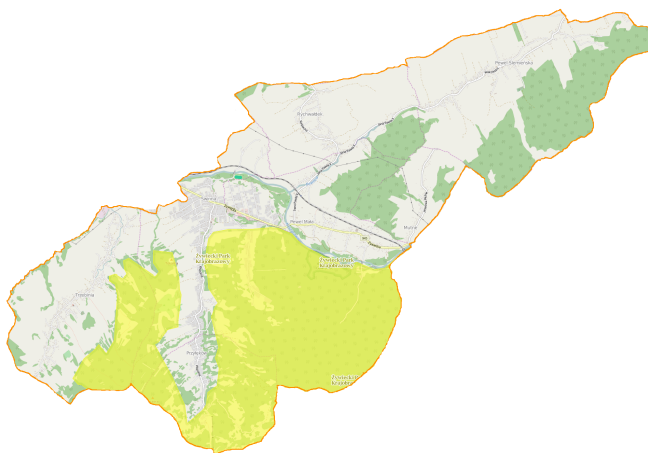
Żywiecki Park Krajobrazowy jest wielkopowierzchniowym elementem krajowego systemu obszarów chronionych, obejmującym zdecydowaną większość terenu gminy o naturalnych cechach krajobrazu i nieliczne zgrupowania zabudowy wiejskiej (osiedla na polanach leśnych, schroniska górskie).

Tą formą ochrony przyrody objęto około 3070 ha terenu Gminy (w tym park - 1270 ha; otulina 1800 ha).

Obszar parku obejmuje naturalne i mało przez człowieka przekształcone ekosystemy lasów i pól uprawnych, razem ze znajdującymi się tutaj zabytkami kultury materialnej. W gospodarce na terenie parku obowiązuje zasada ekorozwoju. Oznacza to stosowanie zrównoważonej gospodarki rolnej i leśnej, racjonalne korzystanie z wód i kopalin oraz właściwą gospodarkę odpadami i stosowanie tzw. czystej energii.

Ochrona parku wymusza eliminowanie działalności powodującej trwale i nieestetyczne zmiany krajobrazu, zanieczyszczenie środowiska lub zakłócanie naturalnych procesów przyrodniczych. Park jest obszarem chronionym, w

obręb, którego można jednak prowadzić działalność gospodarczą uwzględniając dotychczasowy stan zagospodarowania i użytkowania terenu. Rozporządzenie w sprawie utworzenia parku uznaje „potrzeby racjonalnie pojętej turystyki, sportu i rekreacji” jako jeden z celów jego istnienia. Natomiast otulina jako strefa ochronna, ma zabezpieczać park przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych, spełniając równocześnie rolę zaplecza przestrzennego i turystyczno-usługowego. Stopień ochrony musi być proporcjonalny do różnych walorów poszczególnych ekosystemów i obszarów, zatem rozwój i rozmieszczenie poszczególnych funkcji oraz elementów struktury przestrzennej należy dostosować do lokalnych uwarunkowań. Wprowadzono podział obszaru parku na strefy uwzględniające różnorodność struktury obszaru oraz związanych z tym zadań ochronnych, a zwłaszcza zróżnicowanie ustaleń o charakterze regulacyjnym. W operatach szczegółowych określono zasady ochrony ekosystemów oraz elementów przyrody nieożywionej.

Rysunek 7. Obszar Żywieckiego Parku Krajobrazowego na tle gminy Świnna

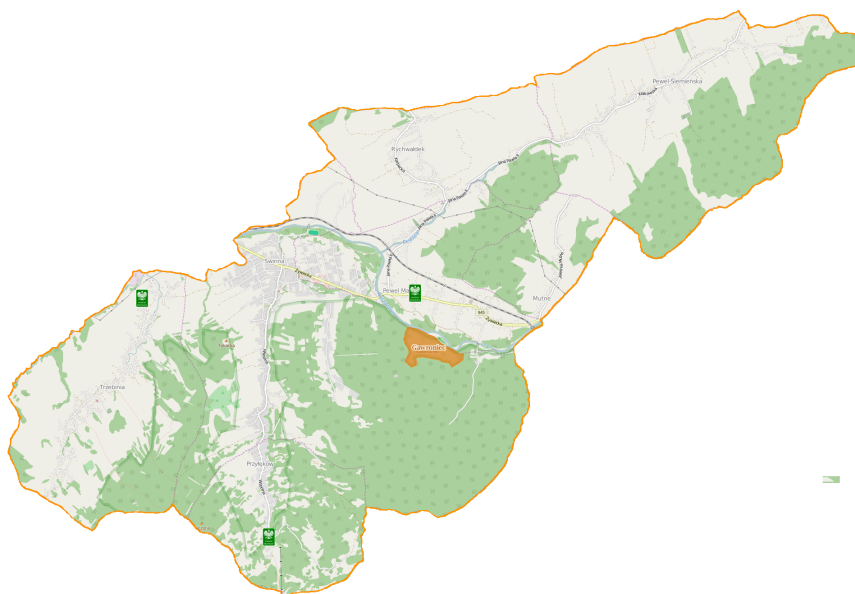
Źródło: na podstawie map zamieszczonych na www.geoserwis.gov.pl

Rezerwat przyrody Gawroniec

Rezerwat ma powierzchnię 23,69 ha

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu buczyny karpackiej z dużym udziałem sosny.

W skład rezerwatu wchodzi obszar oznaczony w planie urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Jeleśnia, według stanu na dzień 1 stycznia 1995 r. jako oddziały lasu nr 198f, 198h, od 200a do 200d.

Rysunek 8. Lokalizacja pomników przyrody i rezerwatu Gawroniec na terenie gminy Świnna

Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Sieci ekologiczne ECINET – Polska

Dzięki położeniu w granicach Parku Krajobrazowego Beskidu Żywieckiego, analizowany teren należy do obszaru węzłowego rangi krajowej w sieci ekologicznej ECONET POLSKA, a także do obszaru o randze międzynarodowej. Obszar centralny Parku oraz tereny związane z rzeką Solą i jej zlewnią, stanowi ostoję przyrody CORINE, wyznaczona według europejskich standardów CORINE biotopes i CORINE land cover. Motywem wyznaczenia ostoi jest ochrona krajobrazu oraz ptaków. Na terenie ostoi Beskidu Żywieckiego znajdują się też siedliska kluczowe o unikatowej wartości.

Korytarze ekologiczne

Gmina Świnna położona jest w obrębie korytarzy ekologicznych, wydzielonych ramach projektu „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I.” (Parusel J. B. i in., 2010) oraz „Projektu korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć obszarów Natura 2000” (Jędrzejewski W. i in., 2005r.), który powstał w nawiązaniu do korytarzy migracyjnych w krajach sąsiednich.

Obszary i korytarze ichtiologiczne

obszar gminy położony jest w ostoi ichtiofauny, wyznaczonym w miejscu występowania gatunków przewodnich (istotnych gospodarczo) dla danej krainy rybnej, gatunków objętych polską ochroną prawną; gatunków, których siedliska są chronione na podstawie Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wg Czerwonej Listy Słodkowodnej Ichtiofauny Polski.

Ostoja ichtiofauny - w obszarze Świnnej jest to rzeka Koszarawa - ostoja wyznaczona dla zachowania materiału genetycznego cennych gatunków ryb i dla potadromicznych gatunków ryb. W obrębie wyznaczonej ostoi ichtiofauny zostały dodatkowo określone obszary rdzeniowe zapewniające warunki niezbędne do przetrwania cennych gatunków ryb, a zwłaszcza komunikację ekologiczną w obrębie ostoi oraz miejsca potrzebne do odbycia tarła, rozwoju wszystkich stadiów wiekowych tych gatunków. Cieki wyznaczone, jako obszary rdzeniowe to Sopotnia, Krzyżówka, Pewel Wielka, Koszarawa.

Obszary i korytarze wyznaczone dla ornitofauny

na terenie gminy Świnna znajdują się korytarze, którymi migrują ptaki oraz przystanki pośrednie, czyli miejsca zlokalizowane w obrębie szlaków migracji ptaków, będące terenem zerowania, odpoczynku, gniazdowania lub zimowania określonych gatunków. Korytarze ornitologiczne wyznaczono na podstawie obecności i liczebności gatunków wskaźnikowych. Kryterium wyboru tych gatunków był ich status zagrożenia w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Przystankami pośrednimi ustanowiono również te obszary, które zaklasyfikowane zostały jako IBA (Important Bird Area).

Przystanek pośredni: Beskid Żywiecki - Przystanek o znaczeniu ponadregionalnym

Obszar obejmuje ostoję ptasią o znaczeniu europejskim (kod ostoi IBA: PL 127), w obrębie Świnnej pokrywa się z obszarem Natura 2000 OSO Beskid Żywiecki. W ostoi Beskid Żywiecki stwierdzono występowanie co najmniej 9 gatunków ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebność jednego gatunku (głuszka - 50 -120 samców w latach 1995 - 2002) spełnia kryteria wyznaczania ostoi ptasich wprowadzone przez BirdLife International. Beskid Żywiecki to jedna z najważniejszych ostoi głuszcza w Polsce. Występuje tu także 8 gatunków wymienionych w Dyrektywie Ptasiej (jarząbek, puchacz, puszczyk uralski, włochatka, sóweczka, dzięciol czarny, dzięciol białogrzbiety, dzięciol trójpalczasty).

Korytarz ornitologiczny: Lasy Beskidu Śląskiego i Żywieckiego - Korytarz o znaczeniu ponadregionalnym. Korytarz obejmuje beskidzką część województwa śląskiego i łączy się z lasami górskimi w Czechach i na Słowacji. W jego skład wchodzi także Zbiornik Żywiecki. Szczególne znaczenie w przestrzeni tego korytarza ekologicznego posiada powierzchnia lądowa, zwłaszcza leśna. Znaczenie to dotyczy kondycji regionalnych i krajowych populacji rzadkich i ginących gatunków ptaków o przeważająco osiadłym trybie życia, (jarząbek, głuszcza, puchacz, sóweczka, puszczyk uralski, dzięciol białogrzbiety i dzięciol trójpalczasty). Omawiany korytarz obejmuje ważne stanowiska lęgowe wymienionych gatunków, zlokalizowane w lasach Beskidu Śląskiego i Żywieckiego. Ich lęgownice w Beskidzie Żywieckim łączą się bezpośrednio z arealem populacji żyjących po stronie słowackiej, co jest ważne dla przepływu genów między populacjami.

Obszary i korytarze wyznaczone dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych

Na terenie gminy Świnna znajdują się korytarze migracyjne umożliwiające przemieszczanie się pomiędzy siedliskami osobników należących do populacji ssaków kopytnych i drapieżnych oraz przystanki pośrednie, czyli obszary, które stanowią potencjalne siedliska tych zwierząt (były zasiedlone w przeszłości lub posiadają sprzyjające uwarunkowania przyrodnicze).

Obszary dla ssaków drapieżnych i kopytnych: obszar węzłowy Beskid Żywiecki, w obrębie gminy Świnna pokrywa się z obszarem Natura 2000 SOO Beskid Żywiecki. Obszar węzłowy dla ssaków drapieżnych - niedźwiedź brunatny, wilk i rys. Obszar węzłowy dla ssaków kopytnych - dzika.

Występujące tu populacje dużych ssaków drapieżnych i ssaków kopytnych mają swoją kontynuację na terenie gminy Świnna oraz po słowackiej stronie Beskidu Żywieckiego i swobodnie migrują poprzez granicę państwa

Korytarze dla ssaków drapieżnych i kopytnych - Korytarz D/BŻ-BŻ łączący Żywiecki Park Krajobrazowy ze znajdującym się po stronie województwa małopolskiego Babiogórskim Parkiem Narodowym i pasmem Polic. Jest częścią biegnącego w województwie małopolskim korytarza ekologicznego łączącego Beskid Żywiecki z Beskidem Małym poprzez Beskid Makowski. Korytarz składa się z dwóch odgałęzień. Pierwsze podąża wzdłuż pasma przygranicznego przez Gluchaczki, Jaworzynę i Beskidek, natomiast drugie biegnie przez góry Stryk, Kiczora, dolinę potoku Koszarawa pomiędzy Jeleśnią a Przyborowem, a następnie przez Prusaków Groń, Wytrzyszczon i górny bieg potoku Pewlica.

Południowy Korytarz Ekologiczny

Powstał w nawiązaniu do korytarzy migracyjnych w krajach sąsiednich, w celu zapewnienia łączności ekologicznej w skali europejskiej. W skład sieci wchodzi obszary przyrodniczo cenne oraz odcinki łączące te obszary. Na terenie gminy Świnna, przebiega krajowy Południowy Korytarz Ekologiczny - część biegnącego w województwie małopolskim korytarza ekologicznego łączącego Beskid Żywiecki z Beskidem Małym poprzez Beskid Makowski. Na terenie gminy przebiega dwoma odgałęzieniami:

- na południu wzdłuż pogranicznego pasma Beskidu Żywieckiego, na północy granicznymi wzniesieniami Przypór, Kiczora, doliną Koszarawy,
- na północny-wschód w kierunku Leskowca (Beskid Mały).⁸

Pomniki Przyrody

Na terenie gminy Świnna są dwa ustanowione pomniki przyrody, w tym 1 drzewo i grupa 3 drzew.

Tabela 2 Pomniki przyrody na terenie gminy Świnna

Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody
Wiąz górski	1968-07- 31	Decyzja PWRN w Krakowie nr RL-op-8311/217/68 z 31.07.1968r.	Wiąz górski (<i>Ulmus glabra</i>) Obwód 496 cm. wysokość 31 m.
Grupa drzew	1995-02- 25	Rozporządzenie nr 3/95 Wojewody Bielskiego z 25.02.1995r. pkt 3 rozporządzenia (Dz U z 95 nr 4 poz 71)	Grupa 3 drzew: lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) (kiedyś 4 lipy) Obwód 346, 295, 407, 257. wysokość 25 m

Źródło: na podstawie <https://crfop.gdos.gov.pl>, 2023

⁸ na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna, 2014

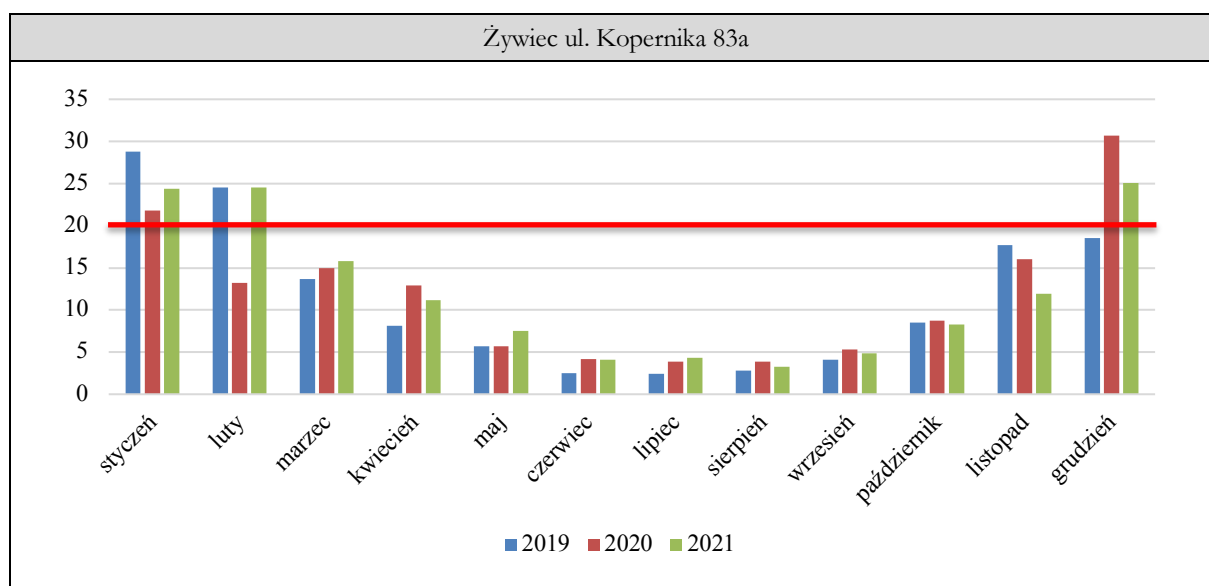

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM

4.1. Powietrze atmosferyczne

Na terenie strefy śląskiej oceny prowadzone są w oparciu o stacje pomiarowe znajdujące się poza terenem gminy Świnna. Najbliżej granic gminy zlokalizowana jest stacja pomiarowa w Żywcu przy ul. Kopernika 83a, gdzie prowadzone są ciągle automatyczne pomiary imisyjne stężeń dwutlenku siarki, tlenków azotu (NO, NO₂, NO_x) oraz pyłu zawieszonego PM₁₀, a także pomiary manualne: arsenu, niklu, kadmu, ołowiu, benzo(a)pirenu w PM₁₀, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz pomiary parametrów meteorologicznych.

Dwutlenek siarki (SO₂) to jeden ze składników smogu. Powstaje m.in. podczas spalania paliw zawierających siarkę (np. węgla). W związku z tym wyraźnie zaznacza się korelacja zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki z okresem grzewczym – maksymalne stężenia w latach 2019-2021 występowały w miesiącach jesiennych i zimowych. Najwyższe stężenie (30,07 µg/m³) odnotowano w grudniu 2020 r., a najniższe (2,04 µg/m³) w lipcu 2020 r.

LEGENDA:

 czerwona linia oznacza dopuszczalny poziom zanieczyszczenia (rok kalendarzowy)

Rysunek 9 Średnie stężenie dwutlenku siarki na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 (µg/m³)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Średnioroczne stężenia na stacji kształtuje się poniżej poziomu dopuszczalnego wynoszącego 20 µg/m³, na podobnym poziomie, z nieznaczną tendencją wzrostową.

Tabela 3 Średnioroczne stężenie dwutlenku siarki na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021

Dwutlenek siarki (SO ₂) poziom dopuszczalny: 20 µg/m ³	Średnioroczne stężenie [µg/m ³]		
	2019	2020	2021
Żywiec ul. Kopernika	11,4	11,8	12,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Dwutlenek azotu (NO₂) ma największe z grupy tlenków azotu negatywne oddziaływanie na człowieka. Jest składnikiem smogu powstającym zwłaszcza na skutek przedostawania się do atmosfery spalin samochodowych. Z powodu braku szczegółowych danych nie jest możliwe określenie maksymalnego i minimalnego średniego stężenia tlenków azotu.

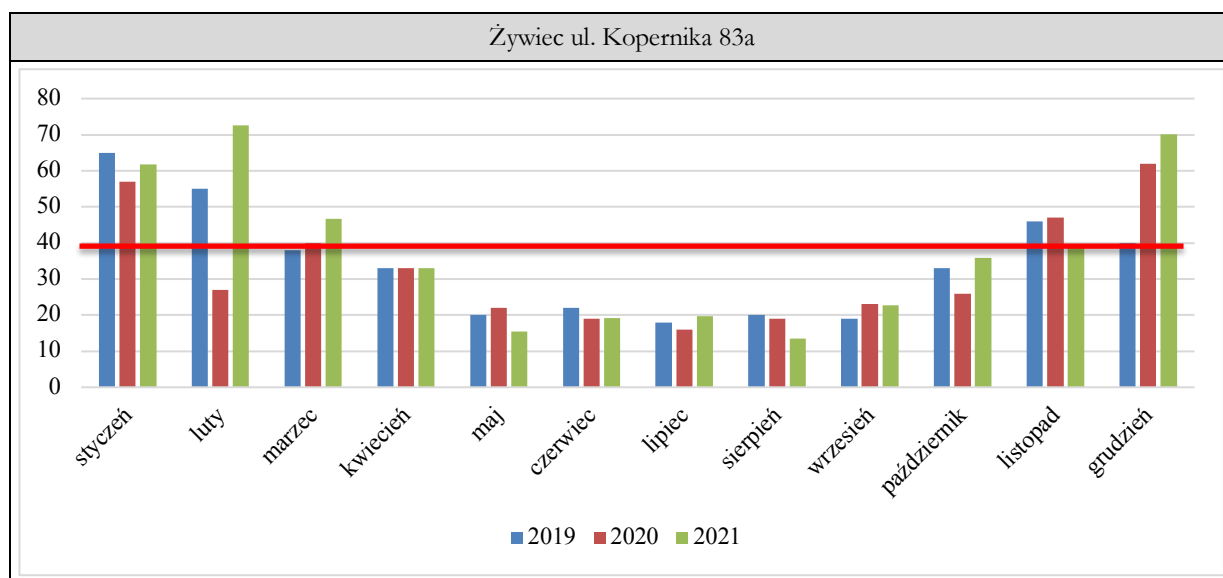
Średnioroczne wartości stężenia dwutlenku azotu utrzymują się na podobnym poziomie, z tendencją wzrostową, jednakże znacznie poniżej poziomu dopuszczalnego – 40 µg/m³.

Tabela 4 Średnioroczne stężenie dwutlenku azotu na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021

Dwutlenek azotu (NO ₂) poziom dopuszczalny: 40 µg/m ³	Średnioroczne stężenie [µg/m ³]		
	2019	2020	2021
Żywiec ul. Kopernika	15,0	14,0	20,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Pyły PM₁₀ pochodzenia antropogenicznego powstają głównie w wyniku spalania paliw słabej jakości oraz śmieci. Dlatego też zanieczyszczenie pyłem PM₁₀ jest silnie skorelowane z okresem grzewczym. Najwyższe miesięczne wartości stężenia pyłu PM₁₀ (72,59 µg/m³) odnotowano w lutym 2021 r.

LEGENDA:

— czerwona linia oznacza dopuszczalny poziom zanieczyszczenia (rok kalendarzowy)

Rysunek 10 Średnie stężenie pyłu PM₁₀ na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 (µg/m³)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Poziom dopuszczalny średniorocznej wartości stężenia zanieczyszczenia pyłem PM₁₀ wynosi 40 µg/m³. Wartości dla stacji kształtują się poniżej poziomu dopuszczalnego. Zauważalny jest nieznaczny wzrost średniorocznego stężenia w roku 2021 w stosunku do 2019 roku.

Tabela 5 Średnioroczne stężenie pyłu PM₁₀ na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021

Pył PM ₁₀ poziom dopuszczalny: 40 µg/m ³	Średnioroczne stężenie [µg/m ³]		
	2019	2020	2021
Żywiec ul. Kopernika	34	33	37,52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim za 2021 rok wykazała nieco gorszą jakość powietrza niż w roku 2020, ale zaznaczyć należy, iż sezon grzewczy w 2020 roku był wyjątkowo ciepły. W okresie styczeń – marzec 2021 było o wiele chłodniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, co przełożyło się na znacznie wyższe stężenia zanieczyszczeń.

W rocznej ocenie powietrza zwrócono uwagę na to, że główną przyczyną złej jakości powietrza w województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (bytowo-komunalna) z wykorzystaniem pieców na paliwa stałe, często złej jakości, charakteryzujących się niską efektywnością energetyczną i dużą emisją zanieczyszczeń. Znacznie mniejszy wpływ ma emisja przemysłowa i liniowa. Jedynie przekroczenia norm dla ozonu wynikają z oddziaływania naturalnych źródeł emisji, niezwiązanych z działalnością człowieka.

Zanieczyszczenia pyłem PM₁₀, pyłem PM₂₅ oraz benzo(a)pirenem są silnie związane z emisją pochodzącą ze spalania paliw w gospodarstwach domowych. Dlatego też wyraźnie wyższe niż średnio w roku wartości stężeń tych zanieczyszczeń notowane są w okresie grzewczym. Uwarunkowania przyrodnicze i społeczno-gospodarcze powiatu żywieckiego wpływają na znaczny udział tego rodzaju emisji w ogólnym bilansie zanieczyszczeń.

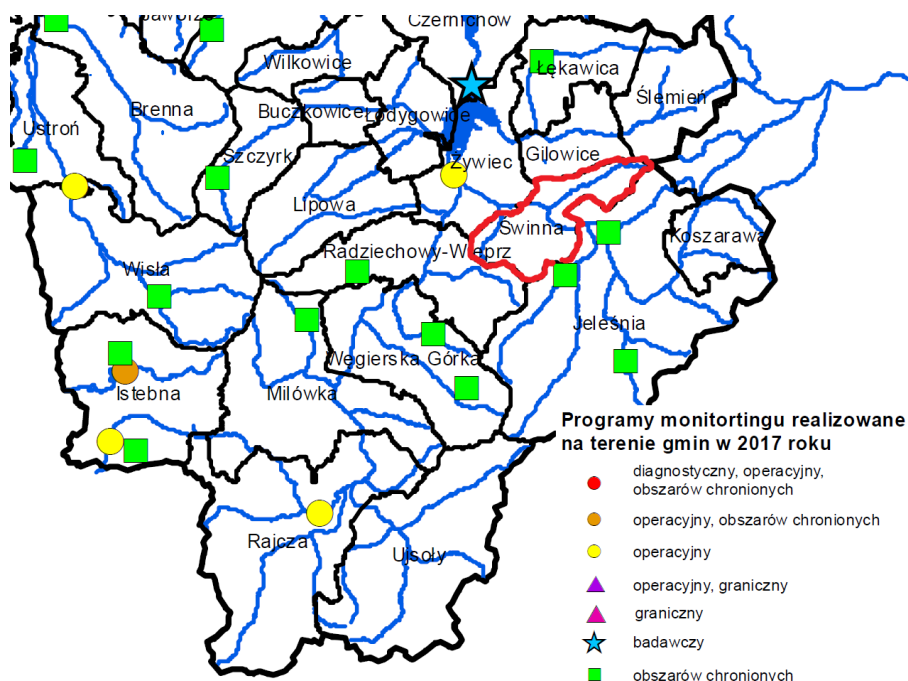
4.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar gminy Świnna położony jest w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Górnej-Zachodniej Wisły, a najważniejszymi ciekami znajdującymi się w granicach gminy są rzeka Koszarawa stanowiąca zlewnie Soli oraz w dolinach wpadające do niej potoki: Pewlica, Przylkówka i Trzebinka.

Zgodnie z II aktualizacją Planów gospodarowania wodami (IIaPGW), które obowiązują od 2023 r. Gmina Świnna położona jest w rejonie 3 jednolitych części wód powierzchniowych tj.

- PLRW20001221324749 Pewlica,
- PLRW2000142132499 Koszarawa od Krzyżówki bez Krzyżówki do ujścia,
- PLRW20001221324929 Trzebinka.

Wszystkie 3 JCWP położone na terenie Gminy Świnna są silnie zmienionymi częściami wód (SZCW) dlatego określony dla nich został potencjał ekologiczny na nie stan ekologiczny.

Rysunek 11 Punkty monitoringu jakości wód powierzchniowych w rejonie gminy Świnna

Źródło: Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych i realizowane programy monitoringu rzek i zbiorników zaporowych, WIOŚ w Katowicach

W obrębie regionu wodnego górnej Wisły na terenie powiatu żywieckiego dokonano Oceny stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

RW20000421327999 Soła od Wody Ujsolskiej do zb. Tresna

- umiarkowany potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej stanu dobrego (PSD_sr),
- aktualny stan ogólny poniżej dobrego,
- status JCWP – silnie zmieniona część wód,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona.

RW20000421327899 Łękawka

- umiarkowany potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej stanu dobrego (PSD_sr),
- aktualny stan ogólny poniżej dobrego,
- status JCWP – silnie zmieniona część wód,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona.

RW2000042132499 Koszarawa

- umiarkowany potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej stanu dobrego (PSD_sr),
- aktualny stan ogólny poniżej dobrego,
- status JCWP – silnie zmieniona część wód,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona.

W trzech JCWP odnotowano potencjał ekologiczny określono umiarkowany.

We wszystkich badanych JCWP stan chemiczny został przedstawiony jako poniżej dobrego, ze względu na przekroczenia wskaźników chemicznych głównie ze względu na benzo(a)piren, heptachlor; bromowane difenyletery, heptachlor.⁹

Wszystkie jednolite części wód powierzchniowych znajdujące się na terenie Gminy Świnna odznaczają się stanem ogólnym określonym jako zły.

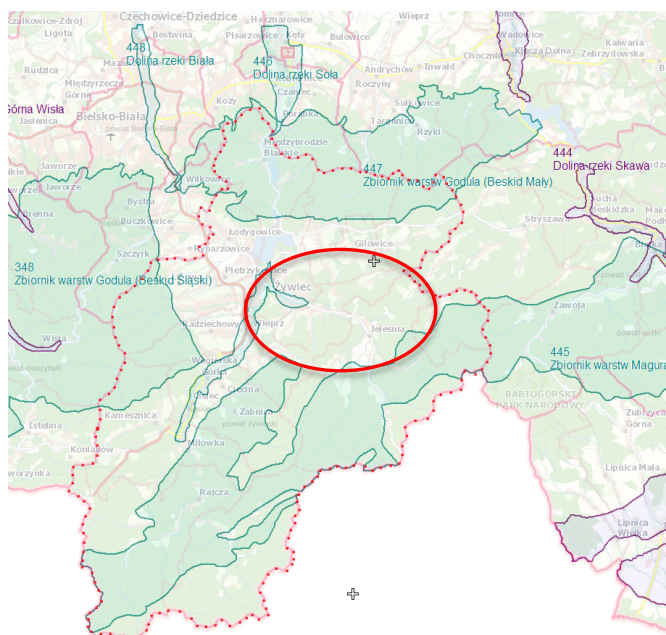
Gmina Świnna położona jest w okolicy Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych (LZWP) nr 445 Zbiornik warstw Magura (Babia Góra) – trzeciorzędowy poziom wodonośny; szacunkowe zasoby dyspozycyjne LZWP wynoszą 23,5 tys. m³/d, a średnia głębokość ujęć 80 m.

W wodach tych utworów notowano w większości wody typów HCO₃-SO₄-Ca, HCO₃-SO₄-Ca-Mg. Ponadto stwierdzono wody HCO₃-Ca, HCO₃-Ca-Mg oraz wielojonowe świadczące ewidentnie o przekształceniach ich składu chemicznego.¹⁰

W granicach Gminy Świnna znajduje się obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 446 „Dolina rzeki Sola”, obszar wysokiej ochrony wód podziemnych (OWU), które są wodami poziomu czwartorzędowego słabo izolowanego i co jest z tym związane są silnie narażone na zanieczyszczenie z powierzchni ziemi. Zasięg zbiornika na terenie gminy jest niewielki i obejmuje skrawek północno - zachodniej części gminy.

W ramach prac nad przygotowaniem drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy (3 cykl planistyczny) państwowa służba hydrogeologiczna przeprowadziła przegląd granic JCWPd oraz aktualizacje ich charakterystyk (przejdź do strony PGW). Opracowano podział na 174 JCWPd, który będzie obowiązywał w latach 2022-2027. Jest on oparty na podziale na 172 jednostki obowiązującym w latach 2016-2021.

Według aktualnego podziału Polski na jednolite części wód podziemnych teren gminy Świnna położony jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr 158 (JCWPd).

Rysunek 12 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) w rejonie powiatu żywieckiego i gminy Świnna

źródło: Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, www.pgi.gov.pl

Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGiMiZŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) wykazała stan chemiczny dobry, stan ilościowy dobry, oraz stan JCWPd dobry, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego jest niezagrożona.¹¹

⁹ na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/>

¹⁰ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świnna na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, 2018

¹¹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne>

Województwo śląskie w tym gmina Świnna na tle innych regionów Polski nie jest narażone na susze w szczególny sposób. Obszarami Polski narażonymi na susze są przede wszystkim Wielkopolska i wschodnia część Mazowsza. Województwo śląskie, dzięki położeniu na południu Polski, gdzie roczne sumy opadów są wyższe niż w regionach położonych dalej na północ, jest jednym z mniej suchych obszarów Polski. Niemniej jednak duża gęstość zaludnienia, wysoki stopień zagospodarowania regionu powoduje, że stale i pewne dostawy wody do celów spożywczych mają ogromne znaczenie. Niski poziom opadów utrzymujący się przez wiele miesięcy oznacza straty w wielu gałęziach gospodarki (m.in. rolnictwo, turystyka). Na ogół jednak nie występuje zagrożenie stabilności dostaw wody pitnej dla mieszkańców.

W projekcie „Strategii...” w odniesieniu do terenu gminy Świnna zostały uwzględnione informacje wynikające z ww. Planu dotyczące rekomendowanych działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, a także stopnia zagrożenia suszą takie jak budowanie świadomości społeczeństwa w temacie zjawiska suszy, który obejmuje programy edukacyjne i kampanie edukacyjne skierowane do różnych grup społecznych, w podziale na wiek, miejsce zamieszkania oraz różne potrzeby użytkowników wód. W ramach edukacji należy promować retencjonowanie wód opadowych o roztopowych a także retencję na terenach rolniczych w postaci utrzymywania i konserwacji urządzeń melioracyjnych.

Na terenie gminy Świnna w Planie przeciwdziałania skutkom suszy nie zaplanowano działań inwestycyjnych przyczyniających się do przeciwdziałania suszy.

4.4. Ochrona powierzchni ziemi

Na terenie powiatu w ramach Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski zlokalizowane są dwa punkty pomiarowe: w miejscowości Cięcina (gm. Węgierska Górka) oraz w mieście Żywiec. Ostatnie badania prowadzone były w 2020 roku. Wyniki badań wskazują na postępowanie zakwaszenia gleb zarówno w Żywcu i w Węgierskiej Górze, powiększyła się także w Żywcu zawartość węglowodorów nienasyconych, a na stanowisku w Węgierskiej Górze zmniejszyła się zawartość węglowodorów nienasyconych. Pełne wyniki badań dostępne są na stronie www.gios.gov.pl/chemizm_gleb

W latach 2020-2021 OSCHR w Gliwicach wykonała na terenie powiatu żywieckiego na zlecenie badania makroelementów w glebie w 23 gospodarstwach (tj. pobrano 164 próbki gleby z 171,75 ha). Analiza badań wykazała, że:

- 98% przebadanych użytków rolnych znajduje się w ciężkiej kategorii agronomicznej gleby,
- 95% przebadanych próbek gleby ma odczyn bardzo kwaśny, kwaśny i lekko kwaśny,
- w 59% przebadanych prób wapnowanie gleby jest konieczne, w 16% potrzebne i w 16% wskazane,
- niska i bardzo niska zawartość fosforu w 69% przebadanych prób,
- niska i bardzo niska zawartość potasu w 48% przebadanych prób, średnia w 38% przebadanych prób,
- wysoka i bardzo wysoka zawartość magnezu w 49% przebadanych prób, średnia w 24% przebadanych prób.¹³

4.5. Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Świnna wprowadzono system gospodarki odpadami komunalnymi, który okresowo jest doskonały, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów na zasadzie u źródła, a także, jako wystawki w trakcie okazjonalnych zbiórek oraz zbiórka w PSZOK-u.

Ilość odpadów zebranych z terenu gminy corocznie się zwiększa. Zwiększająca się ilość odpadów zbieranych i odbieranych z terenu gminy jest czynnikiem pozytywnym. Zdecydowanie rzadziej gmina dostaje sygnały o zalegających nielegalnych wysypiskach śmieci. Na tej podstawie można wnioskować, że świadomość społeczeństwa w sprawie segregowania odpadów jest coraz większa.

W 2021 z terenu gminy Świnna zostało odebrane 2 328,797 Mg wszystkich odpadów.

Łączna ilość deklaracji złożonych w Urzędzie Gminy wg stanu wynosi 2002 sztuk, deklaracjami zostało objętych 7018 mieszkańców.

Ilość zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca gminy wyniosła 101,76 kg, natomiast selektywnie zebranych odpadów komunalnych łącznie z odpadami oddanymi na PSZOK 296,66 kg na 1 mieszkańca gminy, w tym surowce wtórne takie jak: papier, metale, tworzywa sztuczne itp. Razem na jednego mieszkańca przypada 398,42 kg odpadów.

Gmina Świnna przeprowadziła inwentaryzację i opracowała w 2016 roku Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy. Według danych na koniec 2022 roku na terenie gminy Świnna jest jeszcze 914 Mg wyrobów zawierających azbest, natomiast usunięto 164 Mg.

¹³ opracowanie własne na podstawie Zestawienia odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie powiatu żywieckiego w latach 2019-2021; OSCHR w Gliwicach

4.6. Hałas

W 2019 roku opracowano „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie”. Program przyjęto uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/12/8/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 roku.

Na obszarze Gminy Świnna program objął odcinek DW 945 – analizowany odcinek o łącznej długości 19,323 km zaczyna się w mieście Żywiec na rondzie Plac Grunwaldzki, a kończy w północnej części miejscowości Korbielów. Na analizowanym obszarze przekroczenia LDWN sięgają pierwszej linii zabudowy i ich wartość przy budynkach chronionych dochodzi do 5-10 dB, miejscami do 15 dB. Przekroczenia LN dochodzą do 10 dB,

Corocznie zwiększa się ilość pojazdów na drogach, w związku z tym wskazane jest prowadzenie działań mających na celu ograniczenie emisji hałasu poprzez remonty i modernizacje drogi co zwiększy jej drożność i upłynny ruch. Istotne jest dalsze kontrolowanie emisji hałasu na tym odcinku, co da porównawczy obraz zmiany warunków akustycznych na terenie gminy.

Na terenie gminy Świnna kontrolę działalności gospodarczych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach Delegatura w Bielsku – Białej. W ostatnich latach kontrole przeprowadzono w dwóch przedsiębiorstwach, w których stwierdzono naruszenia obowiązujących przepisów. Naruszenia te w czasie re-kontroli nie zostały już stwierdzone.

4.7. Podsumowanie

Po analizie istniejącego stanu środowiska możliwe jest wskazanie problemów środowiskowych występujących w poszczególnych sektorach. Zidentyfikowane problemy zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 6 Ocena stanu środowiska gminy Świnna wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska

Powietrze atmosferyczne	Ochrona ziemi i gleb, gospodarka odpadami oraz inne problemy	Wody powierzchniowe i podziemne
<p>zanieczyszczenie powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym, wynikające w dużej mierze ze znacznej liczby przestarzałych palenisk, kwalifikujących się do likwidacji,</p> <p>braki w infrastrukturze drogowej oraz niewystarczający (z punktu widzenia intensywności ruchu drogowego) stan niektórych dróg</p> <p>brak sieci gazowniczej</p> <p>większość budynków jednorodzinnych opalanych węglem kamiennym</p> <p>spalanie śmieci w kotłach domowych</p> <p>niska świadomość społeczna dotycząca racjonalnego wykorzystania energii i źródeł odnawialnych</p>	<p>występowanie zagrożenia osuwiskowego</p> <p>ograniczenia w budownictwie ze względu na możliwość osuwania się mas ziemnych</p> <p>brak aktualnych badań gleb</p> <p>niskie tempo usuwania azbestu</p> <p>wyrzucanie odpadów w sposób niekontrolowany</p> <p>napływ zanieczyszczeń spoza gminy</p>	<p>problem suszy hydrologicznej, powodujący problemy w uzyskaniu lokalnie adekwatnej do zapotrzebowania gminy ilości wody),</p> <p>występowanie terenów zagrożonych podtopieniami i powodzi wzdłuż rzeki Koszarawy</p> <p>infrastruktura zaopatrywania terenu gminy w wodę (przede wszystkim stacje uzdatniania wody) niezapewniająca realizacji potrzeb gminy w tym obszarze</p> <p>niski stopień skanalizowania gminy</p> <p>brak wystarczającej długości kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych</p> <p>zrzuty ścieków z terenów rolniczych</p> <p>zły stan wód powierzchniowych</p> <p>ograniczona retencja wód opadowych i roztopowych</p>

Źródło: opracowanie własne

5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Przewiduje się, że brak realizacji postanowień projektu „Strategii...” spowodowałby następujące skutki:

- pozytywne dla środowiska i mieszkańców:
  - brak jakichkolwiek działań inwestycyjnych przyczyni się do niezakłóconego stanu środowiska braku hałasu, braku zmiany stosunków wodnych,
  - niezwiększenie zmniejszenie zagrożenia spowodowanego intensyfikacją wykorzystania walorów przyrodniczych polegającego na zagospodarowywaniu oraz penetracji terenów cennych przyrodniczo, w tym obszarów Natura 2000.
- negatywne dla środowiska i mieszkańców:
  - brak płynnej komunikacji w gminie wynikającej z braku bieżącej modernizacji istniejących dróg oraz rozbudowy dróg lokalnych,
  - brak wystarczającego bezpieczeństwa pieszych wynikający z braku chodników i oświetlenia ulicznego wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg,
  - brak działań termomodernizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej,
  - brak rozwoju kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, a także dorosłych mieszkańców z powodu braku infrastruktury sportowej w tym boisk, kortów, placów zabaw,
  - brak bieżącego utrzymania i zagospodarowania cieków wodnych co powoduje zwiększone ryzyko powodzi,
  - brak inwestycji wodociągowych i kanalizacyjnych, co powoduje przenikanie surowych ścieków do wód i gleby oraz brak dobrej jakości wody do picia,
  - brak działań mających na celu poprawę estetyki gminy w tym usuwanie dzikich wysypisk i porzuconych w zagajnikach odpadów,
  - niska skuteczność działań mających na celu dotowanie mieszkańców w zakresie usuwania powłok azbestowych,
  - brak efektywnych działań w zakresie wymiany kotłów w budynkach mieszkalnych oraz brak termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w wyniku czego nie występująca poprawa jakości powietrza,
  - brak rozbudowy sieci gazowej co powoduje brak możliwości wymiany kotłów w budynkach mieszkańców i korzystania z paliw gazowych,
  - brak na terenie gminy Świnna użytkowników pojazdów elektrycznych z powodu braku stacji ładowania na terenie gminy,
  - brak wyposażenia jednostek OSP co w sytuacji zagrożenia powoduje brak możliwości udzielania pomocy mieszkańcom,
  - brak ścieżek rowerowych co powoduje ograniczenie aktywności ruchowej mieszkańców,
  - brak warunków do zakładania rodziny z powodu braku opieki żłobkowej dla dzieci na terenie gminy,
  - brak mieszkań komunalnych,
  - niskiej jakości oferta kulturalna z powodu braku wyposażenia i remontów w Gminnym Ośrodku Kultury.

Analiza powyższych skutków braku realizacji projektu „Strategii...” prowadzi do wniosku, iż niezrealizowanie dokumentu wywołać może zarówno skutki pozytywne jak i negatywne.

Niemniej jednak powyższe skutki braku realizacji postanowień projektu „Strategii...” wskazują, iż korzystniejszym rozwiązaniem będzie realizacja postanowień „Strategii...” gdyż ilość skutków negatywnych jest zdecydowanie mniejsza niż skutków pozytywnych.

Na osiemnaście głównych i ogólnie sformułowanych skutków wymienionych powyżej, tylko dwa są pozytywne. Należy podkreślić, iż najważniejsze i najgłębsze skutki mogą wystąpić w sferze społecznej.

Brak realizacji zaproponowanych działań odnoszących się bezpośrednio do społeczności gminy Świnna (rozwój kultury fizycznej, brak dobrej jakości dróg, brak chodników, wymiana kotłów w budynkach mieszkańców, promowanie rodziny poprzez utworzenie żłobka) może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego. Wynika to z faktu, iż wśród społeczeństw niezadowolonych w warunkach mieszkaniowych i życia, uboższych, gorzej wykształconych powszechnie akceptowane są postawy antyeologiczne (dewastacja zasobów przyrody, porzucanie odpadów w lasach i rowach), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

Również brak realizacji wyznaczonych w projekcie „Strategii...” działań dotyczących budowy infrastruktury technicznej może spowodować negatywne skutki dla środowiska objawiające się wzrostem zanieczyszczenia wód (brak sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej) i powietrza (zły stan dróg, niemodernizowana infrastruktura drogowa, brak

działań termomodernizacyjnych, niski stopień wykorzystania energii odnawialnej, wysoki wskaźnik zużycia energii), a także zagrożenie powodzienne spowodowane złym stanem cieków i potoków.

Można przypuszczać, iż zaniechanie realizacji działań związanych z:

- remontami / przebudową / korektą parametrów dróg lokalnych,
- poprawą bezpieczeństwa wzdłuż dróg w postaci chodników i oświetlenia,
- uzupełnieniem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- uzupełnieniem sieci ścieżek rowerowych,
- poprawa stanu oznakowania szlaków, parkingów oraz miejsc widokowych,
- termomodernizacją gospodarstw domowych pod kątem likwidacji przestarzałych palenisk, instalacji nowych, ekologicznych źródeł ciepła oraz przeciwdziałaniem ubóstwu energetycznemu,
- rozwojem kultury fizycznej i możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu

przyczyni się do zmniejszenia atrakcyjności gminy Świnna zarówno dla mieszkańców jak i dla amatorów aktywnego wypoczynku.

Działania negatywne występować będą w tylko czasie realizacji inwestycji (wodociągi, kanalizacja inwestycje drogowe), będą to oddziaływania krótkookresowe i nie długofalowe. Po zrealizowaniu inwestycji oddziaływania będą pozytywne w postaci zmniejszenia zrzutu nieoczyszczonych ścieków do rowów i potoków, zmniejszenia zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w skutek płynniejszego ruchu pojazdów samochodowych.

W zakresie inwestycji planowanych zapisami projektu „Strategii...” są działania związane z podniesieniem atrakcyjności turystycznej gminy Świnna, działania te polegać będą na poprawie jakości i funkcjonalności istniejących obiektów edukacyjnych, sportowych, a także rozwojem kultury. Działania te polegać będą na:

- krzewieniu i promocji walorów kulturalnych w pograniczu,
- organizacja dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych dla dzieci i młodzieży,
- stworzenie miejsc wypoczynku dla mieszkańców i turystów,
- rozwijanie oferty GOK,
- stworzenie wiaty koncertowej i amfiteatru celem poprawy oferty rozrywkowej i kulturalnej,
- poprawie oznakowania terenów turystycznych w tym szlaków parkingów i miejsc widokowych,
- uzupełnieniu sieci ścieżek rowerowych.

Działania te w głównej mierze zlokalizowane będą w miejscu już istniejącej infrastruktury jako jej uzupełnienie i unowocześnienie. Ścieżki rowerowe będą postawały wzdłuż istniejących dróg gminnych, wewnętrznych i utwardzonych na terenie gminy Świnna, parking i miejsca przy jazie do rekreacji, a także miejsca widokowe i szlaki zostaną oznakowane i urzędzone w miejscach gdzie aktualnie są szlaki, są punkty widokowe bez oznakowania oraz parkują pojazdy i wypoczywają mieszkańcy, ale bez urzędzonego i utwardzonego terenu do zorganizowanego parkowania i plażowania.

Zadanie polegające na zwiększeniu funkcjonalności istniejących obiektów sportowych przyczynią się do rozwoju kultury fizycznej młodych i dorosłych mieszkańców oraz turystów. Działania te polegały będą na budowie kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej oraz budowie nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w tym boiska przy ul. Widok w Rychwałdku i placów zabaw w okolicach szkół.

Wśród zadań turystycznych są także zadania, które przy niewłaściwej lokalizacji mogą przyczynić się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Należy do nich renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna, prace w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy w tym oznakowanie parkingów, miejsc widokowych oraz miejsc wypoczynku oraz wiaty plenerowa i amfiteatr.

Część zadań to zadania w zakresie ułatwiający życie i funkcjonowanie mieszkańców, a także działania w zakresie profilaktyki i wsparcia dla osób z uzależnieniami, z problemami zdrowotnymi, osób starszych, niesamodzielnych

– są to zadania dotyczące:

- zapewnieniu oferty dla osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych,
- rozszerzeniu oferty usług GOK,
- realizacji programów pro zdrowotnych, w tym także dla osób z uzależnieniami i przemocą domową,
- zapobieganiu wykluczeniu społecznemu poprzez kursy i szkolenia dla mieszkańców.

Brak realizacji tych działań przyczyni się do pogorszenia warunków zamieszkania na terenie gminy oraz będzie powodem dla którego mieszkańcy będą wybierać inne lokalizacje do życia i zamieszkania takie, które stwarzają ułatwienia dla codziennego funkcjonowania.

Brak dbałości o potrzeby osób niepełnosprawnych oraz osób w trudnej sytuacji życiowej będzie przyczyniało się do ich dezintegracji zawodowej i pogłębianiu się ich poczucia bezradności i braku samodzielności.

Niskiej jakości oferta kulturalna dla mieszkańców i nieatrakcyjna infrastruktura turystyczna i sportowa nie przyciągnie zainteresowania mieszkańców gminy Świnna, ani turystów, co w konsekwencji będzie powodowało zubożenie kulturalne, sportowe i turystyczne terenu.

Reasumując, należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest wariant doprowadzenia do realizacji celów strategicznych zapisanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”.

Istotnym elementem jest również presja społeczna na zagospodarowywanie coraz to nowych terenów oraz ogólna sytuacja społeczno-gospodarcza panująca w Polsce, która nie pozwoli na uniknięcie konfliktowych aspektów rozwoju poszczególnych sfer życia. Należy zatem wcześniej opracować takie plany działań w kwestii uzbrajania nowych terenów inwestycyjnych, budowy sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, czy rozwoju infrastruktury turystycznej, które umożliwią rozwój gospodarczy Gminy Świnna przy jednoczesnym zachowaniu równowagi ekologicznej.

Istotnym elementem jest wyznaczenie dogodnych lokalizacji planowanych inwestycji, zarówno pod względem środowiskowym, przyrodniczym i społecznym, ma to ogromne znaczenie przede wszystkim dla inwestycji w zakresie renaturyzacji cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna, budowie nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz budowie amfiteatru i wiaty plenerowej, a także prace w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy w tym oznakowanie parkingów, miejsc widokowych oraz miejsc wypoczynku. Lokalizacje tych obiektów są wstępnie planowane przy istniejących miejscach nieorganizowanego plażowania, przy szkołach oraz w centrum miejscowości Świnna.

Tabela 7 Przewidywane negatywne i pozytywne skutki braku realizacji postanowień projektu „Strategii...”

Elementy środowiska	Cele Strategiczne zapisane w projekcie „Strategii...”	Skutki o charakterze pozytywnym	Skutki o charakterze negatywnym
Różnorodność biologiczna	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom,</p> <p>Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa,</p> <p>Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy,</p> <p>Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>dzięki braku realizacji działań zmniejszona zostanie presja na zabudowywanie nowych niezainwestowanych obszarów w tym także terenów o wysokich walorach przyrodniczych w tym Natura 2000</p>	<p>brak edukacji ekologicznej dla społeczeństwa, a także turystów wypoczywających na terenie gminy.</p> <p>brak tablic informacyjnych o szlakach, parkingach, oraz miejscach widokowych oraz o zasobach przyrodniczych gminy Świnna oraz walorach przyrody chronionej okolicznych terenów</p>
Ludzie	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom,</p> <p>Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa,</p> <p>Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy,</p> <p>Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>nie ma pozytywnych skutków braku realizacji postanowień projektu „Strategii...” dla mieszkańców – wszystkie skutki braku realizacji będą miały negatywny charakter</p>	<p>brak sprawnej komunikacji w gminie spowodowana złym stanem dróg gminnych,</p> <p>zagrożenie dla pieszych z powodu braku oświetlenia w okolicy przejść dla pieszych,</p> <p>zagrożenie dla pieszych w postaci braku chodników</p> <p>wzrost zagrożenia dla rowerzystów z powodu braku bezpiecznych i wyremontowanych ścieżek rowerowych,</p> <p>brak skomunikowania poszczególnych części gminy ze sobą w postaci braku ścieżek pieszo-rowerowych,</p> <p>mało atrakcji dla turystów i mieszkańców w postaci źle oznakowanych szlaków, miejsc widokowych oraz parkingów</p> <p>brak możliwości wypoczynku nad wodą w okresie letnim z powodu braku plaży i miejsca do biwakowania,</p> <p>brak możliwości rozwijania umiejętności i pasji tenisowych z powodu braku kortów tenisowych na terenie gminy,</p> <p>brak promocji szlaków turystycznych,</p> <p>niskiej jakości powietrze na terenie gminy z powodu braku działań termomodernizacyjnych oraz wymiany nisko sprawnych kotłów węglowych na nowoczesnej jednostki grzewcze,</p> <p>brak komfortu życia i wypoczynku z powodu braku dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej,</p> <p>brak warunków do zakładania rodziny z powodu braku opieki żłobkowej dla dzieci na terenie gminy,</p> <p>brak profilaktyki i promocji opieki nad osobami starszymi,</p> <p>brak ciekawej oferty dla niepełnosprawnych i niesamodzielnych,</p> <p>brak oferty dla bezrobotnych w wyniku braku kursów i szkoleń dla mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
Zwierzęta i rośliny	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i</p>	<p>brak zagrożenia spowodowanego budową sieci wodno –</p>	<p>brak sprawnej komunikacji w gminie spowodowana złym stanem dróg gminnych,</p> <p>wzrost zagrożenia dla rowerzystów z powodu braku bezpiecznych i wyremontowanych ścieżek rowerowych,</p>

	potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.	kanalizacyjnej, a także remontem sieci dróg i mostów.	brak dokładnego oznakowania, brak miejsc odpoczynku i promocji szlaków turystycznych, niskiej jakości powietrze na terenie gminy z powodu braku działań termomodernizacyjnych oraz wymiany nisko sprawnych kotłów węglowych na nowoczesnej jednostki grzewczej, brak komfortu życia i wypoczynku z powodu braku dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, brak promocji kulturalnej dla mieszkańców i turystów powoduje ubożenie społeczeństwa i brak szacunku do przyrody
Wody, zasoby naturalne	Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.	brak dodatkowych zanieczyszczeń wody powstających w wyniku zlokalizowania nowych inwestycji brak zmiany stosunków wodnych w wyniku realizacji nowych dróg, budynków i budowli brak zagrożenia spowodowanego intensyfikacją wykorzystania terenów przyrodniczych oraz nadbrzeżnych wzdłuż rzek i potoków	brak odprowadzenia ścieków nieczyszczonych odprowadzanych bezpośrednio do rzek i gleby brak dostępu do dobrej jakości wody do picia, niska jakość dróg gminnych, niskiej jakości powietrze na terenie gminy z powodu braku działań termomodernizacyjnych oraz wymiany nisko sprawnych kotłów węglowych na nowoczesnej jednostki grzewczej, brak promocji kulturalnej dla mieszkańców i turystów powoduje ubożenie społeczeństwa i brak szacunku do przyrody
Powietrze	Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.	brak dodatkowych zanieczyszczeń powietrza i wody powstających w wyniku zwiększonej ilości turystów brak atrakcyjnych możliwości dla turystów, nie będzie większej ilości odpadów i zanieczyszczeń powietrza (nie będzie większej ilości pojazdów)	brak zmniejszenia zjawiska niskiej emisji i zanieczyszczeń powietrza spowodowany brakiem działań termomodernizacyjnych i brakiem zainteresowania mieszkańców montażem instalacji OZE brak wymiany kotłów węglowych na nowoczesne wysokosprawnej jednostki grzewcze brak zmniejszenia emisji komunikacyjnej ciągle przyspieszanie i hamowanie pojazdów spowodowany niską jakością dróg i długim czasem podróży
Powierzchnia ziemi, krajobraz	Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.	brak zmian stosunków glebowych i wodnych w wyniku nowych działań inwestycyjnych brak zmiany krajobrazu w wyniku realizacji nowych inwestycji większa ilość turystów może powodować większą ilość odpadów i powstawanie dzikich wysypisk	brak działań edukacyjnych będących przyczyną degradacji terenów atrakcyjnych przyrodniczo objawiająca się m.in. nielegalnym postępowaniem z odpadami brak akcji usuwania azbestu brak sprawnego systemu odprowadzania ścieków, co powoduje wzrost ilości ścieków nieczyszczonych odprowadzanych bezpośrednio do rzek i gleby brak informacji turystycznych dla mieszkańców i turystów powoduje ubożenie społeczeństwa i brak szacunku do przyrody brak ścieżek i tras rowerowych spowoduje ruch rowerowy w miejscach nieprzeznaczonych do tego rodzaju ruchu
Klimat	Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom,	brak rozwoju turystyki na terenach cennych przyrodniczo	brak poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów brak programów wspomagających zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w tym termomodernizacji budynków brak działań związanych z wymianą nie ekologicznych źródeł ciepła

	<p>Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa,</p> <p>Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy,</p> <p>Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>brak dodatkowych działań antropopresyjnych na przyrodę i jej zasoby</p>	<p>brak poprawy warunków życia i wypoczynku na obszarze gminy Świnna w wyniku braku działań ograniczających niską emisję</p> <p>brak wykorzystania energii odnawialnej (słońca) nie przyczyni się do ograniczenia niskiej emisji.</p> <p>brak poprawy warunków klimatycznych spowodowane większym ruchem komunikacyjnym, co w konsekwencji przyczyni się do pogorszenia stanu zdrowia mieszkańców</p>
Zabytki	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom,</p> <p>Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa,</p> <p>Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy,</p> <p>Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>brak zainteresowania turystycznego gmina Świnna nie spowoduje większego zużycia zasobów, nie będzie produkowanych większych ilości odpadów i nie będzie większej ilości pojazdów na drogach</p>	<p>brak dodatkowych działań edukacyjnych</p> <p>brak promocji gminy i jej walorów przyrodniczo-rekreacyjnych</p> <p>brak promocji turystycznej gminy Świnna</p> <p>brak działań termomodernizacyjnych i działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji</p>
Dobra materialne	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom,</p> <p>Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa,</p> <p>Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy,</p> <p>Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>brak zwiększenia zainteresowania turystycznego gmina i jej walorami nie będzie się przyczyniać do zubożenia jej wartości</p>	<p>brak promocji i informacji i edukacji społeczeństwa powoduje ubożenie dóbr materialnych</p> <p>brak zachowania ładu przestrzennego rozumianego jako zachowanie równowagi pomiędzy poszczególnymi funkcjami w gminie Świnna</p>

Źródło: opracowanie własne

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne ujęte do realizacji w ramach poszczególnych celów w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”.

Realizacja niektórych przedsięwzięć inwestycyjnych może powodować oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 (również na jego integralność), a także na środowisko, a w szczególności na: ludzi, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat i zasoby naturalne, a także zabytki i dobra materialne.

Stopień i zakres oddziaływania zależą będzie przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, obszarach użytkowanych rolniczo lub cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w projekcie „Strategii...” przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne.

Biorąc jednak pod uwagę, że większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach projektu „Strategii...” wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych **przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.**

W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny i pozytywny wpływ na dany element środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe będzie określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto ocenę tę dokona się przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Jak wynika z przeprowadzonej w rozdziale 5 niniejszej prognozy analizy i oceny potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji postanowień projektu „Strategii...”, a także z analizy wariantowej zawartej w rozdziale 7 (wariant podstawowy oraz wariant 0), **odstąpienie od realizacji zawartych w dokumencie rozwiązań w efekcie końcowym byłoby znacznie gorsze, szczególnie pod względem społecznymi i gospodarczym, niż wystąpienie ewentualnych znaczących oddziaływań środowiskowych.**

Mając powyższe na uwadze scharakteryzowano typowe oddziaływania i ich ewentualne skutki dla środowiska związane z realizacją zadań mogących mieć wpływ na środowisko.

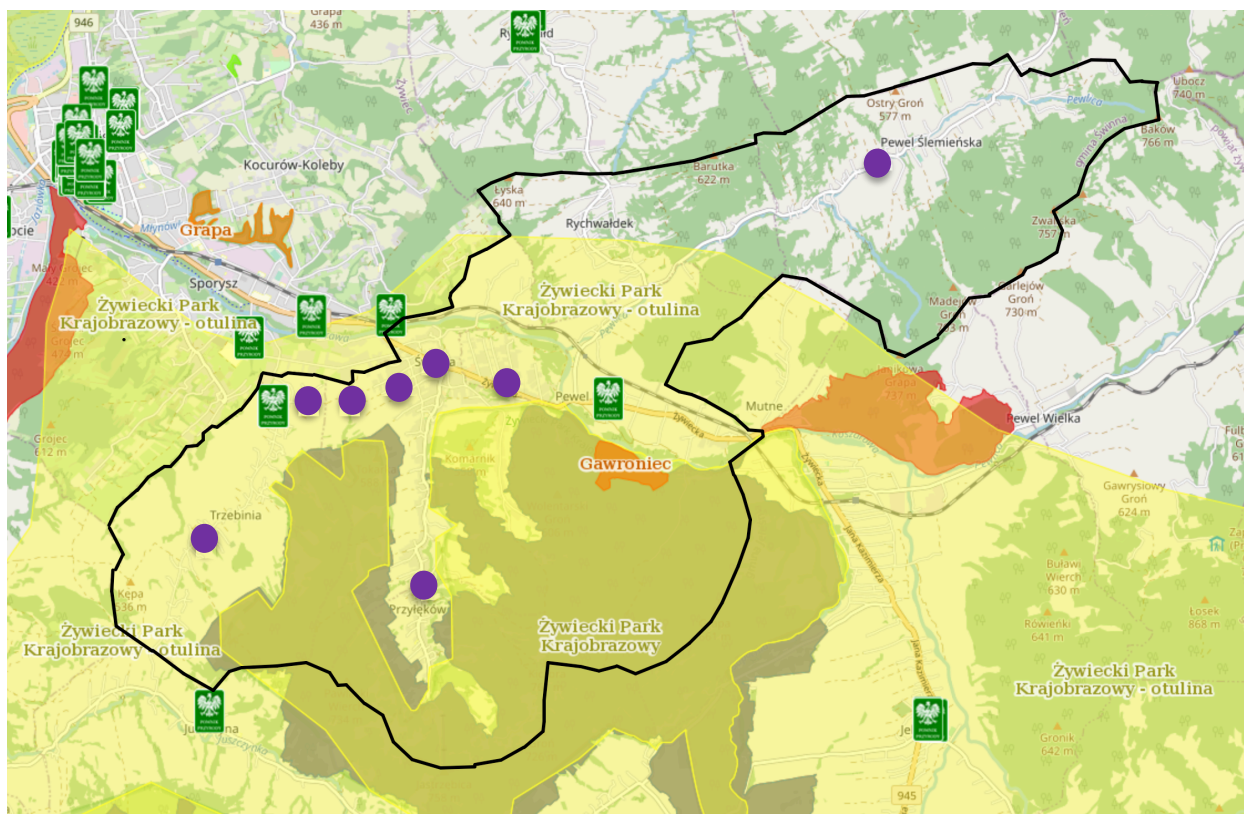
Poniżej przeprowadzono analizę pod kątem przyrodniczym wszystkich zadań zapisanych w projekcie „Strategii...” wraz z podaniem ich prawdopodobnej lokalizacji.

Tabela 8 Inwestycje w obszarze infrastruktury komunikacyjnej - analiza planowanych działań

L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	Remont / przebudowa dróg lokalnych na terenie gminy Świnna Budowa drogi lokalnej, łączącej Świnną / Przyłęków z Trzebiną	do 2030	Zadanie inwestycyjne Planowane zadanie polegać będzie na przebudowie niektórych dróg lokalnych i gminnych w celu poprawy komfortu użytkowania i poprawy bezpieczeństwa zarówno kierowców i pieszych. Przebudowa dróg będzie miała charakter czasowo negatywny pod kątem hałasu, przemieszczania mas ziemnych i zmiany stosunków wodnych, natomiast po zakończeniu realizacji zadania oddziaływania będą tylko pozytywne w postaci płynniejszego ruchu. Dodatkowo planowane jest połączenie drogowe Świnnej z Przyłękowem. Połączenie drogowe miałoby objąć ul. Przemysłową w Świnnej oraz ul. Łączną w Trzebinie. Drogi te zostaną zmodernizowane i poprawiona ich funkcjonalność i przepustowość oraz zwiększy się komfort jazdy. Na etapie opracowania niniejszej prognozy nie ma wyszczególnionych wszystkich dróg do modernizacji i przebudowy.
2	Budowa nowych / modernizacja istniejących elementów oświetlenia ulicznego	do 2030	Zadanie inwestycyjne Zadanie planowane do realizacji polegało będzie na uzupełnieniu istniejącego oraz poprawie sprawności i funkcjonalności istniejącego oświetlenia ulicznego. Działania te zwiększą bezpieczeństwo pieszych i spacerujących wzdłuż dróg na terenie gminy Świnna. Przy doborze opraw oświetleniowych pamiętać należy o założeniach Strategii ochrony ciemnego nieba. Lokalizacja inwestycji to cała gmina wzdłuż wszystkich dróg gdzie ruch pieszych jest największy.
3	Budowa chodników, wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg na terenie gminy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się	do 2030	Zadanie inwestycyjne Działania prowadzone będą wzdłuż dróg gminnych i wojewódzkiej na terenie gminy gdzie panuje największy ruch pojazdów oraz pieszych. Celem tego działania jest zwiększenie bezpieczeństwa pieszych szczególnie po zmroku, kiedy to nie widać pieszych idących wąskim poboczem. Działania polegały będą na budowie chodników. Lokalizacja kolejnych etapów tego zadania zostanie ustalona na podstawie analizy najbardziej uczęszczanych przez pieszych odcinków dróg, które w chwili obecnej nie posiadają chodników. Oddziaływanie chodników na środowisko przyrodnicze będzie znikome, na etapie realizacji inwestycji będzie czasowo zwiększona emisja hałasu oraz zwiększony ruch pojazdów ciężarowych. Natomiast sama eksploatacja chodników nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko. Lokalizacja zadania to główne drogi po których porusza się najwięcej pojazdów na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie „Strategii...” oraz danych Gminy Świnna

Na mapie poglądowej Gminy Świnna zaznaczono orientacyjne punkty lokalizacyjne planowanych inwestycji.

Rysunek 14 Przybliżona lokalizacja przedsięwzięć (których lokalizacja jest znana) zapisanych w ramach Inwestycji w obszarze infrastruktury komunikacyjnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy udostępnionej na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

*na mapie pokazano przybliżoną lokalizację modernizowanych dróg i oświetlenia oraz chodników – nie mniej jednak lokalizacja obejmuje także inwestycje liniowe w postaci punktów – obejmuje całą ciągłość głównych dróg.

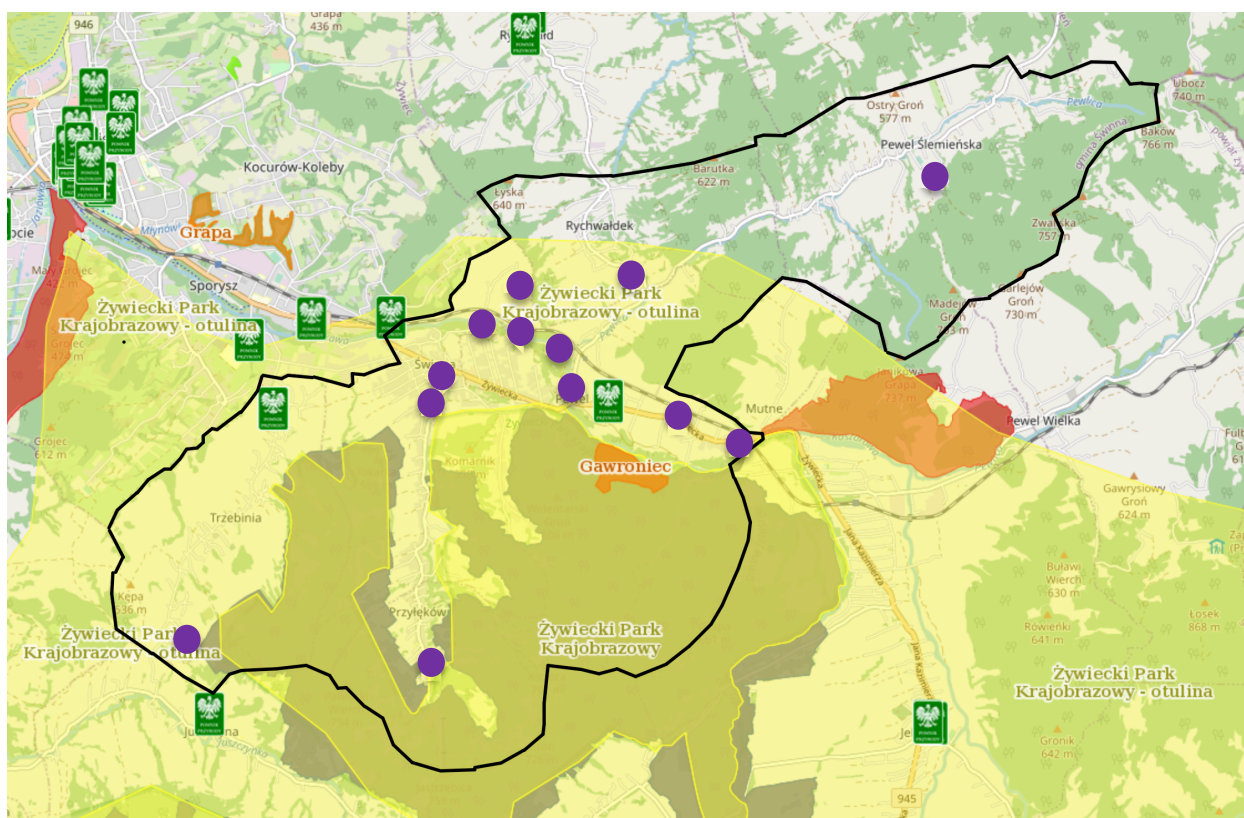
Tabela 9 Inwestycje w obszarze infrastruktury okołoturystycznej / aktywnych form turystyki - analiza planowanych działań

L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	Prace remontowe w obrębie istniejącej sieci ścieżek rowerowych Połączenie lokalnej sieci ścieżek rowerowych z siecią ścieżek słowackich Skomunikowanie gminy ciągiem pieszo – rowerowym	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane działanie polegało będzie na pracach remontowych i modernizacyjnych istniejących już ścieżek rowerowych. Ścieżki te prowadzone są głównie po drogach gminnych oraz drogach leśnych na terenach gminnych lub na terenach należących do Lasów Państwowych lub administrowanych przez Wody Polskie.</p> <p>Realizacja tego zadania nie powinna przyczynić się do negatywnych oddziaływań.</p> <p>Na etapie projektowania przebiegu ścieżki rowerowej, należy zaplanować ją wzdłuż istniejących dróg, natomiast tylko jako ich uzupełnienie ślad ścieżki rowerowej przebiegać będzie przez tereny nadbrzeżne rzeki Koszarawa wzdłuż jej biegu jako poprawa funkcjonalności istniejących polnych ścieżek.</p> <p>W trakcie realizacji zadania może dochodzić do przemieszania mas ziemi oraz ruchu pojazdów ciężarowych w tym koparki, ciężarówki i walca.</p> <p>Lokalizację należy poprowadzić po istniejących drogach gruntowych i ścieżkach leśnych bez ingerencji w naturalny krajobraz z ominięciem terenów o cennych walorach przyrodniczych i leśnych.</p> <p>Trasy po których aktualnie odbywa się jazda na rowerach zostaną odpowiednio przystosowane do zwiększenia bezpieczeństwa rowerzystów oraz pieszych.</p> <p>Po zakończeniu realizacji zadania powstaną utwardzone ścieżki dla rowerzystów. W wyniku tych prac rowerzyści będą mieli bezpiecznej ścieżki a dzięki temu nie będą zjeżdżać po terenach leśnych w sposób chaotyczny i nie porządkowymi. Docelowe oddziaływanie istniejących już ścieżek będzie zdecydowanie pozytywne.</p> <p>Lokalizacja zadania to drogi gminne i leśne oraz jako uzupełnienie terenu nadbrzeże rzeki Koszarawy.</p>
2	Realizacja prac w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie polegało będzie na pracach modernizacyjnych i uzupełniających w obrębie istniejących szlaków turystycznych. Celem działań jest oznakowanie szlaków,</p>

	gminy – oznakowanie, parkingi, miejsca widokowe, miejsca wypoczynku wraz z ich promocją		<p>przystosowanie ich do potrzeb turystów w postaci miejsc odpoczynku, wyeksponowania miejsc widokowych. Działania te prowadzone będą jako uporządkowanie istniejących miejsc w taki sposób by nie dochodziło do niekontrolowanej penetracji terenów przyrodniczych w postaci tworzenia miejsc odpoczynku w terenach atrakcyjnych wraz z niszczeniem zasobów przyrodniczych deptania roślin i tworzenia ścieżek w miejscach o naturalnym charakterze.</p> <p>Planowane działania porządkujące spowodują iż turyści będą korzystać z wydzielonych miejsc odpoczynku i rekreacji bez niekontrolowanej dodatkowej eksploracji terenów.</p> <p>W miejscach rozpoczynających się szlaków w dolinach planowane są parkingi, które przyczynią się także do uporządkowania terenów gdzie pozostawiane są pojazdy aktualnie na poboczach i terenach zielonych. Uporządkowanie tego stanu doprowadzi do stworzenie zorganizowanego miejsca postoju i parkowania pojazdów.</p> <p>Oddziaływanie tego zadania będzie pozytywne dla środowiska przyrodniczego, gdyż oznakowane szlaki przyczynią się do zmniejszenia penetracji terenów leśnych w sposób chaotyczny i nieuporządkowany. Wydzielone miejsca odpoczynku i podziwiania natury w postaci ekspozycji widokowej spowodują zmniejszenie ilości niekontrolowanej penetracji terenów leśnych. Podobnie sytuacja będzie się miała w związku z uporządkowaniem terenów postojowych, zmniejszy to zagrożenie niszczenia terenów zielonych oraz przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa pieszych.</p> <p>Oddziaływanie na mieszkańców i turystów będzie zdecydowanie pozytywne.</p>
3	Zagospodarowanie i utrzymanie w atrakcyjnym stanie przestrzeni publicznej na terenie gminy, w tym placów zabaw	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>W ramach zadania planuje się placów zabaw w okolicach szkół.</p> <p>W rejonie placów zabaw przewiduje się montaż ławek parkowych. Na terenie zaprojektowane zostaną także kosze na śmieci, stojaki rowerowe oraz tablice informacyjne.</p> <p>Teren placów zabaw będzie infrastruktura dla mieszkańców i turystów będzie uporządkowany, a uczestnicy zabawy są bezpieczni.</p> <p>Oddziaływanie na mieszkańców i turystów będzie zdecydowanie pozytywne.</p>
4	Rewitalizacja i renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna pod kątem zapewnienia jej obszarowi bioróżnorodności a także przeciwdziałania klęskom żywiołowym	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>W ramach uporządkowania istniejącej infrastruktury na terenie gminy Świnna planowane jest przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych i renaturyzacyjnych cieków wodnych, przepływających przez teren gminy. Działania te będą miały na celu zapewnienie bioróżnorodności a także przeciwdziałanie klęskom żywiołowym.</p> <p>Oddziaływanie na mieszkańców i przyrodę planowanego zadanie będzie zdecydowanie pozytywne.</p>
5	<p>Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej</p> <p>Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – boiska przy ul. Widok w Rychwałdku</p>	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne - boisko</p> <p>W ramach niniejszego zadania planowane jest podwyższenie standardu i zwiększenie funkcjonalności terenów sportowych w okolicy szkoły Pewli Małej i w Rychwałdku. Zostaną wybudowane nowe, otwarte obiekty infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w postaci kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej oraz boiska przy ul. Widok w Rychwałdku.</p> <p>Działanie to będzie na obszarze już zainwestowanym jako poprawa funkcjonalność i zwiększenie atrakcyjności istniejących obiektów, w terenie nie stwarzającym zagrożenia dla terenów atrakcyjnych przyrodniczo i chronionych terenów zielonych.</p> <p>Oddziaływanie kortu i boiska na przyrodę będzie neutralne.</p> <p>Oddziaływanie inwestycji w trakcie budowy może być uciążliwe zarówno dla mieszkańców jak i dla okolicznych terenów będzie to związane z czasowych ruchem ciężkich pojazdów przemieszczaniem nas ziemnych oraz wzmogonym hałasem. Niemniej jednak będzie to oddziaływanie czasowe.</p> <p>Oddziaływanie boiska i kortu na mieszkańców i turystów jest zdecydowanie pozytywne.</p>
6	<p>Modernizacja istniejącej wiaty w Świnnej pod kątem organizacji występów plenerowych</p> <p>Budowa amfiteatru w Świnnej</p>	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie planowane budowy amfiteatru oraz wiaty do występów plenerowych jest w centrum miejscowości Świnna (potencjalne są aktualnie dwie lokalizacja przy Urzędzie Gminy oraz przy szkole w Świnnej) i będzie miało na celu zwiększenie atrakcyjności terenu miejscowości Świnna jako centralnej części gminy. Celem inwestycji jest uatrakcyjnienie tego miejsca pod kątem miejsca spotkań kulturalnych, występów artystycznych, zespołów muzycznych, wypoczynku i miłego spędzania czasu.</p> <p>Inwestycja ta w czasie eksploatacji nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze gdyż jest ulokowane w miejscu zagospodarowanym i zurbanizowanym, jako poprawa jego funkcjonalności i atrakcyjności. Może czasowo w trakcie imprez występować zwiększona emisja hałasu, dlatego ustawienie amfiteatru czy wiaty należy dostosować do istniejących warunków zabudowy i okolicznych istniejących budynków mieszkalnych.</p> <p>Oddziaływanie inwestycji w trakcie budowy może być uciążliwe zarówno dla mieszkańców jak i dla okolicznych terenów będzie to związane z czasowych ruchem</p>

Na mapie poglądowej Gminy Świnna zaznaczono orientacyjne punkty lokalizacyjne planowanych inwestycji.

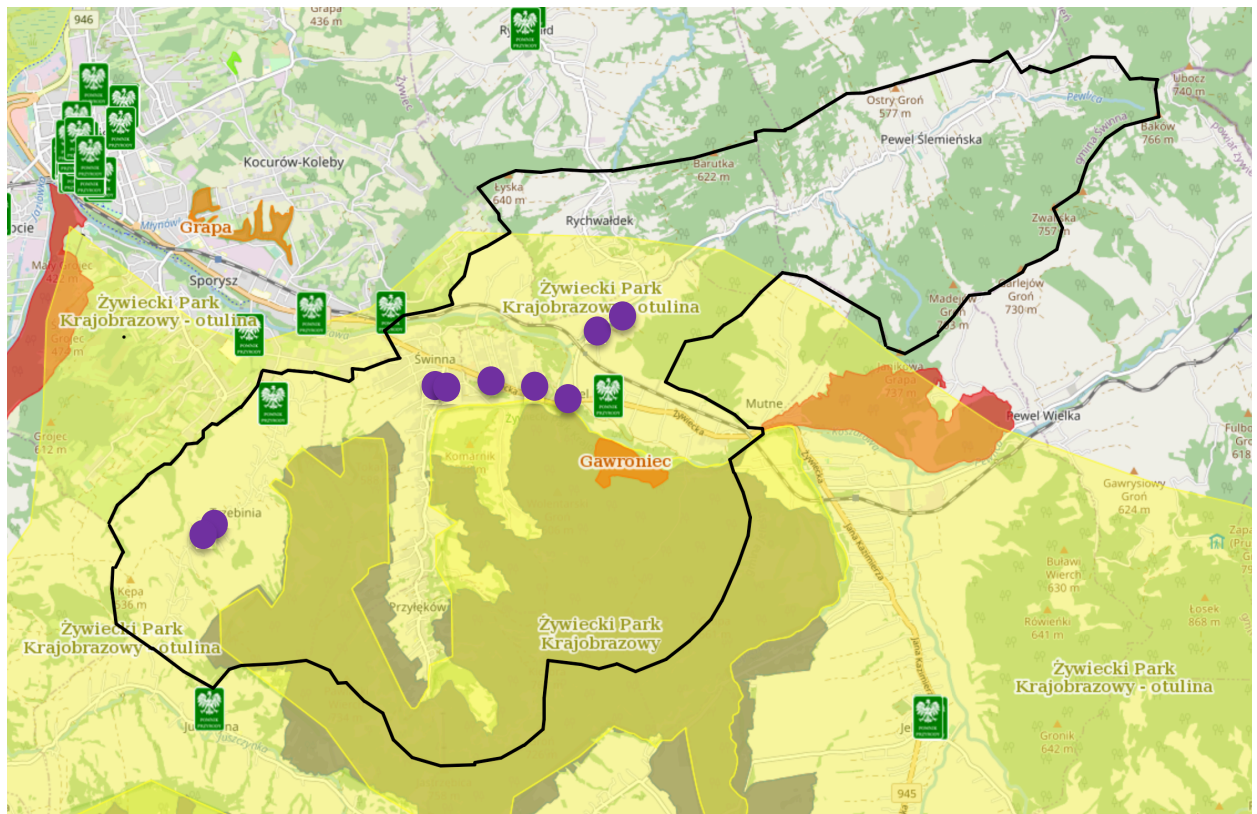

*na mapie pokazano przybliżoną lokalizację zadań – nie mniej jednak lokalizacja obejmuje także inwestycje liniowe takie jak ścieki rowerowe w postaci punktów – obejmuje całą ciągłość dróg.

Tabela 10 Inwestycje w ochronę środowiska - analiza planowanych działań

L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	<p>Zapewnienie gospodarstwu z terenu gminy możliwości wzięcia udziału z programach zwiększania efektywności energetycznej (w tym likwidacji przestarzałych palenisk oraz instalacji nowych i ekologicznych źródeł ciepła)</p> <p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – siedzib placówek edukacyjnych</p> <p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – strażnic OSP</p>	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie ma na celu ułatwienie mieszkańcom gminy Świnna przeprowadzenie działań polegających na wymianie źródła ciepła oraz termomodernizacji. Mieszkańcy mogą składać wniosku w Programie Czyste Powietrze na pozyskanie dotacji na działania termomodernizacyjne.</p> <p>W ramach programu można także otrzymać dofinansowanie na wymianę starych, nie ekologicznych nisko sprawnych kotłów grzewczych na paliwa stałe.</p> <p>Działanie te realizowane będą przez mieszkańców i zgodnie z ich możliwościami finansowymi, nie ma możliwości prognozowania ilości budynków które zostaną poddane termomodernizacji. Zadanie będzie realizowane na obszarze całej gminy.</p> <p>Jednocześnie planowane są działania termomodernizacyjne w budynkach użyteczności publicznej, oraz edukacyjnych polegające na dociepleniu ścian, dachów i stropów, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej oraz wymianie instalacji c.o. i źródła ciepła.</p> <p>Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze zadań będzie zdecydowanie pozytywne dzięki zmniejszeniu ilości spalanych paliw, poprawie jakości powietrza zwiększeniu komfortu życia i zamieszkania oraz poprawie estetyki gminy i jej krajobrazu.</p>
2	Remont istniejących oraz budowa nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie gminy Świnna	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne - kanalizacja</p> <p>W ramach tego zadania kontynuowana będzie rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Świnna.</p> <p>Zadanie ma na celu poprawę jakości wód powierzchniowych, zmniejszenie zrzutu ścieków surowych do rzek i potoków oraz poprawę komfortu życia mieszkańców i turystów.</p> <p>Budowa sieci będzie miała charakter czasowo negatywny pod kątem hałasu, przemieszczania mas ziemnych i zmiany stosunków wodnych, natomiast po zakończeniu realizacji zadania oddziaływanie będzie tylko pozytywne w postaci poprawy jakości wód powierzchniowych.</p> <p>Na etapie opracowania niniejszej prognozy nie ma wyszczególnionych wszystkich odcinków sieci kanalizacji planowanych do budowy.</p>
3	Wdrożenie efektywnych i inteligentnych systemów monitoringu i rozwiązań w celu zmniejszenia strat wody		<p>Zadanie inwestycyjne - wodociągi</p> <p>Zadanie to polegać będzie na uzupełnieniu istniejącej sieci wodociągowej oraz modernizacji istniejącej sieci w celu zapewnienia mieszkańcom dobrej jakości wody do picia.</p> <p>Budowa sieci będzie miała charakter czasowo negatywny pod kątem hałasu, przemieszczania mas ziemnych i zmiany stosunków wodnych, natomiast po zakończeniu realizacji zadania oddziaływanie będzie tylko pozytywne w postaci dostarczenia do mieszkańców wody do picia dobrej jakości.</p> <p>Na etapie opracowania niniejszej prognozy nie ma wyszczególnionych wszystkich odcinków sieci wodociągowej planowanych do budowy i do modernizacji.</p>
4	Budowa magazynów energii na terenie gminy	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie ma na celu połączenie i uzupełnienie działań termomodernizacyjnych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w postaci magazynów energii.</p> <p>Działanie te realizowane będą przy budynkach użyteczności publicznej takich jak Urząd Gminy, szkoły oraz strażnice OSP. Magazyny energii połączone z instalacjami fotowoltaicznymi pozwolą na oszczędności energii dzięki wykorzystywaniu jej w trakcie największej produkcji oraz magazynowaniu nadwyżek na czas kiedy produkcja jest mniejsza.</p> <p>Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze zadań będzie zdecydowanie pozytywne dzięki zmniejszeniu zużycia energii elektrycznej, poprawie jakości powietrza zwiększeniu komfortu życia i zamieszkania oraz poprawie estetyki gminy i jej jakości środowiska.</p>

Na mapie poglądowej Gminy Świnna zaznaczono orientacyjne punkty lokalizacyjne planowanych inwestycji.

Rysunek 16 Lokalizacja planowanych przedsięwzięć zapisanych w ramach „Inwestycji w ochrony środowiska”

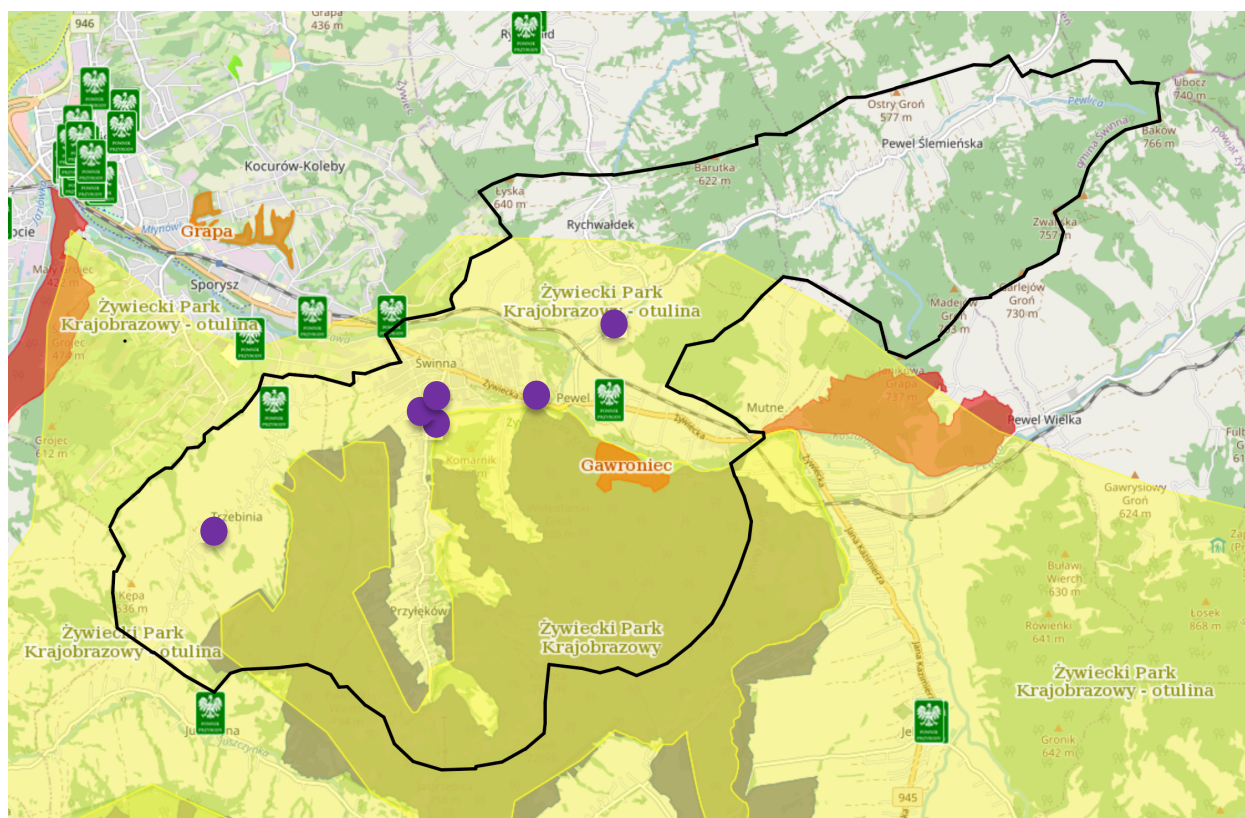
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy udostępnionej na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Tabela 11 Inwestycje w obszarze infrastruktury społecznej - analiza planowanych działań

L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	Budowa żłobka / adaptacja istniejącego obiektu pod potrzeby z tego zakresu	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie polegało będzie na przystosowaniu jednego z istniejących budynków na terenie gminy (aktualnie jako pustostan) do funkcji żłobka dla dzieci. Aktualnie nie ma lokalizacji budynku, który miałby być żłobkiem.</p> <p>Obiekt, który mógłby pełnić funkcje żłobka znajduje się przy ul. Wspólnej w Świnnej (tzw. Pokusówka). Wraz z upływem czasu na terenie Gminy pojawia się coraz więcej pustostanów i Gmina Świnna jest zainteresowana przejęciem lub wykupieniem w przyszłości takiego obiektu z myślą o żłobku.</p> <p>Dostosowanie istniejącego budynku przyczyni się do braku nowych inwestycji a także do wykorzystania istniejącego obiektu. Dodatkowo wykorzystany zostanie istniejący budynek aktualnie nieużytkowany co podniesie atrakcyjność gminy. Aktualnie na terenie gminy brakuje takiego obiektu.</p> <p>Oddziaływanie na środowiska żłobka będzie pozytywne oraz na mieszkańców zdecydowanie pozytywne. Młode kobiety - matki będą miały możliwość powrotu do pracy i będą miały możliwość zostawienia swoich dzieci w żłobki położonym blisko miejsca zamieszkania.</p>
2	Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	Do 2030	<p>Zadanie nie inwestycyjne</p> <p>Realizacja tego zadania będzie miała na celu organizację zajęć oraz stworzenie możliwości i oferty ciekawych spędzenia czasu w gronie podobnych osób z podobnymi problemami, ważna jest także możliwość uczestnictwa w warsztatach edukacyjnych oraz spędzenie czasu dla osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Oddziaływanie na środowisko obiektu będzie pozytywne ze względu na brak potrzeby wożenia osób zależnych do odległych miejsc.</p> <p>Oddziaływanie na mieszkańców i bliskich osób zależnych będzie zdecydowanie pozytywne.</p>
3	Modernizacja oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego oraz oświetlenia przestrzeni publicznych, celem poprawy efektywności energetycznej	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie będzie polegało na wykonaniu oświetlenia przestrzeni publicznej oraz istniejących obiektów edukacyjnych, użyteczności publicznej oraz sportowych. Dzięki realizacji planowanych działań zwiększy się dostępność tych obiektów poprawi się bezpieczeństwo mieszkańców i turystów. Oprawy oświetleniowe powinny zostać zamontowane jako energooszczędne w technologii led oraz zgodnie z koncepcją ochrony Ciemnego Nieba.</p> <p>Oddziaływanie oświetlenia na środowisko będzie neutralne przy założeniu niskiego zużycia energii oraz z założeniem, że oprawy oświetleniowe zastosowane zostaną zgodnie z koncepcją ochrony Ciemnego Nieba.</p>
4	Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP, w tym zakup pojazdów ratowniczo – gaśniczych	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane zadanie polegało będzie na okresowym w miarę potrzeb doposażaniu jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. W miarę zużywania się sprzętu, odzieży ochronnej oraz wyposażenia strażaków takie elementy będą uzupełniane.</p> <p>Oddziaływanie tego zadania będzie zdecydowanie pozytywne na środowisko i mieszkańców.</p>
5	Rozszerzenie zakresu usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy w formie elektronicznej, w tym wdrożenie elektronicznego systemu utrzymywania kontaktu z mieszkańcami	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane działanie polegało będzie na stworzeniu dogodnych możliwości obsługi wszystkich interesantów w Urzędzie Gminy w tym także z dysfunkcjami. W ramach zadania planuje się rozszerzenie pakietu usług, które można załatwić drogą elektroniczną, a jednocześnie planuje się wdrożenie elektronicznego systemu utrzymania kontaktu z mieszkańcami.</p> <p>Dodatkowo w ramach planowanych działań zamiera się wyposażenie pracowników Urzędu Gminy w Świnnej w odpowiedni sprzęt komputerowy, który w razie sytuacji kryzysowych i nadzwyczajnych pozwoli na zdalną pracę z pozycji domu.</p> <p>Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi, ich zdrowie oraz mienie.</p>

	gminnych jednostek organizacyjnych możliwości wykonywania pracy zdalnej, na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych		
6	Przebudowa istniejących obiektów użyteczności publicznej (w tym Urzędu Gminy) pod kątem zapewnienia równości i włączenia społecznego, a także zwiększenia efektywności gminy w świadczeniu usług publicznych i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane działanie polegało będzie na likwidacji barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy. Zadanie będzie realizowane w trakcie remontów i modernizacji budynków użyteczności publicznej, będzie miało na celu przede wszystkim budowę podjazdów dla niepełnosprawnych.</p> <p>Aktualnie nie wszystkie budynki są dostępne dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi, ich zdrowie oraz mienie.</p>
7	<p>Zakup nowych elementów wyposażenia GOK, pod kątem możliwości prowadzenia imprez</p> <p>Rozszerzenie oferty kulturalnej GOK o nowe zajęcia i wydarzenia o charakterze kulturalnym</p>	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane zadanie polegało będzie na remoncie i przebudowie istniejącego Gminnego Ośrodka Kultury w Świnnej.</p> <p>Istniejący ośrodek Kultury jest w złym stanie technicznym. Nie wszystkie pomieszczenia nadają się do użytkowania, a w istniejących brakuje nowoczesnego sprzętu i wyposażenia.</p> <p>Nowe funkcje GOK pozwolą na prowadzenie imprez o charakterze muzycznym oraz kulturalnym, a także organizację dodatkowych zajęć dla niepełnosprawnych, poszukujących pracy oraz jako dodatkowe zajęcia artystyczne i krzewiące kulturę tego miejsca dla dzieci i dorosłych. Aktualnie nie wszystkie zajęcia mogą się odbywać w Ośrodku, a sala jest mała i nie posiada klimatyzacji.</p> <p>Realizacja tego zadania tylko w trakcie prac remontowych będzie miała czasowo negatywny wpływ na środowisko będzie hałas i ruch pojazdów ciężarowych.</p> <p>Po zakończeniu działań remontowych i modernizacyjnych inwestycja będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na mieszkańców i turystów odpoczywających na obszarze Gminy Świnna.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie „Strategii...” oraz danych Gminy Świnna

Rysunek 17 Lokalizacja planowanych przedsięwzięć zapisanych w ramach „Inwestycji w obszarze infrastruktury społecznej”

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy udostępnionej na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Tabela 12 Zadania miękkie - analiza planowanych działań

L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu gminy rozszerzonej oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadania te mają na celu rozwijanie aktywności sportowej oraz kulturalny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież. Stworzenie im dodatkowych, ciekawych i interesujących zajęć pozalekcyjnych szczególnie w charakterze zajęć aktywnych sportowo.</p> <p>Zadanie polegać będzie także na organizacji na terenie gminy zajęć sportowych z wykorzystaniem szlaków turystycznych ścieżek rowerowych boisk i planowanych kortów tenisowych.</p> <p>Realizacja tego działania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na mieszkańców i turystów odpoczywających na obszarze Gminy Świnna.</p>
2	Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	Do 2030	<p>Zadanie pozainwestycyjne</p> <p>Działania będą miały na celu stworzenie oferty usług opiekuńczych dla dorosłych niepełnosprawnych oraz zależnych osób mieszkających na terenie gminy Świnna. Celem jest stworzenie tym osobom dodatkowych, ciekawych i interesujących zajęć i możliwości spotkań. Jednocześnie opiekunowie będą mogli pracować zawodowo.</p> <p>Realizacja tego działania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na mieszkańców i turystów odpoczywających na obszarze Gminy Świnna.</p>
3	Współpraca transgraniczna w zakresie promocji walorów obszarów przygranicznych oraz wartości kulturowych	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadania te mają na celu zachowanie tradycji i kultury pochodzącej w dawnych czasach związanych z regionem oraz z Gminą Świnna. W tym zadaniu ważny udział będą miały Koła Gospodyń Wiejskich, lokali rzemieślnicy, artyści, rękodzielnicy a także właściciele owiec i kóz.</p> <p>Zadanie polegać będzie także na organizacji na terenie gminy spotkań, festynów lub pokazów folkloru tych terenów wraz z krzewieniem kultury i tradycji.</p> <p>Planowane zadanie polegać będzie na informowaniu dzieci, młodzieży, a także dorosłych mieszkańców i turystów o dziedzictwie gminy Świnna, jej zabytkach oraz spuściźnie pozostawionej przez poprzednie pokolenia. Działania te będą realizowane poprzez tablice informacyjne, stronę internetową oraz lokalną prasę i plakaty na tablicach ogłoszeń.</p> <p>Realizacja tego działania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na mieszkańców i turystów odpoczywających na obszarze Gminy Świnna.</p>
4	Organizacja szkoleń i kursów zawodowych / podnoszących kwalifikacje dla mieszkańców Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Do 2030	<p>Zadanie pozainwestycyjne</p> <p>Zadanie to będzie miało na celu szkoleń i kursów w tym także dla osób wykluczonych zawodowo i długotrwale bezrobotnych.</p> <p>Działania te mogą być organizowane we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Żywcu.</p> <p>Działania realizowane w ramach tego celu będą miały charakter organizacyjny, w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu, zmniejszeniu bezrobocia i aktywizacji przedsiębiorczości.</p> <p>Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi, ich zdrowie oraz mienie.</p>
5	Profilaktyka i wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej	Do 2030	<p>Zadanie pozainwestycyjne</p> <p>Zadanie polegać będzie na stworzeniu cyklicznych zajęć profilaktycznych i edukacyjnych w szkołach oraz w ramach współpracy z Urzędem Gminy czy Powiatowym Urzędem Pracy w Żywcu mających na celu identyfikację problemów uzależnień oraz przemocy domowej.</p>

			<p>Zajęcia będzie obejmowały zarówno dorosłą jak i młodą część społeczeństwa gminy Świnna. Co pozwoli na umiejętną rozmowę z bliskimi potrzebującymi pomocy i wsparcia w radzeniu sobie z osobistymi i domowymi problemami.</p> <p>Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi oraz ich zdrowie.</p>
6	Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców	Do 2030	<p>Zadanie pozainwestycyjne</p> <p>W ramach zadania planowana jest organizacja zajęć oraz kursów i prelekcji dla mieszkańców w zakresie zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz szeroko pojętego zdrowego trybu życia.</p> <p>W trakcie zajęć w GOK zorganizowane zostaną spotkania z ciekawymi ludźmi krzewiącymi zdrową lokalną, zgodną z porami roku kuchnię, aktywny sposób spędzania czasu i ciekawe, satysfakcjonujące życie.</p> <p>Jednocześnie w szkołach i przedszkolach zorganizowane zostaną pogadanki i konkursy dla dzieci o prawidłowej piramidzie odżywiania, a dla starszych dzieci spotkania z prelekcjami o zagrożeniach wynikających ze stosowania dopalaczy, napojów energetycznych i innych używek.</p> <p>Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi oraz ich zdrowie.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie „Strategii...” oraz danych Gminy Świnna

Realizacja powyższych działań nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Działania realizowane w ramach „Zadań miękkich” będą miały charakter promocyjny, poznawczy i organizacyjny szczególnie dla dzieci, młodzieży oraz turystów. Celem tych działań jest zachowanie tradycji, dziedzictwa kulturalnego regionu Żywieckiego, a w szczególności Gminy Świnna. Istotnym elementem jest promocja i rozwój tradycji, ale także poznawanie i upowszechnianie wiedzy na temat tradycji kulinarnych, rzemieślniczych i rolniczych gminy Świnna. Istotnym elementem zachowania dziedzictwa jest przekazywanie i spisanie słownika języka gwarowego tego regionu, co dla dzieci i młodzieży będzie cennym doświadczeniem.

W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na przyrodę i jej walory chronione w tym na obszary Natura 2000.

Tabela 13 Przewidywane znaczące oddziaływania realizacji zadań na zagadnienia i aspekty środowiska

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
Inwestycje w obszarze infrastruktury komunikacyjnej														
Remont / przebudowa dróg lokalnych na terenie gminy Świnna	do 2030	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+
Budowa drogi lokalnej, łączącej Świnną / Przyłków z Trzebiną	do 2030	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	N	+
Budowa nowych / modernizacja istniejących elementów oświetlenia ulicznego	do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Budowa chodników, wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg na terenie gminy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się	do 2030	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+/-	N	+
Inwestycje w obszarze infrastruktury okołoturystycznej / aktywnych form turystyki														
Prace remontowe w obrębie istniejącej sieci ścieżek rowerowych	do 2030	+	+	+	+/-	+/-	+/-	+	+/-	+	+	+	+	+
Połączenie lokalnej sieci ścieżek rowerowych z siecią ścieżek słowackich	do 2030	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+	+	+/-	+	+	+	+	+
Skomunikowanie gminy ciągiem pieszo – rowerowym	do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Realizacja prac w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy – oznakowanie, parkingi, miejsca widokowe, miejsca wypoczynku wraz z ich promocją	do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	N	+
Zagospodarowanie i utrzymanie w atrakcyjnym stanie przestrzeni publicznej na terenie gminy, w tym placów zabaw	do 2030	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	N	+
Rewitalizacja i renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren	do 2030	+/-	+	+	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+	N	+

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
gminy Świnna pod kątem zapewnienia jej obszarowi bioróżnorodności a także przeciwdziałania klęskom żywiołowym														
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej	do 2030	+ / N	+	+	+ / -	+ / -	+	+	+ / -	+	+	+	N	+
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – boiska przy ul. Widok w Rychwałdku	do 2030	+ / N	+	+	+ / -	+ / -	+	+	+ / -	+	+	+	N	+
Modernizacja istniejącej wiaty w Świnnej pod kątem organizacji występów plenerowych	do 2030	+ / N	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	N	+
Budowa amfiteatru w Świnnej	do 2030	+ / N	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	N	+
Zagospodarowanie terenu przy jazie w Świnnej pod kątem zapewnienia warunków sprzyjających rekreacji	do 2030	+ / -	+ / -	+	+ / -	+ / -	+ / -	+ / -	+ / -	+ / -	+	+	+	+
Inwestycje w ochrony środowiska														
Zapewnienie gospodarstwu z terenu gminy możliwości wzięcia udziału z programach zwiększania efektywności energetycznej (w tym likwidacji przestarzałych palenisk oraz instalacji nowych i ekologicznych źródeł ciepła)	do 2030	+	+	+	+ / -	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – siedzib placówek edukacyjnych	do 2030	+	+	+	+ / -	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – strażnic OSP	do 2030	+	+	+	+ / -	+	+	+	+ / -	+	+	+	+	+

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
Remont istniejących oraz budowa nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie gminy Świnna	do 2030	+/-	+	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+
Wdrożenie efektywnych i inteligentnych systemów monitoringu i rozwiązań w celu zmniejszenia strat wody	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Budowa magazynów energii na terenie gminy	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów wraz z działaniami prewencyjnymi	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Usunięcie azbestu z budynków mieszkalnych i innych, znajdujących się na terenie gminy, wraz z zapewnieniem bezpiecznego transportu oraz utylizacją odpadów	Do 2030	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Budowa punktów ładowania pojazdów elektrycznych	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zapewnienie na terenie gminy warunków do przyłączania istniejących / nowych obiektów do sieci gazowej	Do 2030	+/-	+	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+
Inwestycje w obszarze infrastruktury społecznej														
Budowa żłobka / adaptacja istniejącego obiektu pod potrzeby z tego zakresu	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Modernizacja oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego oraz oświetlenia przestrzeni publicznych,	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
celem poprawy efektywności energetycznej														
Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez wyposażenie jednostek OSP, w tym zakup pojazdów ratowniczo – gaśniczych	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rozszerzenie zakresu usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy w formie elektronicznej, w tym wdrożenie elektronicznego systemu utrzymywania kontaktu z mieszkańcami	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zapewnienie pracownikom Urzędu Gminy oraz pracownikom gminnych jednostek organizacyjnych możliwości wykonywania pracy zdalnej, na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Przebudowa istniejących obiektów użyteczności publicznej (w tym Urzędu Gminy) pod kątem zapewnienia równości i włączenia społecznego, a także zwiększenia efektywności gminy w świadczeniu usług publicznych i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zakup nowych elementów wyposażenia GOK, pod kątem możliwości prowadzenia imprez	Do 2030	+	+	+	+/-	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+
Rozszerzenie oferty kulturalnej GOK o nowe zajęcia i wydarzenia o charakterze kulturalnym	Do 2030	+	+	+	+/-	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+
Zadania miękkie														
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu gminy rozszerzonej oferty	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materiał
dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych														
Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Współpraca transgraniczna w zakresie promocji walorów obszarów przygranicznych oraz wartości kulturowych	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Organizacja szkoleń i kursów zawodowych / podnoszących kwalifikacje dla mieszkańców	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Profilaktyka i wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Źródło: opracowanie własne

Oznaczenia:

(+)- realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(-)- realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(N)- realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie, wpływ jest neutralny,

(+/-)- realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia, zwłaszcza w trakcie realizacji inwestycji

(B) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

6.1. Podsumowanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne aspekty

Reasumując powyższe rozważania należy stwierdzić, że generalnie realizacja zaproponowanych w projekcie „Strategii...” celów i zadań wpłynie korzystnie na stan poszczególnych segmentów środowiska przyrodniczego i w efekcie końcowym przyczyni się do poprawy ich jakości. Nie oznacza to jednak, że w trakcie realizacji dokumentu nie wystąpią czasowo negatywne oddziaływania na środowisko o różnym natężeniu. Należy jednak pamiętać, że mają one charakter przejściowy a ich ewentualne negatywne wpływy są rekompensowane wskutek osiągnięcia wymiernego efektu ekologicznego i społecznego.

Z najbardziej niekorzystnymi skutkami środowiskowymi związane będą przede wszystkim inwestycje z zakresu infrastruktury techniczno – inżynierskiej, których negatywne oddziaływanie będzie dotyczyć zarówno fazy budowy jak i eksploatacji. Dotyczy to przede wszystkim przedsięwzięć realizowanych w sektorze wód (m.in. budowa wodociągów i kanalizacji, zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych w okolicy jazu w tym urządzenie plaży) oraz powietrza atmosferycznego, hałasu (rozbudowa i modernizacja dróg, budowa chodników i urządzenie parkingów) oraz ochrony zwierząt (termomodernizacje i remonty budynków) i bioróżnorodności (renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna).

Należy w tym miejscu podkreślić, że o ile ujemne skutki środowiskowe występujące w fazie realizacji inwestycji raczej nie będą miały trwałego charakteru, o tyle w fazie eksploatacji tych inwestycji należy spodziewać się trwałych zmian w środowisku dotyczących:

1	wpływu na jakość powietrza i klimat akustyczny (rozbudowa infrastruktury drogowej, budowa chodników i ścieżek rowerowych, budowa oświetlenia),
2	zmiany warunków hydrologicznych oraz hydrogeologicznych (przebudowa dróg, budowa chodników i ścieżek rowerowych, budowa wodociągów kanalizacji, sieci gazowej, tras rowerowych),
3	przerwania ciągłości struktur przyrodniczych oraz zmiany szlaków migracji zwierząt (budowa chodników, modernizacja dróg, sieci gazowej, kanalizacji i wodociągów, zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna).

Odrębną kwestię stanowią inwestycje budzące konflikty społeczne, co jest związane z realizacją działań na obszarach chronionych. Nie ulega wątpliwości, że mogą one wystąpić w trakcie realizacji dokumentu, co z kolei będzie wiązało się z koniecznością podjęcia decyzji obejmującej:

- zmianę realizacji projektowanego przedsięwzięcia,
- wykonanie działań kompensacyjnych,
- lub całkowitą rezygnację z inwestycji.

Wybór jednego z rozwiązań będzie uzależniony od szeregu czynników spośród których największe znaczenie będzie miał aspekt środowiskowy i społeczny. Dodatkową kwestią dotyczącą jednak już wszystkich zadań inwestycyjnych będzie przeprowadzenie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiednich procedur i opracowanie stosownych dokumentów uwzględniających ewentualny wpływ inwestycji na środowisko.

Ostatecznie należy jednak podkreślić, że realizacja projektu „Strategii...” z całą pewnością będzie wpływać na zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko głównie poprzez:

1	racjonalną gospodarkę wodną powodującą ograniczenie strat w zasobach wodnych
2	poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym m.in. poprzez zmniejszenie zrzutu surowych ścieków do rowów i potoków, efektywniejsze i wydajniejsze oczyszczanie ścieków komunalnych
3	poprawę jakości powietrza atmosferycznego wskutek ograniczania emisji gazowych i pyłowych pochodzących z sektora mieszkalnego i komunalnego w tym związanych z wymianą kotłów, poprawą efektywności energetycznej (termomodernizacje) poprawą układu komunikacyjnego co wiąże się z płynniejszym ruchem pojazdów
4	zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE)
5	wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Świnna

Tabela 14 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na Obszary Natura 2000

1	działania inwestycyjne polegające na budowie infrastruktury ochrony środowiska takiej jak sieć kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, gazowej, czy modernizacja dróg, budowa chodników nie przyczynią się do długofalowych negatywnych oddziaływań na środowisko. Na etapie realizacji inwestycji wystąpią krótkotrwałe oddziaływania, które należy w miarę możliwości minimalizować,
2	Ważna jest lokalizacja planowanych przedsięwzięć szczególnie dotyczy to dróg rowerowych, urządzania parkingów, miejsc widokowych i terenów plażowych wzdłuż rzeki – infrastrukturę należy zaprojektować zgodnie z miejscowym PZP oraz uwarunkowaniami lokalnymi a także z uwzględnieniem terenów przyrodniczych i prawnie chronionych w taki sposób by oddziaływanie było jak najmniejsze.
3	pośrednie efekty celów rozwoju są w kontekście oddziaływania na obszary Natura 2000 trudne do zdefiniowania – prawdopodobnie ich wpływ będzie minimalny, ale jego charakter – pozytywny

Tabela 15 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny

1	wszelkie działania inwestycyjne wiążące się z przekształcaniami przestrzeni wpływają na analizowane zagadnienia – wiążą się ze zmianą charakteru użytkowania terenu, zmianą charakteru powierzchni biologicznie czynnej, z podziałami terenu i osłabianiem jego odporności na antropopresję, z tworzeniem barier przestrzennych, z wyparciem pewnych gatunków i/lub wprowadzaniem w ich miejsce nowych, z wprowadzaniem nowego charakteru roślinności w związku z urządzeniem terenów zielonych, zieleni ozdobnej, zieleni izolacyjnej, itp. <u>Zdecydowana większość opisanych zmian ma charakter negatywny, ale nie jest to regułą i każdorazowo indywidualna ocena poszczególnych przedsięwzięć, może być odmienna.</u> Infrastrukturę tą należy zaprojektować zgodnie z miejscowym PZP oraz uwarunkowaniami lokalnymi a także z uwzględnieniem terenów przyrodniczych i prawnie chronionych w taki sposób by oddziaływanie było jak najmniejsze.
2	projekt „Strategii...” przewiduje szereg działań o charakterze informacyjnym i edukacyjnym. Zadania o takim charakterze wiążą się zawsze także z poprawą świadomości ekologicznej ludności i podejmowaniu działań na rzecz ochrony środowiska. W tym aspekcie ustalenia projektu „Strategii...” należy uznać za wpływające pośrednio i w długim okresie, w sposób pozytywny na bioróżnorodność, świat zwierząt i świat roślin.

Tabela 16 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na ludzi

1	poprawą warunków zamieszkania (w tym stan przestrzeni publicznych, jakość infrastruktury technicznej, dostępność infrastruktury społecznej),
2	poprawą świadomości ekologicznej (w tym oszczędzanie paliw, wody i prądu, dbałość o ład i porządek),
3	poprawę warunków codziennego życia (optymalizacja sieci drogowej, zwiększony dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągów, uprzątniecie dzikich wysypisk),
4	zwiększenie możliwości spędzania wolnego czasu (trasy rowerowe, boisko, korty, tereny rekreacyjne, oznakowane szlaki turystyczne, wiata koncertowa i amfiteatr).
5	Dostęp do usług społecznych (żłobek, akcje profilaktyki zdrowotnej i w zakresie opieki nad niepełnosprawnymi, szkolenia akcje informacyjne, spotkania i kursy dla bezrobotnych)

Tabela 17 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na powierzchnię ziemi i krajobraz

1	działania zawarte w projekcie „Strategii...” dotyczą przestrzeni obszarów już zagospodarowanych, pełniących określone funkcje, a realizacja zapisów zadań ma na celu ich uzupełnienie. W związku z tym oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi i krajobraz jest w większym stopniu pozytywne niż negatywne,
2	oddziaływanie na krajobraz może mieć miejsce w sytuacji budowie dróg rowerowych, przebudowie dróg, gdzie krajobraz zostanie zmieniony. Nową infrastrukturę w terenach niezabudowanych należy zaprojektować zgodnie z miejscowym PZP oraz uwarunkowaniami lokalnymi a także z uwzględnieniem terenów przyrodniczych i prawnie chronionych w taki sposób by oddziaływanie było jak najmniejsze.

Tabela 18 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na klimat

1	rozwój ruchu komunikacyjnego na terenach cennych przyrodniczo nie przyczyni się do zmniejszenia globalnej presji na zmiany klimatyczne, jednak udrażnianie ruchu samochodowego zmniejszy negatywne oddziaływanie,
2	nie przewiduje się znaczących oddziaływań w zakresie rozwoju turystyki mimo budowy wiaty koncertowej i amfiteatru czy parkingów, a także zagospodarowania nadbrzeży rzek na cele plażowe, który ma mieć łagodny charakter uwzględniający walory przyrodnicze.

Tabela 19 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na zasoby naturalne

1	projekt „Strategii...” zawiera szereg zapisów dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury ochrony środowiska (kanalizacji, wodociągów, termomodernizacji, wymiany kotłów, usuwania azbestu), co w znacznym stopniu ogranicza oddziaływanie negatywne poszczególnych celów na zasoby naturalne, jakimi są złoża wód podziemnych wykorzystywanych jako woda pitna dla mieszkańców, lasy a także rośliny i zwierzęta
2	część zasobów naturalnych znajdujących się na terenie gminy jest chroniona w sposób naturalny oraz poprzez działający system prawny to oddziaływanie realizacji poszczególnych celów na zasoby naturalne przy zastosowaniu działań ograniczających negatywne oddziaływanie w tym dogodna lokalizacja oraz rozwiązania minimalizujące oddziaływanie na środowisko naturalne jest stosunkowo niewielkie i prognozuje się że nie będzie miało istotnego wpływu na te zasoby.

Tabela 20 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją projektu „Strategii...” na zabytłki

1	rozwój turystyki, w tym plaża przy jazie, wiaty koncertowa i amfiteatr, parkingi i oznakowane szlaki turystyczne oraz działania informacyjne i promocyjne mogą przyczynić się do zwiększenia liczby turystów. Może to mieć negatywne skutki w postaci zwiększonego ruchu samochodowego, zwiększonej ilości odpadów pozostawionych przez turystów, a także większego hałasu spowodowanego zwiększeniem się ilości atrakcji turystycznych
2	oddziaływanie to ma także pozytywny efekt kiedy zwiększa się przedsiębiorczość mieszkańców, a tym samym zamożność. W wyniku tego z pewnością będą realizowane prace remontowe kolejnych budynków w związku z tym będzie to trwałe i korzystne oddziaływanie mające wpływ na podniesienie atrakcyjności gminy.

Tabela 21 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na dobra materialne

1	projekt „Strategii...” nie zawiera ustaleń, które prowadziłyby do dających się przewidzieć istotnych strat w zakresie wartości i jakości dóbr materialnych,
2	realizacja ustaleń projektu „Strategii...” będzie się wiązała z poprawą jakości i wartości przestrzeni publicznych (estetyzacja, modernizacja, remonty, termomodernizacje budynków, realizacja nowych lub poprawa stanu istniejących terenów),
3	realizacja ustaleń projektu „Strategii...” będzie się wiązała z poprawą sytuacji materialnej mieszkańców, co będzie sprzyjać konsumpcji i poprawie standardu zamieszkania

4	realizacja postanowień projektu „Strategii...” przyczyni się do ochrony dóbr materialnych
---	---

7. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ WYNIKIEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu „Strategii...” które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi, kanalizacja, sieć drogowa, chodniki, ścieżki rowerowe, modernizacja budynków mieszkalnych i komunalnych, miejsca aktywności turystycznej w tym budowa wiaty koncertowej czy amfiteatru, parkingi, miejsca odpoczynku przy szlakach, miejsca plażowe i piknikowe, a także w fazie realizacji i eksploatacji drogi i niewłaściwie ulokowana infrastruktura turystyczna (plaża przy jazie, oznakowane szlaki), parkingi.

Negatywne oddziaływanie na środowisko, zwłaszcza w obszarach o walorach chronionych oraz na terenach objętych siecią Natura 2000 mogą mieć działania związane z rozwojem infrastruktury turystycznej. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do:

- przeprowadzania prac zmieniających stosunki wodne i ukształtowanie terenu tylko w razie potrzeb w sytuacjach zagrażających życiu i mieniu mieszkańców,
- prawidłowego doboru lokalizacji działań w zakresie rozwoju turystyki (w fazie opracowywania niniejszej prognozy planowane zadania zostały ulokowane tylko w pobliżu istniejącej już infrastruktury, inne lokalizacje aktualnie nie są znane, ale będą umiejscowione w sposób niezagrożący środowisku, dodatkowo zostać ulokowane w sposób niezagrożący walorom środowiskowym i przyrodniczym, a także zgodnie z zapisami miejscowego PZP).
- jeśli do realizacji inwestycji mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko konieczne będzie wydanie decyzji środowiskowej zostanie prowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko w ramach której wykonany zostanie Raport oddziaływania na środowisko, który szczegółowo będzie analizował wszelkie możliwe oddziaływania pozytywne i negatywne. W związku z tym na etapie niniejszej prognozy oceniono typowe oddziaływania bez uwarunkowań lokalizacyjnych.

Istotnym elementem jest racjonalny wybór lokalizacji każdego przedsięwzięcia, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska, zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi, jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy zielonych ekranów z drzew i krzewów oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria luków. Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

Przy realizacji zadań w zakresie termomodernizacji należy planować prace poza okresami lęgowymi ptaków chronionych aby w możliwym najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych.

Przy realizacji miejsc parkingowych należy je zaprojektować w miarę możliwości zgodnie z miejscami zwyczajowego parkowania mieszkańców i turystów co w najmniejszym stopniu zaburzy układ zieleni i stosunków wodnych.

Infrastrukturę turystyczną także należy ulokować w miejscach gdzie w najmniejszym stopniu będzie miała wpływ na ostoje roślin i zwierząt trasy migracji zwierząt, a także lokalne uwarunkowania przyrodnicze.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Mając na uwadze duży zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji, a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM TAKŻE WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKU TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach projektu „Strategii...” ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie w tym zakresie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Innym zagadnieniem jest proponowanie rozwiązań alternatywnych dla działań związanych rozwojem infrastruktury turystycznej, w takich przypadkach możliwe są wskazania alternatywne rozwiązań lokalizacyjnych. Istotnym elementem jest wyznaczenie dogodnych lokalizacji planowanych inwestycji, zarówno pod względem środowiskowym, przyrodniczym i społecznym.

Ma to ogromne znaczenie przede wszystkim dla inwestycji w zakresie renaturyzacji cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna, budowie nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz budowie amfiteatru i wiaty plenerowej, a także prace w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy w tym oznakowanie parkingów, miejsc widokowych oraz miejsc wypoczynku. Lokalizacje tych obiektów są wstępnie planowane przy istniejących miejscach nieorganizowanego plażowania, przy szkołach oraz w centrum miejscowości Świnna.

Działania te należy zaprojektować zgodnie z warunkami ochrony siedlisk i gatunków występujących na terenach chronionych. Należy inwestycje zaplanować w sposób niekolidujący z obszarami o szczególnych walorach przyrodniczych.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy remontach i przebudowie dróg, działaniach termomodernizacyjnych, montażu urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe. Niemniej jednak w sytuacjach braku możliwości realizacji pewnych rodzajów zadań biorąc wszystkie „za” i „przeciw” możliwa jest rezygnacja z niektórych działań zapisanych w projekcie „Strategii...”.

W przypadku pozostałych zaproponowanych działań, wpływających korzystnie na środowisko, zaproponowanie rozwiązań alternatywnych jest nieuzasadnione.

W trakcie opracowywania niniejszej „Proгноzy...” nie natrafiono na trudności wynikające z niedostatku techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

9. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Aby w przyszłości istniała możliwość obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów oraz zadań proponowanych w ramach projektu „Strategii...” konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań.

Monitoring ten, ze względu na częstotliwość gromadzenia, a w szczególności udostępniania danych powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji, łącznie ze sprawozdaniami z postępów wykonania, powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.), co najmniej w cyklu dwuletnim.

Monitoring ten obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy;
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki, jak również dostępne dane są zbyt ubogie, aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia oraz wymogi UE.

Prognoza optymistyczna powstała przy założeniu, że wszystkie wymogi UE w zakresie ochrony przyrody i środowiska zostaną spełnione oraz zostanie wydatkowanych 100% nakładów zaplanowanych na realizację postanowień projektu „Strategii...”.

Prognoza realistyczna to taka, w której uwzględniono dotychczasowe tempo zmian wskaźników oraz środków jakie poniesiono na realizację postanowień dotychczasowej wersji „Strategii...”.

Prognoza pesymistyczna powstała przy założeniu, że nie uda się wydatkować 100% zaplanowanych nakładów na realizację postanowień projektu „Strategii...”, a dotychczasowe tempo zmian wskaźników zostanie osłabione.

Ujęcie jakościowe dla elementów projektu „Strategii...”, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej.

Listę tę można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące wykonania postanowień projektu „Strategii...”.

Tabela 22 Przykładowy zestaw wskaźników do monitorowanie realizacji „Strategii...”

Zadanie monitorowane	Wskaźnik	Zmiana
Remont / przebudowa dróg lokalnych na terenie gminy Świnna Budowa drogi lokalnej, łączącej Świnną / Przylęków z Trzebiną Skomunikowanie gminy ciągiem pieszo – rowerowym	Ilości odcinków i długość przebudowanych dróg oraz dróg rowerowych	wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego okresu monitorowanego
Budowa chodników, wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg na terenie gminy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się	Ilości odcinków i długość nowych chodników	
Budowa nowych / modernizacja istniejących elementów oświetlenia ulicznego Modernizacja oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego oraz oświetlenia przestrzeni publicznych, celem poprawy efektywności energetycznej	Ilość nowych opraw oświetleniowych	
Budowa żłobka / adaptacja istniejącego obiektu pod potrzeby z tego zakresu	Ilość punktów opieki dla małych dzieci na terenie gminy	
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – boiska przy ul. Widok w Rychwałdku Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej	Ilość wybudowanych boisk/obiektów infrastruktury sportowej	
Zagospodarowanie i utrzymanie w atrakcyjnym stanie przestrzeni publicznej na terenie gminy, w tym placów zabaw	Ilość nowych miejsc do zabaw	

Zapewnienie gospodarstwom z terenu gminy możliwości wzięcia udziału z programach zwiększania efektywności energetycznej (w tym likwidacji przestarzałych palenisk oraz instalacji nowych i ekologicznych źródeł ciepła) Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – siedzib placówek edukacyjnych Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – strażnic OSP	Ilość budynków poddanych pracom termomodernizacyjnym i ilość wymienionych źródeł ciepła	wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego okresu monitorowanego
Rewitalizacja i renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna pod kątem zapewnienia jej obszarowi bioróżnorodności a także przeciwdziałania klęskom żywiołowym	Ilość nowych miejsc odpoczynku/pikników/plażowania	
Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów wraz z działaniami prewencyjnymi	Ilość/waga usuniętych odpadów dziko porzuconych /rok	
Usunięcie azbestu z budynków mieszkalnych i innych, znajdujących się na terenie gminy, wraz z zapewnieniem bezpiecznego transportu oraz utylizacją odpadów	Ilość budynków z których usunięto azbest z terenu gminy	
Budowa punktów ładowania pojazdów elektrycznych	Ilość punktów na terenie gminy do ładowania pojazdów	
Budowa amfiteatru w Świnnej Zagospodarowanie terenu przy jazie w Świnnej pod kątem zapewnienia warunków sprzyjających rekreacji Modernizacja istniejącej wiaty w Świnnej pod kątem organizacji występów plenerowych Realizacja prac w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy – oznakowanie, parkingi, miejsca widokowe, miejsca wypoczynku wraz z ich promocją	Ilość nowych atrakcji na terenie gminy	
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu gminy rozszerzonej oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych	Ilość nowych dodatkowych zajęć w szkołach	
Rozszerzenie oferty kulturalnej GOK o nowe zajęcia i wydarzenia o charakterze kulturalnym	Ilość rocznie organizowanych wydarzeń kulturalnych	
Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów Profilaktyka i wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców Organizacja szkoleń i kursów zawodowych / podnoszących kwalifikacje dla mieszkańców	Ilość rocznie organizowanych działań profilaktycznych	

Źródło: opracowanie własne

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko zadań i przedsięwzięć planowanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku.

W konwencji jako oddziaływanie transgraniczne określono jakiekolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej strony.

W załączniku 1 i załączniku 3 ww. konwencji określono działalności i dodatkowe kryteria, które wskazują na możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Zaproponowane w ramach projektu „Strategii ...” działania w zakresie celów w zakresie różnych dziedzin środowiskowych i społecznych nie rodzą żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach

projektu „Strategii ...” ma charakter gminny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Na etapie opracowywania niniejszej prognozy według stanu wiedzy na chwilę obecną stwierdzono, że realizacja projektu „Strategii...” nie wskazuje na możliwość negatywnego stałego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą wykonania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” były przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 poz. 1029 z późn. zm.)

Nadrzędnym celem przedmiotowego dokumentu była analiza potencjalnych skutków, zarówno pozytywnych jak i negatywnych, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją zadań sformułowanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”.

Należy w tym miejscu zaznaczyć także, że przedmiotem analizy w aspekcie oddziaływań negatywnych było nie tylko wskazanie możliwości ich wystąpienia, ale również sformułowanie zaleceń mających na celu ich ograniczenie bądź wręcz zapobieżenie im.

W kontekście powyższego punktem wyjścia dla opracowania niniejszej „Prognozy...” była analiza stanu aktualnego środowiska przyrodniczego na obszarze gminy Świnna oraz wskazanie najważniejszych problemów w tym zakresie.

Analizy stanu aktualnego dokonano w oparciu o informacje uzyskane od Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych), na podstawie danych uzyskanych z Gminy. Rokiem bazowym dla prowadzonych analiz był rok 2020, 2021 i 2022 oraz, w przypadku braku wiarygodnych informacji, korzystano także z danych za rok 2019.

Tabela 23 Ocena stanu środowiska gminy Świnna wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska

Powietrze atmosferyczne	Ochrona ziemi i gleb, gospodarka odpadami oraz inne problemy	Wody powierzchniowe i podziemne
<p>zanieczyszczenie powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym, wynikające w dużej mierze ze znacznej liczby przestarzałych palenisk, kwalifikujących się do likwidacji,</p> <p>braki w infrastrukturze drogowej oraz niewystarczający (z punktu widzenia intensywności ruchu drogowego) stan niektórych dróg</p> <p>brak sieci gazowniczej</p> <p>większość budynków jednorodzinnych opalanych węglem kamiennym</p> <p>spalanie śmieci w kotłach domowych</p> <p>niska świadomość społeczna dotycząca racjonalnego wykorzystania energii i źródeł odnawialnych</p>	<p>występowanie zagrożenia osuwiskowego</p> <p>ograniczenia w budownictwie ze względu na możliwość osuwania się mas ziemnych</p> <p>brak aktualnych badań gleb</p> <p>niskie tempo usuwania azbestu</p> <p>wyrzucanie odpadów w sposób niekontrolowany</p> <p>napływ zanieczyszczeń spoza gminy</p>	<p>problem suszy hydrologicznej, powodujący problemy w uzyskaniu lokalnie adekwatnej do zapotrzebowania gminy ilości wody),</p> <p>występowanie terenów zagrożonych podtopieniami i powodzi wzdłuż rzeki Koszarawy</p> <p>infrastruktura zaopatrywania terenu gminy w wodę (przede wszystkim stacje uzdatniania wody) niezapewniająca realizacji potrzeb gminy w tym obszarze</p> <p>niski stopień skanalizowania gminy</p> <p>brak wystarczającej długości kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych</p> <p>zrzuty ścieków z terenów rolniczych</p> <p>zły stan wód powierzchniowych</p> <p>ograniczona retencja wód opadowych i roztopowych</p>

Źródło: opracowanie własne

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych typowych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Pozytywne oddziaływania realizacji zadań wskazanych w projekcie „Strategii...” na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi.

Skutki o charakterze pozytywnym	Skutki o charakterze negatywnym
---------------------------------	---------------------------------

<p>brak jakichkolwiek działań inwestycyjnych przyczyni się do niezakłóconego stanu środowiska braku hałasu, braku zmiany stosunków wodnych,</p> <p>niezwiększenie zmniejszenie zagrożenia spowodowanego intensyfikacją wykorzystania walorów przyrodniczych polegającego na zagospodarowywaniu oraz penetracji terenów cennych przyrodniczo, w tym obszarów Natura 2000.</p>	<p>brak płynnej komunikacji w gminie wynikającej z braku bieżącej modernizacji istniejących dróg oraz rozbudowy dróg lokalnych,</p> <p>brak wystarczającego bezpieczeństwa pieszych wynikający z braku chodników i oświetlenia ulicznego wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg,</p> <p>brak działań termomodernizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej,</p> <p>brak rozwoju kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, a także dorosłych mieszkańców z powodu braku infrastruktury sportowej w tym boisk, kortów, placów zabaw,</p> <p>brak bieżącego utrzymania i zagospodarowania cieków wodnych co powoduje zwiększone ryzyko powodzi,</p> <p>brak inwestycji wodociągowych i kanalizacyjnych, co powoduje przenikanie surowych ścieków do wód i gleby oraz brak dobrej jakości wody do picia,</p> <p>brak działań mających na celu poprawę estetyki gminy w tym usuwanie dzikich wysypisk i porzuconych w zagajnikach odpadów,</p> <p>niska skuteczność działań mających na celu dotowanie mieszkańców w zakresie usuwania powłok azbestowych,</p> <p>brak efektywnych działań w zakresie wymiany kotłów w budynkach mieszkalnych oraz brak termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w wyniku czego nie występująca poprawa jakości powietrza,</p> <p>brak rozbudowy sieci gazowej co powoduje brak możliwości wymiany kotłów w budynkach mieszkańców i korzystania z paliw gazowych,</p> <p>brak na terenie gminy Świnna użytkowników pojazdów elektrycznych z powodu braku stacji ładowania na terenie gminy,</p> <p>brak doposażenia jednostek OSP co w sytuacji zagrożenia powoduje brak możliwości udzielania pomocy mieszkańcom,</p> <p>brak ścieżek rowerowych co powoduje ograniczenie aktywności ruchowej mieszkańców,</p> <p>brak warunków do zakładania rodziny z powodu braku opieki żłobkowej dla dzieci na terenie gminy,</p> <p>brak mieszkań komunalnych,</p> <p>niskiej jakości oferta kulturalna z powodu braku doposażenia i remontów w Gminnym Ośrodku Kultury.</p>
--	--

Źródło: opracowanie własne

Realizacja żadnego z proponowanych zadań nie pociągnie za sobą stałego negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

1. Realizacja większości celów zapisanych w projekcie „Strategii...” przy ustaleniu korzystanej dla środowiska lokalizacji (czego w czasie opracowywania niniejszej prognozy nie wiadomo) nie będzie miała wpływu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych w tym obszarze węzłowego korytarza migracyjnych ssaków drapieżnych i kopytnych, połączeń między obszarami Natura 2000 oraz na lokalne ostoje przyrody.
2. Negatywne oddziaływanie na środowisko niektórych przedsięwzięć można w pierwszej kolejności minimalizować poprzez wybór najbardziej racjonalnej ich lokalizacji zapewniającej zarówno wymierny efekt ekologiczny jak i społeczno – ekonomiczny, czyli innymi słowy – równowagę przyrodniczą. Należy ocenić wagę bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz wagę przyrodniczą i zaplanować działania, które będą równoważyć te cele.

Optymalnym działaniem jest wybór przedsięwzięć ulokowanych w miejscu gdzie z zachowaniem bezpieczeństwa ekologiczno-przyrodniczego zachowane zostanie bezpieczeństwo ludzi, ich mienia, a nierzadko dorobku życia.

Warunkiem wyboru najbardziej optymalnej lokalizacji jest analiza przepisów prawnych z zakresu ochrony zasobów przyrodniczych, dokumentów strategicznych oraz aktów prawa miejscowego (Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, Wojewódzki Plan Zagospodarowania Przestrzennego, Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna).

Żadne z planowanych zadań nie będzie negatywnie oddziaływało na ustanowione na terenie gminy Świnna pomniki przyrody w postaci drzew wiąz górski i grupa trzech lip.

Żadne z zadań nie będzie negatywnie oddziaływać na Południowy Korytarz Ekologiczny, Obszary i korytarze wyznaczone dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych, Obszary i korytarze wyznaczone dla ornitofauny, Obszary i korytarze ichtiologiczne.

Możliwe są czasowe oddziaływania w trakcie prac budowlanych, niemniej jednak po zakończeniu inwestycji się one zakończą. Żadna z inwestycji nie wchodzi w teren niezurbanizowane, naturalne i leśne.

1. Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko proponowanie rozwiązań alternatywnych innych niż lokalizacyjne nie ma uzasadnienia. Jedyną opcją alternatywną jest ich lokalizacja lub zaniechanie realizacji.
2. W przypadku gdy zaplanowane zadania pozainwestycyjne nie zostaną wdrożone prowadzić to będzie do pogłębiania się problemów społecznych, związanych z wykluczeniem, niskiej świadomości ekologicznej, braku profilaktyki zdrowotnej, a także niskim rozwojem przedsiębiorczości i słabą jakością usług samorządowych i niską aktywnością sportową dzieci i młodzieży.

3. W przypadku, gdy zaplanowane zadania inwestycyjne nie zostaną wdrożone prowadzić to będzie do pogorszenia stanu wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, stanu dróg poziomu edukacji ekologicznej, co negatywnie wpłynie na komfort życia i zdrowie mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich celów zapisanych w projekcie „Strategii...” pozwala na stwierdzenie, iż generalnie realizacja zapisów i postanowień projektu analizowanego dokumentu doprowadzi do:

1. większego dostępu do infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej,
2. zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców – dzięki bezpiecznym przejściom dla pieszych, oświetleniu ulicznemu i budowie chodników,
3. poprawy bezpieczeństwa pieszych, rowerzystów i kierowców na drogach, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza – dzięki remontom i modernizacjom dróg gminnych, budowie ścieżek rowerowych,
4. ograniczenia niskiej emisji dzięki wymianom kotłów oraz działaniom termomodernizacyjnym,
5. poprawy estetyki gminy dzięki termomodernizacjom i wykorzystanie nieużytkowanych budynków,
6. zwiększenia skuteczności usuwania dzikich wysypisk,
7. uporządkowaniu parkowania w miejscach turystycznych i rozpoczęcia szlaków, a także miejsc wypoczynku i plażowania w okolicach jezusa,
8. zwiększenia aktywności fizycznej i kulturowej mieszkańców poprzez budowę nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w tym placów zabaw, boiska i kortów oraz budowę amfiteatru i wiaty plenerowej,
9. zwiększenie aktywności sportowej dzieci i młodzieży mieszkańców gminy Świnna oraz turystów dzięki ścieżkom rowerowym, boiskom, kortom tenisowym oraz placom zabaw,
10. zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców w tym dzieci i młodzieży,
11. zwiększenia wiedzy dzieci, młodzieży oraz turystów o lokalnych tradycjach i kulturze,
12. zwiększenia dostępności do dobrej jakości wody do picia ze względu na rozbudowę sieci wodociągowej,
13. poprawy jakości środowiska, zachowania różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego – dzięki poprawie funkcjonalności istniejącej infrastruktury turystycznej (istniejące szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe),
14. poprawy warunków zdrowia, życia i pracy mieszkańców gminy oraz turystów wypoczywających na jej terenie,
15. zwiększenie profilaktyki zdrowotnej oraz działania aktywizujące dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
16. wzrost poziomu wiedzy ekologicznej mieszkańców gminy.